

Odpočnutí věčné dejž jim Pane, a světlo
věčné ať jim svítí.

ÚTĚCHA

věrných duší v očistci.

Naučení a příkladové
o duších v očistci s úplnou sbírkou modliteb
k jich útěše.

Z německého
od
Jos. Ackermann-a
přeložil

Dr. František Bauer,
bývalý c. k. professor na bohoslovecké fakultě v Olomouci, nyní
biskup Brněnský.

Sedmé opravené vydání.

S povolením duchovní vrchnosti.

V Olomouci.
Nákladem Bedřicha Grosse.
1895.

Kirchliche Genehmigung

(der deutschen Ausgabe).

Vorliegendes Buch: „Trost der armen Seelen“, Herausgegeben von Josef Ackermann, Pfarrer in Emmen, das nichts gegen die Glaubens- und Sittenlehre unserer heiligen Kirche enthält, verdient seines salbungsvollen Inhaltes wegen, der Andacht des gläubigen Volkes allerdings empfohlen zu werden.

Chur, den 27. Juli 1846.

Kaspar v. Karl,
Bischof von Chur.

Církevní schválení.

(německého vydání).

Kniha tato: „Útěcha věrných duší v očistci“, vydaná od Josefa Ackermannna, faráře v Emmenu, ničeho proti víře a dobrým mravům neobsahující, zasluhuje, aby pro zbožný obsah svůj věřícímu lidu doporučena byla.

V Churu, dne 27. července 1846.

Kaspar v. Karl,
biskup Churský.

Věrným duším v očistci

věnuje

. překladatel.

Ú v o d.

Přirozeno zajisté člověku starati se o své přátely ve vzdálených krajinách bydlící a dotazovati se jejich osudu. Čím více měli bychom sobě přáteli, abychom dosáhli jisté zprávy o stavu milých zemřelých; neboť nestává člověka, jemuž by nemilosrdná smrt buď milovaného otce aneb laskavou matku, bratra, sestru, přítele aneb známého, jenž srdci jeho byl vzácný a jehož ztrátu nyní oplakává, nebyla uchvátila. Usilovněji ještě nás k tomu pobádá láska, povážíme-li, že jejich duše v hrozných snad jsou postaveny mukách a že jim podle zřetelného učení svatého našeho náboženství snadno útěchy, úlevy, ba snad i vysvobození zjednati můžeme. Jaký smutný nevděk by to byl s naší strany a jaké trápení pro ně, kdybychom jim nebeského tohoto dobrodiní odepřeli, buďsi jen, že jsme jich neznali, aneb snad o ně nedbali.

Aby tedy nábožným duším dobrodiní tohoto se dostalo v míře co možno největší, snešeno v tuto knihu všecko, cokoliv znamenitého a zajímavého v písmě svatém, v ústním podání, v usnešeníh církevních, ve spisech sv. otcův, církevních spisovatelův a jiných osvěcených učitelův, o tomto předmětu bylo lze nalezti. Přidány jsou i příklady k vysvětlení a povzbuzení, neboť příběhy nad slova větší mají účinek. Avšak z velikého množství příkladů vybráno toliko nejvhodnějších a nejjistějších, jelikož z pramenů nejspolehlivějších. Nebylo by alespoň možná příběhy toho druhu za věrohodné uváděti, kdybychom všechny vesměs za podvržené pokládati směli. I z novějších jen těch užito, za

něž svědomité přesvědčení ručilo. Ostatně jsme toho daleci, příkladům těm vedle nařízení církevního jiné jistoty a ceny připisovati, než kterou lidé jim dáti mohou.

Upamatováno také na duši těch účinnivou vděčnost, jížto dobrodincům svým se odměňují, aby chom po šlechetném zisku toužíce, k větší ještě horlivosti povzbuzeni byli; ukázáno také mnohou zkušeností, že milý Bůh jim dovoluje nám již v tomto životě v potřebách a nebezpečnostech pomáhati a že i skutečně pomáhají.

Že konečně modlitba jest prostředek nejobecnější, a zemřelým nevyhnutelně potřebna, přidána k tomuto poučení úplná sbírka modliteb za zemřelé, kteráž by měla nábožné čtenáře pohnouti, aby modlitbami duším v očistci trpícím přispěli; neboť pro duše nábožné nestává nic vznešenějšího, nic radostnějšího, nic utěšenějšího nad myšlénku, že mohou zemřelým i za hrobem ještě modlitbou lásky proukázati a že milý Bůh modlení to přijme za oběť líbeznou a za peníz výkupný.

Sladkou zajisté útěchu podává nám naše náboženství učením, že pravou v Bohu založenou lásku ani smrt neruší (lásky nikdy nevypadá) praví sv. apoštol Pavel v 1. ku Korint. 13, 8., že v Bohu a skrze Boha potom teprv účinkuje a že touto láskou, „kteráž jest svazek dokonalosti“ (Kolos. 3, 14), církev trpící a vítězná s bojující na zemi v jedno tělo se spojuje a svazuje „po všech kloubích posluhování, podle působení v míře jednohokaždého údu pod jednou hlavou, kteráž jest Kristus“. (Efes. 4, 18).

První díl.

Poučení a příklady o duších v očistci.

První oddělení.

Co jest a že jest očistec.

Co jest očistec?

Očistec jest místo na druhém světě, kde duše se čistí od takových všedních hříchů, které jich milosti Boží sice nezbavily, za které také v pekle trestány nejsou, které ale přece, nejsouce úplně vyhlazeny, od nebe vylučují, neboť nic nečistého nemůže vejíti do něho. Očistec jest také místo, kde duše za těžké hříchy pokání činí, za které na tomto světě ještě dostatečného pokání neučinily, ač milosti ospravedlňující opět byly dosáhly. Neboť jest článkem víry, že odpuštěním hříchu ne každému kajícímu hříšníku vina a věčné tresty tak se odpouštějí, že by nezbylo zavinění časných trestů, které buď na tom buď na onom světě splatiti musí, dříve než se mu otevře brána nebeská. O tom svědčí písmo sv. příkladem Mojžíše a Davida; neboť ačkoli velicí tito služebníci Boží zhřešivše, opět s Bohem se byli smířili, neminul jich těžký časný trest. I církev zřetelně se o tom prohlásila.

Důkaz o očistci ze starého zákona.

Již ve starém zákoně věřilo se v očistec. K tomu ukazuje druhá kniha machabejská, kdež stojí psáno (12, 39—45), že Judas Machabejský

učinil sbírku za ty, kteříž poraženi byli, u nichž našli z darů model, kteráž zákon Židům zapovídal a že poslal 12000 drachem do Jerusalema, aby obětována byla oběť za hříchy mrtvých dobře a nábožně mysle o vzkříšení. „Nebo“, dokládá písmo svaté, „kdyby byl neměl naděje, že vstanou z mrtvých ti, kteříž padli, zbytečné a daremné by se zdálo modliti se za mrtvé. A že prohlédal, že ti, kteří s pobožností zesnuli, mají výbōrnou milost složenou. Protož svaté a spasitelné jest myšlení za mrtvé se modliti, aby od hříchů sproštěni byli“. Zde tedy dovodí samo písmo sv. z počínání Judy Machabejského, že jest očištec a že můžeme duším zemřelých modlitbou a obětí přispěti, že mohou osvobozeny býti od hříchů svých. Přes to přese všecko nebylo by bývalo možná učiniti mezi lidem sbírku tolikou za časů válečných, aniž jedním rázem takovou zavesti novotu ve víře, kdyby víra ta nebyla zakořeněná. I dí tedy Allioli: „Celé toto místo dovodí patrně katolické učení o očištcí ustanoveném pro ty, kdož zesnuli, neučinivše úplného pokání za své hříchy, dovodí učení, že modlitba a dobré skutky pomáhají k jich vysvobození“. Totéž patrně se vidí z knihy Jesusa, syna Sirachova (7, 37): „Milý jest dar před obličejem všelikého živého, ani mrtvému neodpírej lásky“, kterouž mu prokážeš poslední úctou a obětmi za mrtvé, jak dokládá Allioli. Konečně i ze slov sv. Pavla (1. Korint. 15, 29): „Sic jinak co učiní ti, kteříž se křtí*) za mrtvé, jestliže mrtví naprosto z mrtvých nevstávají? I proč se křtí

*) Slovo to vykládá Allioli „trpěti“, jakž ho i sám Spasitel (Luk. 12, 50) užil. Podle toho tedy výkladu do-
svědčovalo by toto místo víru prvních křesťanů, že ka-

za ně? viděti lze podle některých vykladačů písma sv. starý obyčej židovský za mrtvé se umývati a čistiti. Ostatně i dnes ještě věří Židé v jakési očišťování po tomto životě a modlí se za mrtvé.

Důkaz o očistci z nového zákona.

Spasitel náš dí (Mat. 5, 25—26): „Vejdě v dobrou vůli s protivníkem svým rychle, dokud jsi s ním na cestě, aby snad nedal tebe protivník tvůj soudci a soudce dal by tě služebníku a byl bys uvržen do žaláře. Amen, pravím tobě, nevyjdeš odtud, dokud posledního penízku nenavrátíš“. Žalář ten vykládají církevní učitelé (Orig., Jarol., Ambr., Hilar.) vůbec na očistec, jelikož se mluví patrně o onom světě a o pekle řeč býti nemůže, neboť z pekla nelze vyjít, což se však tuhle předpokládá. Na jiném místě dí Božský Spasitel (Mat. 12, 32): „A kdobykoli řekl slovo proti Synu člověka, bude jemu odpuštěno; ale kdož by mluvil proti Duchu svatému nebude mu odpuštěno ani v tomto věku ani v budoucím“. Z toho místa uzavírá sv. Augustin, jakož i jiní učitelé církve sv. na očistec, jelikož podle tohoto výroku mohou některé poklesky také ještě na onom světě odpuštěny býti. Konečně píše sv. Pavel (1. Korints. 3, 12—15): „Staví-li pak kdo na ten základ (jenž jest Ježíš Kristus) zlato, stříbro, drahé kamení, dříví, seno, strniště*), zjeveno bude na díle jednoho-každého: den Páně zajisté okáže; nebo

jíci skatky možná zemřelým pomáhati. Ať se tedy to místo potahuje k Židům aneb ku křesťanům, vždy svědčí o očistci.

*) Zlatem, stříbrem, drahým kamením, rozumějí svatí otcové dobré skutky; dřívím, senem, strništěm

v ohni se zjeví a jednoho každého dílo, jaké by bylo, oheň zkusí. Zůstane-li čí dílo, kteréž na něm vystavěl, vezme odplatu; pakli čí dílo shoří, vezme škodu, ale sám bude spasen, avšak tak jako skrze oheň“. O tom místě dí Allioli: „Oheň, o němž apoštol zde mluví, nemůže jiný býti, než oheň očistcový, který hoří ještě v této časnosti, aby jím se očisťovaly duše zemřelých ne zcela očistěné, až dohoří při posledním soudu zároveň s celým světem palčivostí ohně se rozplynoucím“. (2. Petr. 3, 10–13). Tak vykládají to místo všichni sv. otcové, ba i církevní sněm ve Florencii držený (v posledním sezení) v tomto smyslu neomylně ho vyložil.

Důkaz o očistci z podání apoštolského.

Již v třetím století mluví Tertullian o obětech za mrtvé, jakožto o podání apoštolském (lib. de corona c. 3.), a svatý Jan Damascenský dí ve své řeči o zemřelých: „Učenící a apoštolé Božského Spasitele, kteří viděli Slovo věčné a obrátili celý svět, učili, že v úrodných, neposkvrněných a oživujících tajemstvích oběti mše svaté se má konati památka těch, kteří co věřící zesnuli“. Aby tím více řeč svou potvrdil, uvádí v této řeči ještě svědectví svatého Zlatoústce těmito slovy: Onen

všední hříchy. Pročež píše i sv. Augustin vykládaje žalm 37. „Aniž tresci mne v prchlivosti své“, abys mne očistil a přeměnil v tomto životě, abych neměl potřebí ohně očistovacího, pro ty, kteříž spaseni budou avšak tak jako skrze oheň. Proč to? Proto že stavěli na tomto základě dříví, seno, strniště. Kdyby byli stavěli zlato, stříbro, drahé kamení, byli by zachováni od obojího ohně, ne toliko od onoho věčného, kterýž na vždy bezbožné mučiti bude, ale i od toho, kterýž ty čistí, kteří skrze oheň spaseni budou.

Jan, který od zlata příjmení vzal Zlatoušce, neb zlatá věru slova mluví, učí, že lehkovážně aneb náhodou nenařídili velemoudří učení Boží, aniž podali církvi, aby kněz ve hrozných tajemstvích modlitby konal za duše zemřelých“. Podobně píše i sv. Řehoř Nissenský: „Ne bez příčiny a bez prospěchu podáno od apoštolův a učeníků Kristových, což také všude ve sv. církvi Boží zákonní dosáhlo moci, nýbrž jest vším způsobem prospěšno a Bohu nad míru příjemno, abychom svatá a stkvělá slavnice tajemství pamatovali na ty, kteříž v pravé víře zesnuli“. (Blos. collyr. haer. app. 7. 5.) Jak pevně konečně přesvědčen byl svatý Augustin o apoštolském podání o očistci, vidí se z jeho pojednání, jak bychom pečovati měli o zemřelé, kdežto píše: „Čteme v knize Machabejské, že oběti za zemřelé obětovány byly; avšak kdyby o tom v písmě svatém zcela nic psáno nebylo, tož přece má schválení církevní, kteréž v tom obyčeji spatřiti lze, nemalé do sebe váhy, jelikož v modlitbách, které kněz u oltáře k Pánu Bohu říká, i mrtví jemu se odporoučejí“.

Důkaz o očistci z usnešení církevních.

Církev sv. vyslovila vždy a všude přesvědčení své, že jest očištec ne toliko nařízeními a obyčeji pohřebními a památkami za zemřelé, jakož obzvláště prastarou původní soustavou mešní, nýbrž vyhlásila ho i slavně na sněmích za článek víry, totiž na 3. a 6. Kartagenském, na 4. všeobecném Lateranském a na posledním všeobecném Tridentském. Tento poslední pronáší se výslovně, „že duše v očistci zdržované přispěním věřících, obzvláště ale příjemnou obětí oltářní úlevy docházejí“ (25. sezení), ba proklíná i každého, „kdo by řekl, že po ob-

držení ospravedlňující milosti každému kajícímu hříšníkovi vina hříchu a zavinění věčného trestu tak se odpouští, že by nezbylo zavinění trestu časného, jenž buď zde na světě aneb v budoucím očistci přetrpěn býti musí, dříve než brána do království nebeského otevřena by býti mohla“. (Sez. 6. can. 30).

Druhé oddělení.

O mukách očistcových.

O mukách duševních v očistci.

Zavržen býti a nepatřiti na Boha svého, jest podle sv. otců muka v očistci největší a stíhá více méně všechny duše, i ty, které jiných muk nesnášejí. Ona pozůstává v tom, že duše v očistci vidí to zlé, co natropily, vidí to dobré, co konati opomenuly, a že nemohou patřiti na milostnou tvář Boží, což podle sněmu Florentského největší jest trýzeň. Nikomu nelze pochopiti, jak veliké jsou muky duše od těla oddělené, kteráž co nejvrouceněji po Bohu, svém nejvyšším a jediném dobru toužíc, přece jest zavržena od trestající spravedlnosti jeho. Sv. Alfons Liguori, biskup a zakladatel řehole, píše: „Mnohem větší než muky smyslné jest muka, kterouž tyto svaté duše pociťují, že jsou zbaveny patření na Boha svého. Poněvadž duše ty přirozenou, ba nadpřirozenou láskou k Bohu plápolají, tož tak velice touží sjednotiti se s dobrem svým nejvyšším, že nemohouce to pro vlastní vinu učiniti, tak náramnou pociťují bolest, že kdyby umříti mohly, bolest ta v každém okamžení by je usmrtila. „A proto“, dí sv. Zlatoústec, „mnohem

více je mučí vědomí, že pozbaveny jsou Boha svého, než bolesti na smyslech způsobené. Tisícero násobný oheň pekelný nezpůsobil by jim trýzeň tak velikou jako že stratily Boha“. (Pojednání o modlitbě).

O mukách očistcových ohněm způsobených.

Oheň očistcový neliší se podle sv. otcův od ohně pekelného. „Tentýž oheň“, dí sv. Tomáš Akvinský (in suppl. qu. 69. art. 8), „pálí zatračence v pekle a spravedlivé v očistci“. „Tam nejmenší muka“, dokládá týž světec, „převyšuje největší, již bys na tomto světě strpěti mohl“. On nevyjímá ani největší trýzně mučovníků, ba ani přehořké umučení Pána našeho, jelikož dí, že oheň ten nepálí palčivosti přirozenou, nýbrž jako oheň pekelný, co trest Boží, palčivosti nadpřirozenou. Praví také sv. Augustin, biskup a otec církevní, vykládaje žalm 37. o tomto ohni: Jelikož praví: „On ale spasen bude“. (Korints. 3, 15), málo se dbá na onen oheň. Inu ovšem, ačkoli spasení dojde skrze oheň, přece bude onen oheň obtížnější, než cokoli by člověk trpěti mohl v životě tomto. A víte jak mnoho zde jsou trpěli zlí, a co trpěti mohli; a přece jen to trpěli, co by i dobří trpěti mohli. Neboť co trpěl dle práva čaroděj, cizoložník, nešlechtník a rouhač, co by i mučovník nebyl musel trpěti vyznávaje Krista? Vездеjší trápení tedy mnohem jsou snesitelnější a přece hle, kterak lidé všecko učiní, cokoli poručíš, jen aby jim ušli! Jak mnohem lépe jednají, kdož činí, co Bůh poručí, aby ona těžší trápení snášeti nemusili.

O ostatních mukách očistcových.

Ne jenom ohněm, ale i jinými mukami smyslnými trápeny bývají duše v očistci, jako na příklad temností; neboť onen oheň nadpřirozený,

jakož i pekelný, nevydává světla, pročez ho také církev nazývá temností. Obzvlášť ale mučeny bývají, jako v pekle, na smyslech, jimiž nejvíce hřešily, podle slov: „Čím kdo hřeší, tím i trápen bývá“ (ku moudr. 11, 17). Někdy musejí duše i na témž místě trpěti, kde hřešily. Sv. Tomáš Akvinský, učitel církevní, o té věci píše takto (in supp. qu. 69): „Jest jiný ještě očištec podle zvláštního ustanovení; a tak bývají někteří, jak čteme, na rozličných místech trápeni, ku poučení živých aneb aby církev modlitbami zmírnila jejich tresty, jakmile o nich zvědí žijící“. Konečně bývají také vedle dopuštění Božího více méně trápeny od duchů zlých. O tom dí svatý Bernard (serm. 42): Ti, kdož se nacházejí v očišci, očekávají vysvobození, avšak musejí dříve palčivostí ohně aneb krutostí zimy aneb jinou velkou trýzní trápeni býti. Otec nejdobrotivější odevzdá tam své k věčné slávě ustanovené děti do rukou pokušitele, nikoliv aby byly usmrceny, nýbrž aby byly očištěny, ne hněvem ale milosrdenstvím jsa veden, ne k záhubě ale k obnovení, jelikož již nejsou nádoby ku zkáze přichystané, ale nádoby milování k věčnému panování uložené.

Běžné náhledy o mukách očišcových.

Sv. Cesarius Arelatský píše: „Leckdo třeba řekne: Nedbám na čas, který strávím v očišci, dojdou-li jen života věčného. Ale Bohu se nelíbí takové smýšlení. Všechna muka tohoto života nemohou s oněmi ani porovnána býti. A kdož pak ví, kolik dnů, měsíců, roků tam zůstane? Bál bys se strčiti prst do ohně a nestrachoval bys se plamenů sžírajících?“ Taktéž mluví sv. Bernard: „Odvrzte od sebe starý kvas, dokud čas máte. Dnové k očištění propůjčené pominou, ať že chceme

nebo nechceme; ale běda nám, budou-li naplněni, kdežto naše očišťování, a byť v nejmenší míře, bude neúplné, tak že nám nic jiného nezbude, než čistiti se skrze oheň nade vše pomyšlení palčivý, žhavý a náhlý“ (Serm. 6 de purif.). A tak smýšlejí vesměs všichni sv. otcové a učitelé církevní.

Jen málo vyvolených ujde mukám očistcovým.

Z jediného výroku písma, sv. o sv. městě, totiž (Zjev. 21, 27): „Nevejdeť do něho nic neposkvrněného“, lze poznati, že jen málo snad vyvolených bezprostředně na Boha patřiti bude. Sv. Teresie, která se přiznala, že věděla o nejedné osobě, jak po smrti se má, dí, že jen tři z nich, a to osoby výtečné svatosti, bezprostředně na Boha patřiti směly; a učený kardinál Bellařmin dí, že sotva který spravedlivý z nesmírného milosrdenství Božího hrozným mukám očistcovým unikne a zrovna do nebe se dostane. „Kdož jest tak dokonalý“, dí sv. Bernard, „kdo tak svatý, že by vycházeje z tohoto světa nebyl dlužníkem onoho ohně, že by duše jeho byla prosta všelikého hříchu, že by se honositi směl srdcem čistým, že by říci mohl: „Čisté jest srdce mé, čist jsem od hříchu?“ (Přísl. 20, 9). Málo jest sice vyvolených, avšak i mezi těmi jest podle mého zdání velmi málo tak dokonalých, že by již byli dokonali ono čištění, o němž dí mudrc (Jes. syn Sir. 7, 34): „Za nedbalost svou očist se málem“. (Serm. 6. de purif.).

Úplně musíme býti čistí, chceme-li do nebe vjíti.

Ačkoli všedními hříchy přátelství Božího se nezbavujeme, bývá přece ~~duše naše~~ jimi tak po-

skvrněna, že nebyla-li z nich očištěna již buď v očištcí, aneb ještě na tomto světě, nemůže se ukázati před tím, jenž jest pouhá svatost a ani na nejmenší hřích patřiti nemůže. To dostatečně obsahuje následující příběh, který ukazuje, že i malé děti někdy muka očištcová musejí přestáti. Sv. Perpetua, která roku 203 smrtí mučnickou utrpěla a pro velikou svatost svou i do kánonu, nejhlavnější to části mše sv., postavena jest, vypisuje, jak se jí krátce před smrtí objevil její bratr Dinokrát, který 7 let maje, na raka v tváři byl zemřel. Jakmile, zvláštním vnuknutím pobádána byvši, za něho se modlívati začala, tu ho spatřila, an prahna žízní a horkem, nečistý, ránu v tváři maje, z temného žaláře vystupuje, v němž mnoho jiných ještě zadrženo bylo. Když pak posléze ještě vroucněji se zaň modlila, opět ho spatřila a sice čistého a veselého na světlém místě jak s jinými dětmi si pohrává a na místě rány jen ještě jizva se značí. Z toho vidění seznala, že již sprostěn jest utrpení svého. Sv. Augustin, který s jinými sv. otcí vidění toto za pravdivé pókládá, toto k němu zaznamenal: „Chlapeček tento musel býti již pokřtěný, avšak zbavil se své nevinnosti, buď že pro úsilovné naléhání pohanského otce svého k nějakému skutku modloslužebnému svolil, buď že pravdu porušil, buď že jinak v dětinném věku svém poklesnul“. Totéž vidění vypravuje i hrabě Stollberg podle původního sepsání obšírně, i Butler v životopisu dotčené světice v měsíci březnu.

Třetí oddělení.

**Co nás ponouká, abychom pomáhali
duším v očistci.**

**Ubohé duše ty nemohou ničeho sobě zaslou-
žiti ani trestů svých zmírniti.**

Učený Buttler, pojednávaje o památce všech věrných dušiček, dí: „Nesmíme přehlednouti, co by nás zvláště k soustrasti s dušemi v očistci trpícími pohnouti mělo, že sobě již ničeho zasloužiti a trestů svých umáliti nemohou. Nemocní a chudí mohou alespoň o pomoc prositi a pouhý pohled na ně nás pohne, abychom lidumilně účast brali v jich utrpeních; ale duše v očistci nemají jiných prostředků než trpělivost, odevzdanost a naději. Jakkoli naříkají a po lepší budoucnosti touží, Bůh jim neodpovídá nic jiného, leč že „přišla noc, kdežto žádný nemůže dělati“. (Jan 9, 4). „Kdyby se otevřelo před námi“, dokládá tentýž, „ono místo hrůzy, spatřili bychom jejich muky, a jaký účinek měl by na nás pohled ten! Kolik slzí bychom uronili, jaká hrůza by se nás zmocnila, kdybychom uzřeli ono nescíslné množství služebníků Božích, kteří jsou bratři naši v Kristu, kteří trpí bolesti nevyslovné“.

Duše v očistci volají ustavičně o pomoc.

Jelikož ubohé duše v očistci i v největších mukách ani té nejmenší úlevy sobě samy zjednati nemohou, volají bez ustání k nám o pomoc, dobře vědouce, že jim v každém okamžení vyžádati můžeme potěchy, úlevy ba i vysvobození, budeme-li obětovati za ně poklady sv. církve, zásluhy života a utrpení Ježíše Krista. Že ale ne-

mohou samy volati k nám hlasem srozumitelným, volá za ně církev o pomoc rozličné pobožnosti ukládajíc a žalostné jejich postavení skrze své sluhy často připomínajíc. Kanclíř Gerson uvádí je takto k nám volající: „Modlete se za nás, nemůžeme samy sobě pomoci! Přispění toto smíme očekávati od vás, neodpírejtež ho! Vy, jenž jste nás znali na zemi, jenž jste nás milovali, zdaliž byste mohli teď na nás zapomenouti. Povídá se, že v strasti poznáváme přítele. Čí strasti mohou k našim přirovnány býti? I smilujte se nad námi! „Srdce tvrdé naposledy zle se míti bude“. (Jes. Sir. 3. 27). I všimněte si svého vlastního prospěchu.

Povinni jsme pomáhati duším v očistci.

Osvícený a nábožný M. Boudon, arcijahen diecese Evreuxské, dí o tom ve svém spise „Oslavení nejsvětější Trojice skrze duše v očistci“, jak následuje: „Čím nuznější jest některá osoba, tím více jsme povinni jí přispěti. Kdo však jest nuznější, než kdo nic nemá a mnoho má zpláceti, kdo nemoha ani pracovati ani prositi v nejhroznějších musí seděti mukách, až by poslední zaplatil haléř. Máme sice všem, i cizincům a neznámým pomáhati, ale zde je ta povinnost mnohem větší, ježto se nacházejí v plamenech očišťujících i duše, které jsou nám blízké, jichž muky jsme snad sami zavinili. Tam úpějí naši bratří, sestry, otcové, matky a jiní. Jaká bolest to musí pro ně býti, když je opouštějí ti, o jichž štěstí kdysi usilovně pečovali, kteří nyní vynakládají statky zděděné na věci pošetilé, ale na jejich spasení ani haléře neobětují. Věru, tu třeba se zhroziti, pochopiti to nelze. Kdyby hovádko hořelo, smiloval bys se nad ním; ale když otec, matka, choť atd. ve strašných plamenech očistcových se upaluje,

tu jsi bez citu! Zdaliž nejsme lidé bez víry? Kdyby zde na světě ony osoby nějaké neštěstí bylo potkalo, kdybychom byli uviděli, že jen jiškerka na ně spadla, všechno byli bychom vynaložili je zachrániti; teď jsme ale tak zpozdlí a zaslepeni, že je opouštíme v mukách, jejichž krutost nikomu pochopiti nelze.

Pán Bůh chce, abychom pomáhali duším v očistci.

Ve čtvrté knize zjevení sv. Brigitty od církve často schválených, obzvláště na sněmu Basilejském prozkoumaných a opět schválených, čteme, že jí jednou ukázal anděl trojí oddělení v očistci řka: „Všechny duše, které na tomto místě se zdržují, mají podíl v modlitbách a dobrých skutcích církve sv., které se zde na světě konají, obzvláště v těch skutcích, které samy za živa vykonalý, i v těch, které za ně konají jejich přátelé. Věz také, že jako hříškové jsou mnohonásobní a rozliční, tak i tresty jsou mnohonásobné a rozličné. Jako tedy potěšíš hladového soustem podaným, žíznivého nápojem, smutného veselostí, nahého oděvem a nemocného postelí, do níž ho vložíš, tak se potěšují i tyto duše, účast berouce v dobrých skutcích, které za ně na tomto světě se konají. Blahoslavený, kdo věrným duším pomáhá modlitbou, dobrými skutky, i snad prací tělesnou, nebo neomylná spravedlnost Boží toho požaduje, aby buď mukami očistcovými byly očištěny, buď skrze dobré skutky věřících rychlejšího účastny se staly vysvobození“. Na to slyšány jsou hlasy z očistce volající: „Pane Ježíši Kriste, soudce spravedlivý! vlej ducha lásky do srdcí kněží, řeholníků a všech, kteří duchovní ve světě vládnou mocí, pak, pak budeme míti podíl v jejich zpěvech, modlitbách a obětech“. A

opět slyšány jsou hlasy s jiné strany volající: „Ó Bože! odměň těm, kdož nám v bídě naši pomáhají!“ Konečně zvolala ještě jedna duše hlasem silným: „Pane a Bože náš! skrze nepochopitelnou moc svou stonásobně odměň na zemi těm, kteří dobrými skutky k světlu Tvého Božství a ke spátrnění tváře Tvé nás pozdvihují“.

Dobré skutky za zemřelé obětované velikou cenu mají před Bohem.

Věhlasný učitel duchovní Ludvík Blossius dí: (Inst. vitae ascet. c. 4). „Tak velice miluje Hospodin duše svých vyvolených, které po smrti tělesné musí ještě čistěny býti a tak vroucně touží po jich vysvobození, že jest mu to neméně příjemno, když z křesťanské lásky za ně vroucně se modlíme, když velebnou svátost oltářní neb zásluhy Ježíše Krista za ně obětujeme, když žalmy prozpěvujeme, aneb jakýkoliv skutek spasitelný za ně konáme a Pánu Bohu obětujeme; že jest mu to neméně příjemno, jak kdybychom samého Pána našeho v žaláři snad uvězněného těšili a vysvoboditi se vynasnažovali, neboť on sám pověděl: „Amen pravím vám, pokudž jste to učinili jednomu z bratří těchto mých nejmenších, mně jste to učinili“. (Mat. 25, 40). Čteme také u sv. Diviše kartuziána, že Božský Spasitel jednou ku sv. Gertrudě takto promluvil: „Kolikráte některou duši z očiště vysvobodíš, bývá mi to tak příjemné, jako bys mne samého ze žaláře vysvobodila a zasloužená odměna za to dobrodiní nemine tebe v pravý čas podle všemohoucí dobrotivosti Boží“. Ba sv. Tomáš Akvinský, učitel církevní učí: „že Pán Bůh má větší zalíbení nad dobrými skutky, které za mrtvé, než nad těmi, které za živé konáme, poněvadž oni jich více po-

třebují a nemohou sobě jako tito ničeho zasloužití“. Končně píše sv. Ambrož, arcibiskup a učitel církevní: „Cokoli v dobrém úmyslu za zemřelé obětujeme, přechází v naši vlastní zásluhu a bude nám po smrti stonásobně navraceno.

Kdo věrné duše z očiště vybavuje, zvelebujeme čest Boží způsobem nejprospěšnějším a nejdokonalejším.

Abychom sebe vespolečně povzbudili pomáhati dušem v očištění, ohledali jsme se při předešlých pohnutkách dílem na svůj vlastní, dílem na jejich prospěch; nyní ale chceme jediné prohlédati ke cti Boží. Svatí při všem jednání svém toužili jediné a vždycky po větší cti Boží. Tak naučil nás i Božský Spasitel v první prosbě modliti se k Otci nebeskému: „Posvěť se jméno tvé;“ a v tomtéž úmyslu modlí se církev v Gloria při mši sv.: „Díky tobě vzdáváme pro velikou slávu tvou“. Chvála Boží jest konečně nejhlavnějším zaměstnáním Svatých v nebi; zvelebování jména Božího má tedy býti nejhlavnější pohnutkou při všech skutcích, ježto za zemřelé konáme a to právem úplným; nebo tak zvelebujeme jméno Boží způsobem nejprospěšnějším a nejdokonalejším, ježto tyto sv. duše vysvobozující je přenášíme do nebe, kde Bůh jediné dokonale poznán, milován a následovně i zvelebován býti může. Myšlénka ta dojala zbožného Boudona tak velice, že zvolal: „Vyzývám všecky, kde kdo touží po zvelebení Božím a po čistém Boha milování, ať rozmyšlí nad pravdou touto“. Když sv. Teresie a jiní svatí ujišťují, že by za jediný stupeň oslavy Boží rádi byli trpěli muka, jakázkoli by se vymysleti mohla; co bychom my měli činiti, co bychom my měli trpěti pro vybavení duší z očišťujících plamenů

očistce, jelikož tímto skutkem čest Boží o milion stupňů povzneseme, a to nejen pro jediné okamžení, ale pro vždycky, pro celou věčnost! Tak zvolal i řeholník P. Joannes a St. Maria, láskou k Ježíši hořící: „Přiznávám se, že bych po celý čas svého živobytí rád byl vypovězen na poušť aneb do žaláře, abych nemusil nic jiného dělati, než odpustkami pomáhati věrným dušičkám, abych takto alespoň některou přivedl k Ježíši Pánu našemu, kdež by ho v nebi ze vší síly své milovati a chváliti mohla“.

Čtvrté oddělení.

Jak můžeme pomáhati duším v očistci.

O prostředcích vůbec, jimižto můžeme pomáhati duším v očistci.

Údové sv. církve Ježíše Krista buď vítězí na nebi, aneb bojují na zemi, aneb trpí v očistci: odtud název vítězné, bojující a trpící církve. Láska nás spojuje s celým duchovním tělem Ježíše Krista a činí nás účastny bídy a soužení, štěstí a potěšení všech, jichž hlava jest Ježíš Kristus. Obcování svatých, kteréž vyznáváme ve snešení apoštolském, záleží tedy v tom, že všichni údové Ježíše Krista mají vespolní podíl na duchovních pokladech. Tak obcujeme se svatými v nebi, když Bohu za jejich vítězství a dosaženou odměnu děkujeme, když je o přímluvu vzýváme a skrze ně pomoci dosahujeme; taktéž obcujeme s dušemi v očistci, když modlitbou a dobrými skutky milosrdenství Božího pro ně vyžadujeme a takto jejich muka mírníme. Kolik tedy máme prostředkův, abychom sami sobě získali milosti a zásluhy, tolika

zajisté prostředky můžeme přispěti i věrným dušičkám, jestliže jen své Bohu milé skutky jim obětujeme, aby za ně se přimlouvaly. Svatí otcové udávají čtvero dobrých skutků: modlitbu, půst aneb kající skutky, almužnu aneb kající skutky milosrdenství a oběť mše svaté. Avšak podle následujících pojednání a příkladů můžeme jich ještě více načítati, totiž: modlitbu, vzývání matky Boží, andělů i Svatých, skutky kajicnosti, skutky milosrdenství, obětování vlastních zásluh, sv. odpustky, svěcenou vodu, pálení světél, poutě, sv. přijímání, oběť mše svaté.

Jakou moc má modlitba za zemřelé.

„Svaté a spasitelné jest myšlení“, dí písmo sv. (2. kn. Mach. 12, 46), za mrtvé se modliti, aby od hříchů zproštěni byli“. Svaté jest, protože Pánu Bohu nejvýš se líbí; spasitelné jest, protože se nemine s dobročinným účelem svým, jelikož Bůh nejvýš jest dobrotivý a slitovný. Mezi všemi oběťmi žádá se Pánu Bohu více nelíbí a žádnou nebývá více ctěn, než oběť milosrdenství a lásky, obzvláště koná-li se za tyto trpící duše, které co nejvíce miluje, proto že jsou svaté a nebeské slávy své již zabezpečeny. Poněvadž spravedlnost Boží v trestajících je zdržuje ještě plamenech, až by úplně očištěny byly, (nebyl by zajisté Bůh spravedlivý, kdyby jen milosrdným býti chtěl): tedy rád přijímá modlitby, které k němu z lásky za ně odsíláme; a poněvadž Ježíš Kristus sám slíbil, že vyslyší modlitby a prosby za věci časné a pomíjející: čím větší a bezpečnější budou míti modlitby ty účinek obětovány budouce za jeho pro celou věčnost vyvolené duše, které mají jednu účast bráti na jeho

statech a jeho blaženosti. I dí tedy sv. Augustin: „Nestává zaměstnání zbožnějšího a světějšího, než modliti se za mrtvé“.

Napomenutí Tomáše Kempenského k modlitbě za zemřelé.

Rádi se máme modlívati za všechny zemřelé, obzvláště ale za své rodiče, přátely a dobrodince, protože je to skutek velikého milování a milosrdenství. Jakož my si tedy přejeme, aby po smrti nám se pomáhalo, tak i my seč jsme s milostí Boží jim přispěti hledme. Neboť kdo horlivě a věrně pečuje o vysvobození věrných duší z očistce, ten sám pro sebe největšího nabývá prospěchu, jelikož za ně se modle neztratí ovoce modlitby své, nýbrž i na smrt se upamatuje. Ten také sotva kdy s roztržitou myslí k denní práci se odebere, dobře věda, že všichni toutéž kráčetí budeme cestou smrti a že nás dojista očekává, co ony již přestály. Modleme se tedy za své milé, protože i my za krátký čas za nimi půjdeme a protože ony vyproštěny budouce i na nás pamatovati neopomenou, budeme-li v témž utrpení postaveni. Víra naše nezní jen v ústech, nehledme jen na to, co před očima máme; nýbrž milujme všechny lidi, ať už jsme jim tělem blízcí aneb od nich vzdáleni. Nebo „láska nikdy nevypadá“ (1. ku Korints. 13, 8) a ti, kdož sebe skutečně milují, nezapomenou na sebe a věrného přítele v nouzi poznáš. Zdaliž bys nebyl bezbožný a ukrutný, kdybys bratra aneb přítele do žaláře aneb do ohně uvrženého vida, k slzám pohnout se nedal, aneb ruku jemu podati moha, ani toho dobrodiní mu neproukázal a několika slovy ho vysvoboditi moha, němou tváří ho pominul.

Zvedejme tedy často rukou svých k nebesům za duše zemřelých, co nejochotněji vykonávejme všechno, co za prospěšné uznáme, pamatujíce na hrozná muka, ježto trpí a že nemohou dojíti pokoje, pokud očištěny nebudou.

Jak horlivě se modliti máme za zemřelé.

Horlivě musíme se modliti za zemřelé; neboť pomněme jen, s jakou ochotností bychom sobě počínali, kdyby se jednalo o to, nějakou osobu nám milou, ku př. otce, matku, dítě atd. zachrániti od hrdla ztracení a pak považme, jak ochotně bychom měli se modliti za ty, kdož nám neméně mají býti drazí a v děsných plamenech spravedlnosti Boží hoří. Zajisté měli bychom za ně se modliti u velikém slzí prolévání; kýžbychom to jen činili srdcem opravdu pohnutým. Boudon dí, že žalm jediný, říká-li se způsobem takovým, více účinkuje než jiných padesát nedbale vyříkaných. Za tou příčinou lze tedy odporoučeti kratičké plamenné modlitby, skrze které ku př. nejsvětější krev Ježíše Krista svatou vroucností za ně obětujeme, blahoslavenou Pannu Marii a svaté o přímluvu vzýváme atd., což za den častěji a snadno státi se může, ku př. kolikrátkoli hodiny udeří. Divní zajisté jsou účinkové modlitby horlivé a potěšitelná jsou příslibování, která jí učinil Bůh nejvyšš dobrotivý. „Vůli těch“, dí žalmista Páně (ž. 144, 19), „kteříž se ho bojí, učiní a prosbu jejich vyslyší a spaseny učiní je“. A sv. Jakob dí (5, 16): „Mnohoť zajisté může modlitba spravedlivého ustavičná;“ a Božský Spasitel (Jan 15, 7): „Zůstanete-li ve mně a slova má zůstanou-li ve vás: cožkoli budete chtíti, budete prositi a stane se

vám“. Smutné jsou naproti tomu zkušenosti o nedbalé a v hříších vykonané modlitbě.

Příkladové, jak horlivě svatí se modlivali za zemřelé.

Sv. Ambrož, biskup a otec církevní, smuteční konaje řeč nad římským císařem Valentinianem, u svatém pověděl zápalu: „Konejme svatá tajemství za toho, jehož ztrátu oplakáváme! Modleme se vroucně za pokoj jeho duše . . . Zvedejte se mnou rukou svých, abychom takto alespoň povinnost svou konajíce, dokázali svou vděčnost za obdržení dobrodiní“. Pak Gratiana, jeho bratra, který již před ním byl zemřel, připomínaje pokračoval: „Oba budete spaseni, jestli mé modlitby něco prospějí. V noci budu se modliti za vás. Na všech obětech mých míti budete účastenství. Zapomenu-li na vás, budiž zapomenuta i pravice má“. A jinou konaje smuteční řeč nad císařem Theodosiem Velikým, následující říkal modlitbu: „Odpočinutí dokonalé dejž, Pane, služebníku svému Theodosiovi, ono odpočinutí, které jsi připravil svým. Nepřestanu plakati a modliti se, dokud ho nedovedu na svatou horu Páně, kamž ho volají zásluby jeho“. S tímtež zápalem zvolal kdysi sv. Bernard, opat a otec církevní: „Vzhůru jim ku pomoci! Usilovně chci prositi Hospodina hořekováním, naléhati chci za ně modlením; obětovati chci za ně zvláštní mši sv.: doufaje, že Hospodin milostivě na ně shledna, jejich utrpení promění v odpočinutí, jejich bídu v slávu a jejich muka v odměnu. Těmi a podobnými skutky můžeme jim ukrátiti čas kajicnosti, zastaviti jejich trápení a ukončiti jejich trápení. Proběhni duše věřící tyto divy skutků kajících a patř, co na nich se děje a nakup sobě na tomto trhu citův útrpných“. (Serm. 42).

Příklad, jak rychle modlitba za zemřelé bývá vyslyšena.

V kronice řádu sv. Františka se vypravuje, že P. Konrad Offida, úd téhož řádu, v kostele před oltářem na modlitbách trvaje, bratra ze svého kláštera spatřil, který krátce před tím byl zemřel. Tento si mu stěžoval, že veliké zde trpěti musí bolesti, a prosil ho snažně, by se za něho modlil, nebo prý jeho modlitba velikou má moc před Bohem. I modlil se tedy vroucně za něho Otčenáš a přidal veršíky: „Odpočinutí věčné dejž jim Pane a světlo věčné ať jim svítí“. Na to promluvil onen bratr k němu: „Otče! kdybys věděl, jak velice mi krátká modlitba tvá ulevila, pro velikou lásku svou zajiště bys ji opakoval“. I učinil to opět a umrlec, který znovu velikého pocítil ulehčení, takto ho prosil opět: „Ach otče můj! pro milosrdenství Boží pokračuj v tomto převzácném modlení, které mne potěšuje v mém trápení!“ I pokračoval tedy služebník Boží v této modlitbě, načež smutná a bílá tvář zemřelého se rozveselila a lesknouti se začala a popelavé jeho roucho zbělelo jako sníh; a když byl onu modlitbu stokrát vyříkal, stála jeho duše před ním veselá a plná slávy, děkovala mu nevýslovně za rychlé vysvobození a vznesla se pak plesajíc k nebesům. Podobný příklad v tétož kronice najíti lze o sv. Štěpánu, který s podobným účinkem mnohokrát po sobě říkal žalm: „Z hlubokosti“ za duši, která se mu byla zjevila.

I kratičká modlitba mnoho může prospěti zemřelým.

Jistý nábožný biskup, když byl ve dne lehounce usnul, spatřil ve snu chlapečka, an zlatou udicí na stříbrné šňůře uvázanou z hluboké vařící propasti sličnou paní vytahuje; a když se byl pro-

budil a k oknu přistoupil, tu uzřel totéž pacholátko stojící na hřbitově u jednoho hrobu. A když se byl tázal, co že tam dělá, tu mu odvětilo, že se modlí Otčenáš a žalm Miserere, čili Smiluj se atd. za duši své matky, která zde pohřbena jest. Z toho seznať muž Boží, že duše této paní modlitbou ehlapečka z očistce vysvobozena byla a že zlatá udice vyznamenávala Otčenáš, stříbrná pak šňůra žalm Miserere. — Následující příběh najdeš v kronice kartuziánů: Jistý zeman přinesl velikou sumu peněz do kláštera téhož řádu na modlení za svého zemřelého otce, a když shromážděný sbor otců jenom slova: „Requiescat in pace. Amen“, to jest „Odpočívejž v pokoji. Amen“, byl zazpíval; tu si stěžoval, že ta modlitba na ty peníze je příliš krátká. I dal osvěcený převor přinesti lístek s těmi-těž slovy a vážky a kázal mu, aby obojí zvážil. A ejhle! jaký div; když do jedné mísky byl položil peníze a do druhé lístek, tu vyletěla ona jako pérko, tato ale spadla dolů, jako by olovem stížena byla. Nad tímto výjevem onen zeman se i zastyděl, i potěšil. Sám papež Benedikt XIII. připomíná na tento příběh ve svých řečech vzdělávacích.

Mocná jest přímluva Rodičky Boží za zemřelé.

Rodička Boží, kterou církev bojující nazývá matkou milosrdenství, neméně milosrdnou se prokazuje církvi v očistci trpící. Ona sama pověděla sv. Brigittě, jakož čteme v jejích zjeveních: „Já jsem matka všech, kteří jsou v očistci; na mou přímluvu všecka jejich utrpení každou hodinu bývají zmírněna“. Dále dosvědčuje svatá řádu zakladatelka na témž místě, že z vnuknutí Božího poznala, že Maria jest utěšitelkyně všech, kdož se nachází v očistci“. I dí tedy svatý Alfons Li-

guori: „Blahoslavení, třikrát blahoslavení jsou služebníci této matky, neboť její ochrana je nejenom doprovází v tomto životě, nýbrž jde s nimi za hrob až do očístce. Čím méně duše ty sobě sami pomoci jsou s to, tím více se zdvojnásobuje její pečlivost a dobrotivost. Z toho lze snadno dovoditi, jak příjemno bývá nebes královně a duším v očístci užitečno, když Marii pobožně vzýváme, by se za ně přimlouvala. I radí tedy nábožný Boudon, abychom nejenom ji často za přimluvu za tyto duše prosili, nýbrž i každý dobrý skutek, který za ně konáme, do její rukou uložili; „neboť“, dí, „nikdo s ním lépe nenaloží, a jest to zároveň přesilný důkaz, jak velice ji milujeme“.

Rodička Boží zvláštní provozuje vládu nad očístcem.

Není zajisté o tom pochybnosti, že královna nebe a země netoliko nad vítězíci a bojující, nýbrž, jak dí sv. Bernardin, i nad trpící církví zvláštní provádí panování, a sice takovým způsobem, že prvou poděluje poklady své slávy, druhou svými milostmi a třetí účinky přimluvy své. Proto potahuje světec ten na ni slova písma sv. (Jes. Sir. 24, 8.): „Po vlnách mořských jsem chodila“, jelikož prochází bouřlivé a ohnivé moře očístce a dusnou jeho pro ubohé duše palčivost mírní. Sv. Dionysius, kartuzián, dí podle jednoho zjevení, „že jakmile v očístci její jméno jen zazní, tyto duše takovou pocítují radost, jako nemocný na lože bolestí upoutaný cítí, když potěšitelná zaslechne slova“. Podle Salmerona, jest to mínění mnoha bohoslovců, že nejblahoslavenější Panna před svou smrtí u Božského Syna ještě tu milost sobě vyžádala, aby všechny duše, které tehdy v očístci se nacházely, byly vysvobozeny a ji do

nebe doprovodily, proto že právě tenkrát“, jak nábožný píše Gerson, „co královna a sice co královna milosrdenství, co královna milosti korunována byla, kdež zajisté se slušelo, aby i vězňům milost vyprosila“. Dokládá tedy i sv. Bernardin, že ona zvláštní panství nad očistcem obdržela a přede všemi své věrné ctitele vysvobozuje.

Duše v očistci všeliké nabývají útěchy ze sv. růžence.

Poznati to lze z vlastních slov královny nebeské, která podle svědectví bl. Alana sv. Dominiku se zjevivši pověděla, že totiž jeden z nejhlavnějších účinků sv. růžence jest vysvobození duší z očistce. To dosvědčuje i následující příběh. Kázáním sv. Dominika obrácena byla v Římě jedna osoba, o níž nedobrá se roznášela pověst, jménem Kateřina; ta osoba se zvláštní horlivostí oblíbila si modlení růžence a obětovala ho pokaždé za duše v očistci. Jak velice tato pobožnost duším v očistci jest prospěšna, ukázal Hospodin sv. Dominiku v následujícím vidění. Spatřil totiž svatý Dominik, jak jednou, když ona Kateřina bolestný růženec za ně se modlila a rozjímal, pětadesát pramenů se vyprýštilo (tolik totiž, kolik Otčenášů a Zdrávasů ve sv. růženci obsaženo jest) z údů pacholety ku podivu krásného, které mělo představovati Pána našeho Ježíše Krista. Pramenové tyto vydávali mnoho a sice nejčistší vody, a všichni vylévali se do očistce a občerstvili duše trpící tak, že plesající žádných již takorůžka muk necítily a děkující útrpnou dobroditelkyni Kateřinu zvelebovaly. (Kampadelli.) — Bl. Alanus píše: „Mnoho bratrů a sester v Pánu přísahou přede mnou stvrdilo, že jim sv. růženec se modlícím mnoho duší se zjevilo s vdečností ubezpečujících, že vyjma obět

mše sv. nic jim tak velice nepomáhá, jako svatý růženec a že jim mnoho duší denně vysvobozeno bývá, které by jinak ještě léta trpěti musily“. Protož dí také sv. Alfons Liguori: „Chceme-li duším v očistci vydatné pomoci poskytnouti, musíme jich vždy v modlitbách nejblahoslavenější Panně odporoučeti, přede vším sv. růženec za ně obětovati, neb tím velice bývají potěšeny“.

Dobré jest vzývati sv. anděly za zemřelé.

Sv. andělé neopouštějí schovanců svých ani tenkrát, když pod jejich ochranou šťastně nebezpečný život dokončivše a zatracení ušedše ještě v plamenech očistcových za své hříchy pokání činiti musí; nýbrž prokazují jim, možná-li, větší ještě lásku a pečlivost. Oni je totiž často navštěvují, viditelně se jim zjevují, je těší a jim pomoci zjednávají na zemi u duší nábožných, zemřelé na mysl jim uvádějíce a k horlivé modlitbě je rozněcujíce. Tak jako kdysi sv. archanděl Rafael podle vlastních svých slov (Tob. 12, 12.) modlitby starého Tobiáše před trůn Boží donášel, když tento se modlíval s pláčem a nechával oběda a pochovával mrtvé: tak donášejí sv. andělé ustavičně modlitby a dobré skutky pro ně nasbírané před trůn Boží, a přinášejí odtud hojných milostí, které za ně obdrželi, opuštěným duším do očistce. A jak dí Boudon,*) dávají jim zprávu o všem, co

*) Sv. Augustin, biskup a otec církevní, pojednává o tom, jak o zemřelé máme pečovati, dí: „Zemřelí mohou od andělů, jenž jsou přítomni věcem, které zde se dějí, zvědět to, co každý zvědět má podle vůle toho, jemuž všechny věci podrobeny jsou. Nebo kdyby nebylo andělů, kteří přítomni mohou být tam, kde žíví se zdržují, a tam, kde přebývají zemřelí, nebyl by Pán Ježíš pověděl (Luk. 16, 22): „Stalo se pak, že umřel žebřák a nesen jest od andělů do

na světě za ně se děje, ukazují jim jejich dobrodince a napomínají je, aby za ně se modlily, což tyto dobré duše nikdy neopomíjejí. I musí tedy, vzývání andělů za zemřelé veliké míti účinky. I církev sv. nás vybízí, abychom jim důvěřovali a pěje c sv. Michaeli takto ve jménu Hospodina: „Ustanovil jsem Tebe knížetem, abys přijímal duše všech“ a ve mši sv. za zemřelé modlí se ohledem téhož sv. archanděla: „aby uvedl ony duše do věčného světla, který jsi přislíbil Abrahamu a semeni jeho“.

Dobré jest vzývati svaté a světice Boží za zemřelé.

Jak dí sv. Augustin a sv. Tomáš Akvinský, jest to věc jistá, že svatí v nebi přímluvou svou ubohé duše z očistce vysvoboditi mohou; a nelze pochybovati, že by tento skutek lásky bratřím svým v očistci trpícím neprokazovali u míře největší, tím více, jelikož jejich hrozná muka lépe znají. Nebe zajisté nezměnilo jejich smýšlení, nýbrž rozmnožilo jejich lásku: a byli-li již za živa tak horliví v prosbách za své bratry a sestry, aby jim, ač snad v nepravostech pohříženým v jejich potřebách pomoci a milosti vyžádali; jak by teď neměli ještě horlivěji a s jistějším prospěchem lásku svou prokazovati duším, které milostí Boží již okrášleny jsouce ustanoveny jsou, věčně s nimi obcovati u společnosti blažené! Ačkoli již nemohou trpěti, tedy mohou přece ještě vždy míti útrpnost, stojíce před trůnem Boha nejvyššího milosrdného, musí také nevyhnutelně pociťovati milosrdenství. Když tedy církev svatá tak usilovně nás

lůna Abrahamova“. I mohou tedy býti andělé hned tu a hned onde, neboť onoho žebráka, jak Bůh chtěl odtud tamto zanesli.

k tomu vede, abychom ve všech potřebách ke svatým Božím se utíkali, když jsme sami často zakusili mocného jejich přispění; jest tedy na blže dni, že dobré jest vzývati svaté za duše v očištcí, že jest to skutek milosrdenství ony duše počerstvujících a osvobozujících.

Příkladové, že andělé a svatí pomáhají zemřelým.

V životopisu bl. Cecilie Lampugnany najdeš, že po tři dni po své smrti se zjevovala dosvědčujíc, že v očištcí velice potěšena bývá od svého anděla strážce, kteréhož vidívá; i to, že chtěla brzo požádati anděla svého, by se odebral k představenému chrámu nad sv. hrobem, aby sloužil za ni mše sv. a že takto veliký díl jejího utrpení jí odpuštěn bude. Také se vypravuje o sv. Cecilii z řádu sv. Dominika, že mívala ve svém živobytí ten obyčej, utrhovati si pokaždé něco od pití, jakoby chtěla Spasitele svého na kříži žíznícího napájeti a že, když po své smrti do očištcce odsouzena byla, ihned anděl přiletěl se zlatou číší vodou naplněnou a že hasil plameny okolo ní a ji pak do nebe uvedl. Konečně čteme také o jednom mládenci, který jedenkrát byl usnul, anižby růženec za duše v očištcí, jakž obyčejně činíval, se byl pomodlil, že ho jeho anděl strážce probudil, jelikož tyto duše denně nějaké oběti na něm požadovaly. — Co však svatých se týká, vypravuje František Gonzaga, biskup v Mantově, že P. Jan de Via z řádu sv. Františka u velikém lesku jednomu novici se ukázal, kterémuž již dříve se byl objevil a který ho také z očištcce byl vysvobodil, aby mu za to poděkoval; a protože svatý František jemu ku pravé a sv. Bernardin k levé ruce stáli, pověděl mu také, že tito dva světci

k němu sestoupili, aby ho mezi sebe přijali, poněvadž vždy po jejich velkých ctnostech věrně toužil. V listech o vyhlášení sv. Bernardina za svatého čteme o jednom umrlci, který opět k životu vzkříšen byl, že spatřil v nebi sv. Františka obstoupeného velikým množstvím řeholníků, z nichž nemalou část z očistce byl vysvobodil. Zaznamenal také Baronius ve svých letopisech k roku 647, že sv. Dionysius, sv. Mauritius a sv. Martin Dagoberta, krále Franského, který jim na počest tři kostely byl vystavěl, z očistce vysvobodili. Konečně jak Boudon píše, vypravuje se podle nebeského zjevení, že když jednou sv. Jan nejblahoslavenější Pannu byl zaprosil, aby se slitovala nad duší, která v plamenech očistcových trpěla a velice ji byla ctívala, Bůh nejdobrotivější hned ji vysvobodil.

Dobré jest kající skutky za zemřelé obětovati.

Nikomu nebude tajno, že svatí, jakž ostatně i církve sv. ve všech svých záležitostech činívá, kající skutky za nejlepší pokládali prostředek vyžádati sobě a jiným na Pánu Bohu milostí neobyčejných. I nedá se tedy, jakž o tom i mnozí příkladové svědčí, pochybovati, že i pro zemřelé mají moc nejvyšší spasitelnou. Dí tedy Boudon, mocností jejich podivuhodnou pohnut jsa, že kdybychom jenom trochu víry měli, že bychom se postili, káli, bičovali a jiné kající skutky vykonávali, abychom jenom ubohým duším pomoci mohli. Že ale každý v horlivosti tak daleko jíti nemůže, tož přece nebude člověka, který by na ten úmysl někdy jídla, nápoje a jiné rozkoše sobě odepřít, svých smyslů, zvláště očí, uší, jazyka mrtviti, po nějaký čas v mlčenlivosti se cvičiti, nemoc, zimu, vedro a jiné nehody trpělivě snášeti, svou povahu a svévolnost krotiti, jedním slovem vše, co zevnitřní aneb vnitřní bolesti a pře-

máhání způsobuje, s poddaností a vděčností trpěti nemohl. A tak mají rolníci, řemeslníci, služební a vůbec všichni, kteří na těle aneb na duši něco trpí, mnoho věcí, které by za ubohé duše obětovati mohli; zároveň by jim tato křesťanská láska hojného přinesla požehnání a posily v utrpeních. Boudon vypravuje, že pocestní, kteří všecky obtížnosti cest své Pánu Bohu za zemřelé obětovali, podivným způsobem ze všech nebezpečností vysvobozeni byli, poněvadž Bůh takto jejich lásku odměňoval zvláštním přispěním své laskavé prozřetelnosti.

**Modlitba spojená s postem a jinými skutky
kajícími nemálo pomáhá zemřelým.**

V knize Judith (4, 12) stojí psáno: „Vězte, žeť vyslyší Pán modlitby naše, jestliže trvající setrváte v postech a modlitbách před obličejem Páně“. To dosvědčuje následující tklivý příklad: Sancio, král Leonský, zrádně jedem byl otráven. Tu odložila královna Guda, jeho choť, kteráž ho vroucně milovala, královský svůj šperk a vstoupila do kláštera, aby zde Pánu Bohu sloužíc, tím více o jeho duši pečovati mohla. Dnem i nocí se tu horlivě modlila a každou sobotu ke cti rodičky Boží se postívala. A hle! právě v sobotu, když za něho se modlila, objevil se jí Sancio v rouše smutečném a viděti bylo na něm, veliká že trpí muka. Poďekovav jí za modlitby, prosil, by pokračovala v nich, ba ještě horlivěji se modlila. „Ach!“ pravil, „kdybych ti říci mohl, drahá choť, jak veliká muka v očistci snáším, ó jakby pak přibývalo útrpnosti tvé se Sanciem tvým! Ach pro milosrdenství Boží, pomoz mi Gudo, pomoz mi!“ I modlila a postila se královna celých čtyřicet dní po tomto zjevení zběhlých bez přetržky a když byl pomi-

nul den čtyřicátý, ho opět spatřila nebeským leskem oděného. A on promluvil k ní: „Nyní jsem vysvobozen z trýzní svých! To děkuji Tobě, zbožná královno! Žehnej ti věčně za to Bůh! Pokračuj ve svatém tomto modlení a rozvažuj sobě tresty druhého světa a zvláště velebnost nebe, kamž před tebou se ubírám, abych tě tam očekával a mocným byl tvým orodovníkem“.

Dobré jest všelike křivdy pro duše v očistci trpělivě snášeti.

V letopisech kláštera sv. Trudona vypravuje se o jedné paní, s kterou opilý její muž často nedobře nakládal, hanlivá jí podáváje slova i uhozením druhdy přitužená. Stěžovala si tedy bídu svou jednomu opatu, který jí poradil, aby všelike křivdy s největší trpělivostí snášela a Pánu Bohu co příjemnou oběť za duše v očistci obětovala; takovým že způsobem potěšena bude. Uposlechnuvši dobré této rady obětovala všecku svou bídu za jistou duši v očistci. Brzo na to ukázala se ta duše onomu opatu, aby mu poděkovala za radu dobroditelkyni své udělenou, poněvadž skrze ni z trápení svého jest vysvobozena a již do radosti věčné přijata. Když pak opat tu zprávu oné paní sdělil, byvši více než dostatečně potěšena, pokračovala při všem utrpení svém v tétěz bohumilé horlivosti a vysvobodila tak ještě mnoho jiných duší. Ba i bratr jeden z toho kláštera ukázal se po své smrti onomu opatu a vyjevil mu, že kajícími skutky této paní nejvíce mu spomoženo bylo. A když i opat jí za přímlovu ještě požádal a ona zásluhy své opět za onoho bratra obětovala; ukázal se následující noci opět a již byl vysvobozen.

**Dobré jest také tresty duší v očistci na sebe
vzítí a za ně je trpěti.**

Bl. Ursula z řádu Theatinek, jak se dočísti lze v jejím životopisu, velikou měla útrpnost s umírající sestrou Kristianou pro muka, která ji v očistci očekávala a poněvadž viděla z příkladu svaté Kateřiny Sienské, že může člověk žijící na sebe vzítí tresty duší zemřelé osoby usouzené; tož prosila Božského chotě svého za tu milost, aby za ni mohla trpěti. I byla vyslyšena, nebo když zatím umírající svého ducha vypustila, byla sama u vytržení a opět k sobě přisedší zvolala plna radosti; „Děkuji Tobě Pane a Bože můj za veliké milosrdenství, které jsi prokázal sestře mé Kristianě, poněvadž jsi přijal nabídnutí mé k jejímu spomožení a vysvobození“. Na to dala zpívati „Te Deum laudamus“ a najednou pocítila veliké bolesti, od kterých již po celé živobytí své osvobozena nebyla. I o sv. Filippu Neri, zakladateli kongregace oratořánů, se čte, že k útěše duší v očistci, které velmi miloval, od Boha dosáhnul milost, dlouhý čas trpěti bolesti v jedné noze; těmito bolestmi měla zmírněna býti jejich muka, on však sám napomínán, aby pořád na ně pamtaval. Také Boudon vypravuje, že za jeho času z jeho přízně zjevil se jeden muž, který dosvědčoval, že jeho vnučka, která ještě velmi mladá byla a od jeho smrti vždy churavěla, podle zvláštního řízení prozřetelnosti Boží, která na ni nemoc dopustila, za něho trpí. A aby dokázal pravdu řeči své, doložil, že ona zemře, jakmile ta osoba, které se byl ukázal, ji spatří, což se i stalo.

Jak horlivá byla svatá Ludvina u vykonávání kajících skutků za zemřelé.

Sv. Tomáš Kempenský, spisovatel čtvera knih o následování Krista, muž to Duchem sv. neobyčejně osvěcený, píše o této sv. panně, která za jeho času v jeho kraji žila, v jejím životopisu od něho samého složeném, že veliká tato trpitelka za těch 34 let, co bez přetržení nejbolestnější snášela nemoci, často bývala u vytržení a od svého anděla do předpekli vedena, kdež viděla, jak ty ubohé dušičky v přemnohých odděleních mnohonásobná a těžká snášejí muka a že mezi nimi mnoho svých přátel poznala. To bylo potom příčinou, že nejenom nedbala na své vlastní bolesti, nýbrž při své horlivosti i jiné ještě kající skutky podnikala. Bez přestání vzývala za ně nekonečné milosrdenství Boží a plakávala nad jejich převelikou bídou tak často a tolik, že když již neměla slzí přirozených, krvavé plakala a sice v takovém množství, že je, když uschly, sbírali a jako svaté ostatky ctili. Tentýž nábožný spisovatel podotýká, že ačkoli každou dobu mnoho duší vysvobodila, v nejznamenitější svátky přece u větším ještě počtu se jí to podařilo. — Jiný spisovatel zase o ní píše, že jednou jako pravá rekyně k tomu se odhodlala, kdyby jí to dovoleno bylo, raději své hrozné bolesti až do smrti trpělivě snášeti, než hned do nebe přijatu býti, ze kterých věcí si podle vůle Boží voliti měla a že takto vysvobodila duše svých známých, mezi nimiž se nacházeli i její rodičové a příbuzní až do devátého stupně.

O veliké moci skutků milosrdných, které za zemřelé byly obětovány.

Nedá se dostatečně vynachváliti, jak prospěšné jsou skutky milosrdenství duším v očistci,

Dobře tedy chválil sv. Paulinus římského zemana Pamanchia, který po smrti manželky své všecky chudé celého města shromáždil v chrámě svatého Petra, jídla mezi ně rozdělil, aby touto almužnou občerstvil duši té, jejíž ztrátu oplakával; neboť již starý Tobiaš pověděl synu svému (4, 18): „Chléb svůj a víno své nad pohřbem spravedlivého ustanov“ t. j. jak Allioli podotýká, ustroj hody u jeho hrobu a nakrm chudé. Dále čteme v písmě sv. (Jes. Sir. 3, 33.): „Oheň hořící uhašuje voda, a almužna odpírání hříchům,“ t. j. trestům za spáchané hříchy uloženým, za které jsme ještě dostatečného pokání neučinili. A konečně praví sám Ježíš Kristus (Mark. 9, 40.): „Kdož bykoli zajisté dal vám píti číši vody ve jménu mém, protože jste Kristovi: amen pravím vám, neztratí odplaty své.“ Proto pověděl také sv. Tomáš Akvinský beze všeho pochybování, že almužna t. j. tělesné skutky milosrdenství větší mají do sebe moc zadostčinící, než modlitba a tato zase větší než půst. Ale ještě více vychvaluje tentýž učitel církevní skutky duchovního milosrdenství, poněvadž převažují tělesné v toliké míře, v koliké duch výborností svou předčí nad tělo. To také pohnulo Boudona k následujícímu napomenutí: Potěšuj zarmoucené, budiž radou těm, kteří jí potřebují, poučuj neumělé; budiž vlídný k osobám na mysli trpícím a zvedej je, když byly klesly. Všecky tyto věci číň pro duše, které jsou v očistci, a Pán Bůh jim prokáže milosrdenství.

O veliké prospěšnosti almužny zvláště pro duše v očistci.

Pamětihodné jest, co o té věci se vypravuje v životopisu sv. Iddy Toggenburkské. Když byl

totiž zemřel její matky bratr, promluvila takto k pozůstalým jeho dítkám: „Ach, jak hrozná muka snášší váš otec! vím to ze zvláštního zjevení Božího. I prosím vás tedy na jeho místě, abyste jeden celý rok dávali na almužnu maso, chléb a máslo.“ A když tak se bylo stalo, zvěděli, že pro jejich almužnu a pro modlitbu sv. Iddy jejich otec o polovici méně muk trpí. Dávali tedy ještě jeden rok tu almužnu, a když byl rok pominul, oznámila jim světice, že již jest vysvobozen jejich otec, že ale ještě oděvu potřebuje. I šatili tedy ještě jeden rok chudé a pak uslyšeli tu utěšenou zprávu, že už požívá věčného pokoje. Bolandus dí v životopisu též světice, že ten oděv, kterého neměl, vyznamenával roucho věčné slávy, co mu veliké ještě působilo trápení. — Ve zjeveních sv. Brigitty zase se vypravuje, že její manžel po své smrti jí se ukázal a ji prosil, aby prodala stříbrné náčiní, které zanechal, a koně, v nichž přílišnou rozkoš míval, a aby rozdala peníze za to ztržené mezi chudé, aby také podarovala stříbrné číše chudým kostelům, by sloužily oltáři, poněvadž tato almužna Pánu Bohu velice se líbí. Konečně stojí také psáno v životopisu sv. Kateřiny z Kortony, že se jí zjevil Roy Gomez, vévoda Pasternský, a jí pověděl: Ó kýžby věděli lidé, z jak velikých trápení almužna vysvobozuje a jaké poklady s sebou přináší: všecko by rozdělili mezi chudé a nábožné lidi, aby takto účast brali na jejich modlitbách.“

**Nebývá to bez prospěchu pro duše v očistci,
zaplatí-li někdo jejich dluhy.**

Papež Benedikt XIII. vypravuje následující příběh, který sem se vztahuje. Jednomu údu řádu kazatelského zemřel otec, zámožný a vážený to pán, který kováři, co mu koně kovával, za ně-

kolik let za práci ještě jistou sumu dlužen zůstal. Po své smrti zjevil se jednomu z věrných služebníků svých maje v ruce kladivo a kleště téhož kováře, jakož i hřeby rozpálené. „Jdi,“ pravil, „a zapros manželku mou, aby za mne zaplatila dluh, pro který v očistci trpím.“ Nábožná manželka jeho zaplatila ihned nejenom tomu kováři, ale i všem ostatním věřitelům manžela svého. Pak i ona ho spatřila a sice pohrouženého v moře utrpení a od hlavy až do paty tlustým provazem ovázaného, an k ní mluví: „Rozvaž mne choti má, rozvaž mne!“ Ihned rozvázala dobrá paní zádrhel načež zemřelý jí děkoval řka: „Tak jsem byl povázán, až jsi za mne zaplatila dluh můj.“ Nesmí se však, jak k tomu zbožný papež poznamenal, z toho dovoditi, že duše dotud v očistci trpěti musí, pokudby její dluh nikdo nebyl zaplatil, nýbrž jen to, že takovým skutkem z lásky prokázaným rychleji, ba často hned vysvobozeny bývají. (Benedikt XIII. Brig. I. Serm. 22.)

**Dobré jest milovati nepřátely pro duše
v očistci.**

Svatý František Saleský, biskup ženevský, vypravuje následující událost, která se přihodila v Padově, když tam studoval. V tom městě měli studující nechvalitebný obyčej v noci se zbraní ulice procházeti, na každého příchozího „kdo jsi“ vyvolávati a nedal-li odpověď jim milou, hned na něho vypáliti. Takovým způsobem zastřelil jeden svého nejmilejšího přítele, anižby ho byl poznal, a utekl se potom k jeho matce, která byla vdovou. Když pak brzo na to mrtvola jejího jediného syna jí do domu přinešena byla, tu ovšem hned poznala zarmoucená matka, že sama přechovává nešťastného vraha svého syna; že ale byla osoba velice nábožná

a pohnuta jeho nevýpravnou lítostí, tož mu nejen odpustila, nýbrž ho i chránila. Nedlouho po tom zjevil se jí její syn a pověděl jí, že toto velikomyslné její jednání Pánu Bohu tak velice se líbilo, že mu odpustil všecky tresty očistce, kdežby ještě dlouho trpěti musil. (Duch sv. Frant. Sales.) — P. Mansius píše, že jistý zeman vrahu svého bratra, který ho na velký pátek za milost prosil ve jménu toho, jenž ten den za nás všecky z lásky k nám umřel, ze srdce odpustil, ano i o svém přátelství ho ubezpečil. Na to prý Kristus Pán jemu se zjevil a tou správou ho obradoval, že tím skutkem duši svého bratra a duši svého otce z očistce vysvobodil, a že ho samého na osmý den k věčným hodům zve. Také prý ten zeman skutečně za osm dní zemřel.

Dobré jest své vlastní zásluhy za zemřelé obětovati.

Ačkoli trpící člověčenstvo takorůzka výhradně veškeru požadovalo činnost nábožného Mikuláše Wolfa, jemuž s nebe bylo dáno posvěcovati jiné věrou a modlitbou, tož přece nacházela jeho láska vždy ještě dosti prostředků, jak by i zemřelým neméně užitečným býti mohl, poněvadž všecko, cokoli činil, za ně obětoval. On totiž myslíval u sebe: Modlím-li se aneb jiný-li konám dobrý skutek, mám za to zásluhu před Bohem i mohu ji tedy jim darovati. K tomu ho povzbudil následující příběh. Když jeden mladý člověk na úmrtní lože byl uvržen, tu nařikaje si pravil příteli svému, nyní že musí se dostaviti před soudnou stolicí Boží a že nemá, coby dobrého s sebou vzal. Ale ten ho těšil řka: „Buď veselé mysli! Cokoli dobrého jsem vykonal, to tobě dávám, vezmi to s sebou!“ Když ale onen mladý člověk zemřel, tu začal jeho přítel skutku svého litovati, poněvadž

se domníval, že již ničeho nemá a ze začátku začítí musí. Ale brzo zjevil se mu zemřelý, řka: „Netruchli příteli a nelituj daru svého! mi jsi zpomohl a jednání tvé bylo Pánu Bohu tak příjemné, že ti ještě jednou tolik přidal“. Podobný příběh vypravuje Boudon: Když jistý Dominikán všecky své dobré skutky za jistou duši byl obětoval, tu se mu ona zjevila a pravila k němu: „Oběť tvá vystačuje pro tebe i pro mne“. Konečně píše i Pennequin o jednom zoufale umírajícím, jehož všecky hříchy z hrdinské lásky jeden kněz na sebe převzal a za to všecky své dobré skutky jemu obětoval, že ten člověk, když pak zcela utěšený skonal, za měsíc tomu knězi se ukázal a díky čině ho ubezpečoval, již že požívá věčné blaženosti.

Sv. Teresie vysvobodila jednu duši tím,] že jí darovala zásluhy své.

Sv. Teresie z Ježíše píše sama o sobě: Jistý kněz, jemuž k velikým díkům jsem byla zavázána, zemřel. Dozvědévši se o jeho smrti, zatruchlila jsem se, i ačkoli byl nábožný a ctnostný, přece jsem měla starost o jeho duši, neboť jsem věděla, jak nebezpečný jest úřad zprávy duchovní a jak těžké jest odpovídání zaň; a protože dvacet let v tomto úřadování strávil, nemohla jsem se ubrániti bázni o něho. I utekla jsem se tedy do své komůrky a prosila jsem Hospodina, aby jemu všecko přičítal, cokoli dobrého jsem vykonala, a aby mu to, co ještě schází, doložil z pokladů zásluh utrpení svého, abych ho tak vysvobodila z muk očistcových. A když jsem takto z hloubí srdce se byla pomodlila, tu mi bylo, jak bych viděla tu duši, ana po mé pravici ze země vystupuje a plna radosti k nebi se vznáší. Ačkoli kněz ten ve vysokém stáří zemřel, zdála se mi přece ta postava,

kterou jsem viděla, býti postavou muže asi třicetiletého s tváří mladistvou a utěšenou. Vidění to trvalo jen kratičký čas, ale přece jsem potěšená úplně jsouc přesvědčena o jeho pravdivosti, a již jsem se vícekrát nermoutila nad jeho smrtí, jak mnozí jiní, kteří mu touž láskou nakloněni byli. Poněvadž zemřel na místě velmi vzdáleném, později teprva jsem zvěděla, jak zbožnou smrtí zemřel. (Životopis sv. Teresie).

O veliké ceně odpustků pro zemřelé.

Abychom poznali velikou cenu odpustků pro duše v očistci, třeba jen povážiti, co jsou odpustky, totiž přivlastňování zadostučinění Ježíše Krista. Můžeme sice za tyto ubohé duše se modliti, kající a milosrdné skutky za ně konati a t. d. ale všechno, co činíme, jest neúplné a nedostatečné; ale nejmenší zadostučinění Ježíše Krista má cenu neskončenou, kterou se tedy všechny viny nahraditi nechají. Jak vzácné jsou odpustky, poznati lze z vlastních slov Pána našeho, která vzkázal skrze sv. Brigittu, jakž o tom čteme v jejích zjeveních, jedné nábožné paní v Římě, která právě rozmýšlela o veliké ceně odpustků toho města. „Pověz této paní“, pravil k sv. Brigittě, „že odpustky kostelům v Římě udělené u Pána Boha větší mají cenu, než obyčejně se myslí; neboť kdyby člověk tisíckrát pro Pána Boha se zabiti nechal, tož by přece se nestal hodným ani té nejmenší slávy; která svatým udělena bývá. Ačkoli člověk nemůže tolik tisíc let žíti, za nekonečné hříchy však i nekonečné tresty uloženy býti mají, za které člověku zadostučiniti nelze: tož přece se stává, že skrze odpustky mnoho a sice těžkých trestů se odpouští a že ti, kdož obdrževše odpustky s dokonalejší láskou a pravou lítostí z tohoto světa

odcházejí, nejenom od svých hříchův ale i od trestů rozhřešení bývají. I jest to tedy, jak dí Boudon, jakási ukrutnost, netoužíme-li horlivě po těchto pokladech nebeských a neobětujeme-li jich, kolikrátkoli lze, za tyto ubohé duše. Tentýž také touží na údy bratrstev a jiné, kteří buď neznají aneb zanedbávají hojné odpustky, které ve bratrstvech i pro duše v očistci získati mohou. Krom toho ještě dí: „Jelikož papežové některým oltářům, které privilejované nazýváme, neobyčejné udělili odpustky pro duše v očistci, měli bychom přede vším o to starost míti, aby mše svaté za zemřelé u takových oltářů se sloužily“.

Příkladové o veliké ceně odpustků pro zemřelé.

Jak Segneri píše, ukázal jednou Pán blah. Marii z Quira v obraze velikou cenu sv. odpustků; neboť spatřila na veřejném místě velký stůl, na němž množství zlatých a stříbrných penízů a tolikéž množství diamantů a drahých kamenů nahromaděno bylo a pověděl k ní: „Tento poklad všem jest přístupný a každý může z něho vzíti, co se mu líbí, aneb čeho potřebuje“. — V životopisu sv. Magdaleny z Pazzis čteme, že u vytržení poznala, jak jistá řeholnice skrze svaté odpustky, kterými zásluhy života a utrpení Ježíše Krista za ni se obětovaly, za patnáct hodin z očistce vysvobozena byla. — Poněvadž, jak známo, papežové pobožnosti křížové cesty tytéž bohaté odpustky udělili, které navštěvováním sv. míst v Jerusalemě získati lze a poněvadž všechny tyto odpustky i za ubohé duše v očistci obětovány býti mohou: poznati lze, jak veliký užitek tato pobožnost jim přináší. Věc tu objasňuje i to, co napsáno jest v životě bl. Kateřiny Emmerich: Klášternice tato

po celý život svůj největší jevila útrpnost k duším v očistci a v nejužším s nimi byla spojení; všecko za ně činila, všecko za ně obětovala, ona i poznávala, jak se k ní o pomoc utíkají, a když někdy na ně zapomněla, tklivým způsobem bývala k tomu napomenuta. Byla teprv děvčátkem a již viděla, jak ji ve snu zástupové duší z očistce obklopují a za tuhé zimy v sněhu obcházela s nimi křížovou cestu u Coesfeldu několik hodin vzdálenou.

Užitečná jest i svěcená voda pro duše v očistci.

Všichni zajisté bohoslovci v tom se shodují, že svěcená voda, upotřebuje-li se jí se srdcem věřícím a modlitbou skroušenou, všední hříchy vyhlazuje; a poněvadž duše v očistci z většího dílu za takové hříchy trpí, tuť patrno, že svěcená voda i pro ně velice prospěšna býti musí. Mimo to jest svěcená voda již dle své vlastnosti t. j. vedle moci vzýváním jména Božího, církevními modlitbami a zlého ducha zaklínáním jí udělené dobrým prostředkem proti zlému duchu, od něhož ony často trápeny bývají. Jak velice sobě konečně církev váží vody svěcené ku potěšení trpících duší, sama tím na jevo dává, že při všech obřadech a pobožnostech za ně se vykonávajících, jí často užívá. Co tu pověděno, dosvědčuje nejedná zkušenost. Tak dí svatý Deodat o duších v očistci: „Jako jemný déšť počerstvuje květiny slunečním vedrem uvadlé, tak počerstvuje i svěcená voda květiny v očistci hořící, ubohé totiž duše“. P. Felix Fossa, Theatýn, praví, že jistý kněz jemu se zjevil řka: „Kde místa, v nichž naše těla odpočívají, svěcenou vodou se vykrápějí, takové cítíme ulehčení, jak bychom již do samého ráje přeloženi byli“. Proto také říká kněz, když mrtvolu svěcenou vodou kropí: „Bůh posilň duši tvou, rosou

nebeskou“. Krásný jest obyčej mezi zbožným lidem na mnoha místech panující, že totiž do kostela vcházejí a svěcenou vodou se žehnají i duše v očištění v duchu kropí. Jinak i to jest spasitelný obyčej, tyto duše při každé příležitosti, obzvláště ráno a večer svěcenou vodou v duchu pokrápěti. Nábožný Mikuláš Wolf modle se růženec po každém desátku přidal: „Pokropeny buďtež milé dušičky krví a vodou Ježíše Krista ku svému spasení“.

O pálení světél za zemřelé.

Podobá se, že ten obyčej ze starého zákona na nás přešel, neboť u Židův až po dnes ho najdeš. Boudon totiž vypravuje, že když jednou do židovské modlitebnice vešel, více hořících lamp tam spatřil a že mu řečeno bylo, že se vždy rozzíhají, když za zemřelé modlitby se konají. Buď si tomu jak bud, obyčej ten jest v církvi prastarý, neboť už sv. Athanasius, který ve 4. století žil, o něm píše, a zdá se, že u veliké ho měl vážnosti. Dí totiž tento veliký patriarcha a otec církvevní: „Byť i nábožně zemřelý pod širým nebem byl pochován, zapal oheň a vosk u jeho hrobu; toť zajisté Bohu se líbí a velikou za sebou táhne odměnu. Neboť olej a vosk jest oběť, obětování nekrvavé oběti jest smíření, ale almužna, která chudým se uděluje, jest rozmnožení každé dobré odměny“. (Blosi. Def. fid. c. XI.). I církev dává na jevo, jak velice tohoto starého obyčeje si váží, přijímajíc a schvalujíc nadace na věčné světlo za zemřelé a vůbec i tím, že při veřejných památkách, které za ně konány bývají, mnoho světél rozzíhá. Totéž obzvláště v klášterích spatřiti lze, kdežto jest přikázáno, aby při slavných službách Božích za zemřelé vždy více lamp hořelo. Podobně i na celém

světě nechává se u mrtvoly hořeti světlo, pokud není pohřbena. Konečně dostává se nám i příkladů, z nichž vysvítá, jak milý ten obyčej jest zemřelým. Boudon píše, že se mu zjevil jeden z jeho příbuzných stěžuje sobě, že jeho děti při mšech sv., které se podle obyčeje v tomto místě panujícího za něho sloužily, žádných svící neobětovaly. Také se stalo nedávno v jednom nábožném domě, kdež v sobotu v noci světlo za duše v očištcí hořívало, že když domácí pán obyčej ten zrušil, v onen den slyšáno bývalo hlasité stenání, až obyčej ten opět se obnovil. Nemají snad duše v očištcí mimo tu oběť, která takto za ně se přináší, snad i to potěšení, že k ustavičné temnosti odsouzeny jsouce, vidí to světlo, kteréž se za ně obětuje?

O poutěch za duše v očištcí obětovaných.

P. Teofilus Raymundus, muž svými spisy věhlasný, kterých zvláště mnoho napsal o zemřelých, vypravuje, že za jeho času jedna paní v Dole ve Francouzsku po své smrti se zjevivší žádala, aby za ni tři poutě ke kostelu matky Boží se vykonaly, a že ona hned vysvobozena byla, jakmile ty poutě se vykonaly. Podobnou událost z roku 1827 zaznamenal i Šimon Buchfeler: Teta jedna zjevila se totiž hned po své smrti jednomu děvčeti a žádala ho, aby za ni pouť do Altöttingu vykonala a mši svatou za ni sloužiti dala. Konečně píše i učený vykladač písma svatého Aug. Kalmet, opat Benediktinů v Senonesu mimo jiné podobné příběhy i to, že jedna zemřelá osoba za sedm poutí žádala, při první že sama byla přítomna a poutníky, jakmile pouť nastoupili, povzbuzovala, aby si pospíšili a obtížemi cesty odstrašiti se nedali.

Svaté přijímání duším v očistci nemálo bývá prospěšno.

Svatý Bonaventura, kardinál a učitel církevní z řádu svatého Františka, který ve svých spisech často mluví o duších v očistci, obzvláště k častějšímu přijímání za ně napomíná: „Láska a útrpnost“, dříve „poháněj tebe ku stolu Páně, neboť nic tak jim nepůsobí odpočinutí“. Následující příklad to dosvědčuje: Ludvík Blossius totiž vypravuje, že jednomu nábožnému služebníku Božímu, jehož dobře znal, jeden umrlec plamenem jsa obklopen se zjevil a mu oznámil, že proto hrozné muky trpěti musí, proto že bez dostatečné přípravy Božského Spasitele ve svátostních způsobách přijímal. Proto, doložil, tebe prosím, příteli milý, pro lásku, kterou jsme k sobě chovali, přijímej jednou ku spasení mé duše, ale s nábožnou přípravou a velikou vroucností, pak důvěrně očekávám, že osvobozen budu od hrozného trápení, které jsem zasloužil pro svou vlažnost k nejsvětější svátosti oltářní. I vykonal sluha Páně tuto prosbu a když byl s náležitou přípravou velebnou svátost přijal, opět se mu tato duše zjevila oděná již světlem daleko se skvoucím, ona se vznáší, by patřila tváří v tvář krále věčné slávy.

Dobré jest obětovati mši svatou za zemřelé.

Sv. otcové často mluví o nesmírném prospěchu, které mají duše v očistci ze mší svatých. Sv. Cyrill Jerusalemský, vykládaje těm, které ve víře křesťanské vyučoval, některé části mše sv., praví, že při ní i za své rodiče a vůbec za všechny zemřelé se modlíme, důvěrně očekávající, že modlitbami, které při mši sv. za ně se říkají, velice se jim ulevuje a k lepšímu porozumění dokládá:

„Kdyby některému králi, který ze země vypověděl urážce své, jejich přátelé a příbuzní nějaký skvostný dar, ku př. korunu přinesli, aby ukrotili jeho hněv; myslíte, že by ten kníže vinníkům svým neodpustil aneb jejich tresty nezmírnil? Podobně i my se obracíme modlitbami za zemřelé k Pánu Bohu, ačkoli jsme hříšníci, nepřinášejíce jemu sice korunu, ale samého Ježíše Krista, který za naše hříchy krev svou prolil, aby Bůh nejvyšší dobrotivý a milosrdný jim i nám milostiv býti ráčil“. (Katech. 19, v. 9). A sv. Jan Zlatoústý dí: „Apoštolové neustanovili bez příčiny památku zemřelých při slavení hrozných tajemství, neboť věděli, jak veliké užitky jim přinášejí. Když celé shromáždění s knězem roztahuje ruce při svaté oběti, jak mocné musejí tu býti naše modlitby! Kdo u oltáře stojí, ne nadarmo volá: „Modleme se za ty, jenž zesnuli“. (Hom. in Phil.). Krásně o tom píše také jeden novější spisovatel: „Mše svatá jest Pánu Bohu milejší, než kdybychom mu obětovali tisíc světů serafíny naplněných. Světy a serafíni což jsou u porovnání s Pánem Ježíšem, jednorozeným Synem Božím? A zdaliž stává věcí, kterých bychom jeho prostřednictvím od Pána Boha obdržeti nemohli? Zdaliž má některá duše v očistci tolikou na sobě vinu, že by krev Ježíše Krista dluh ten u Otce zaplatiti nemohla? Kdyby ty duše již teď zásluhy Ježíše Krista sobě přivlastniti mohly, všechny by již byly vysvobozeny.

Příkladové o tom, jak velice mše svatá duším v očistci jest prospěšna.

Sv. Bernard, opat a otec církevní, píše v životě sv. Malachiáše: Jednou slyšel ten sv. biskup v noci ve sně hlas řkoucí, že jeho sestra nedávno zemřelá, stojí v předsíni a již třicátý den ničeho

neokusila. Probudiv se, ihned poznal, jakého pokrmu neokusila, neboť tomu právě tolik dní, co živý chléb nebeský za ni neobětoval. I neustal od té doby jí prokazovati nebeského tohoto dobrodiní, načež ji spatřil, jak v smutečném rouchu ku kostelu přicházela, ale do něho nemohla. Posléze ji viděl v bělavém rouchu ve chrámě, ale nesměla se přiblížiti k oltáři. Konečně viděl ji po třetí v bílém rouše mezi zástupem bíle oděných, z čehož poznal, že již je vysvobozena“.

Sv. Bernard vypravování to následujícími zakončil slovy: „Paterno, že tato svátost má moc hříchy vyhladiti, moci nepřátelské přemáhá a z toho světa domů se navracujícím nebe otvírá“. Sv. Antonín vypravuje: „Když jednou sv. Jan z Alvernie, minorita, v den památky všech věrných dušiček při pozdvihování nejsvětější tělo Pána našeho Otci věčnému obětoval a vroucně ho prosil, aby skrze krev a zásluhy jednorozeného syna svého duše z očiště vyvobodil: spatřil jich veliké množství, které jako nesčíslně mnoho jiskerek z pece k nebi se vznášejí“.

Není nad mši svatou mocnějšího prostředku vysvoboditi duše z očiště.

Blah. Jindřich Suso z řádu kazatelského a jiný ještě řeholník, s kterým v Kolíně studoval, slíbili sobě vespolek, že kdo z nich druhého přežije, po celý rok každý týden dvě mše svaté sloužiti bude. Avšak když řeholník zemřel, zapomněl sice J. Suso na učiněný slib a nesloužil mše svaté za něho, ale modlil se a obětoval za něho každý kající skutek. Na to se mu zemřelý zjevil s tváří smutnou a utrápenou a stěžoval si velice, že mu zapomněl pomáhati skrze mše svaté. Suso se vymlouval tím, že ho přece Pánu Bohu odporoučel

a za něho pokání činil. Tu zvolal zemřelý: „Krve, krve, bratře mám zapotřebí, aby mi uleveno bylo. Mše svaté, ano mše svaté musejí za mne slouženy býti, jakž jsme sobě vespolek slíbili“. A v skutku, když blahoslavenec více mší sv. za něho byl sloužil, spatřil ho, jak k nebesům co světlá postava se vznáší; neboť pravda jest to veliká, kterouž papež Benedikt XIII. k tomu zaznamenal, že Ježíš Kristus nás svou krví obmyl. Prohlásil také svatý sněm Tridentský (25. sez.), že duše v očištění skrze mši svatou nejvydatnější pomoci dosahují.

O původu třiceti tak zvaných gregoriánských mší svatých.

Svatý papež Řehoř Veliký vypravuje sám ve svých rozprávkách (4. sv. 55. hl.) následující příběh, který se udál v jednom klášteře v Římě a k těm mším svatým příčinu zavedl. Bratr Justus zemřel. Že sobě ale proti řeholnímu pravidlu několik zlatých penězů přivlastnil, rozkázal sv. papež, aby k jeho potrestání a jiným na výstrahu, jeho tělo mimo hřbitov i s penězi do jámy uvrženo bylo. A tak se i stalo skutečně. Ale po třiceti dnech smiloval se nad ním sv. papež a dal právě 30 dní mše svaté za něho sloužiti. A když těchto 30 dní pominulo, ukázal se zemřelý svému vlastnímu bratru Kopiosu, lékaři v tom městě a když se ho tento tázal, jakby se měl, odpověděl: „Posud měl jsem se zle; teď se mám dobře, neboť dnes jsem vešel ve společenství“. A když Kopiosus zprávu tu do kláštera přinesl, počítali dny, kolik již sv. oběť za něho se obětovala (neboť nevšímal si toho dříve) a nečítali právě třicet. Svatý papež končí vypravování tohoto příběhu následujícími slovy: Jelikož Kopiosus nevěděl, co bratři za něho vykonávali, aniž ti bratři věděli, co Kopiosus viděl,

a jelikož to vidění souhlasilo s počtem mší svatých; tedy se ukázalo, že zemřelý bratr obětováním spasitelné oběti mukám ušel“. A od té doby zobecnilo těch třicet mší svatých a více příkladů dosvědčuje, jak velice pomáhají zemřelým.

0 výročních památkách za duše v očistci.

P. Bohumír Genschenius zaznamenal v životopise sv. Dionysia, kartuziána, následující příběh, který sem se vztahuje a věc tu objasňuje. Jan z Lovani, veliký a ctěný to pán, kterýž mnoho dobrých skutků vykonal a obzvláštním dobrodiním kláštera kartuziánského v Rurmondě byl, založil ku své duše spasení výroční památku v tom klášteře a byl podle své vůle v něm také pochován. Když tedy za rok první památka za něho se konala, tu prý zastínilo mračno sestávající z tmavého ohně a smraduté síry vystrojenou rakev, tak že sv. Dionysius velice se bál o jeho duši, neboť se domýšlel, že toto vidění znamená jeho zatracení. Nic však méně neustal s ostatními duchovními za něho se modliti a kající skutky vykonávati. A když po druhé se konala výroční památka, tu prý se ukázala nad rakví ohnivá koule, která byla již světlejší a již tak špatně nepáchla, což všechny velice potěšilo a povzbudilo, aby pokračovali ve skutcích z lásky k němu vykonávaných, poněvadž co do jeho spasení již byli upokojeni, avšak přece poznávali, že ještě není úplně čistý. Konečně při třetí památce ukázalo se světlo velice jasné, z čeho sv. Dionysius poznal, že již jest vysvobozen a do nebeské slávy přijat. Znameníť důkaz o užitečnosti těchto výročních památek v tom spatřiti lze, že veškerá církev od nejdávnějších dob tento obyčej zachovávala.

O původu památky všech věrných dušiček.

P. Surius z řádu kartuziánského, veliký to badatel v dějinách církevních, udává následující příběh za původní příčinu, proč se zavedla památka všech věrných dušiček; příběh ten popisuje sv. Petr Damiani v životopisu sv. Odilona, opata Kluniacenského, takto: „Nábožný řeholník z říše Francouzské navraceje se z pouti do svaté země byl bouří mořskou zanešen na neznámý ostrov, kdežto natrefil poustevníka, který mu pověděl, že často nedaleko své celly podivné a hrozné řvání zlých duchů slychává, kteří si naříkají, že modlitbami a dobrými skutky od křesťanů vykonávanými velikou škodu trpí, poněvadž takto vysvobozeny bývají duše k umučení jim odevzdané, aneb že alespoň muka jim zmírňují. Obzvláště ale že také vyjevují nenávisť svou proti opatu Kluniacenskému, Odilonu a jeho mnichům“. Když onen řeholník se byl navrátil, sdělil tuto zprávu, jakž si toho i onen poustevník přál, sv. opatovi Kluniacenskému, který jsa tím ještě více k tomu pohnut, aby toto výborné vyjevení a prokázání lásky se rozšířilo, okolo roku 1030. ve všech klášterích svého řádu na druhý zimní měsíc roční památku všech věrných dušiček ustanovil. A když byl o té věci mluvil s papežem Janem XIX., zavedl ji tento v celém světě křesťanském. Již sice Tertullian v třetím století píše, že křesťané za jeho času roční památku za zemřelé konávali a biskup Amalerius Trevirský již dva roky před Odilonem ve své diecési ji zavedl, ale teprv následkem onoho příběhu byl ten obyčej v celé církvi ustanoven.

Páté oddělení.

**Některá naučení vztahující se na duše
v očištění.**

**Třeba býti ve stavu milosti, abychom mohli
duším v očištění nápomocni býti.**

Když svaté naše náboženství vůbec učí, že musíme býti ve stavu milosti, chceme-li, aby naše skutky záslužné u Boha příjemné byly, tož to platí i zvláště o pomoci, kterou bychom rádi poskytli zemřelým; neboť praví Božský Spasitel: „Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese ovoce mnohé; nebo beze mne nemůže ničeho učiniti“. (Jan 15, 5). I nelze tedy dosti na to pamatovati, bychom ve smrtelném jsouce hříchu, skroušenou zpovědí s Pánem Bohem se smířili, proto že bychom jinak věrným duším užiteční býti nemohli, čemuž i následující příklad zřetelně učí: Jistý otec prosil umíraje svého syna, aby po jeho smrti často na něho pamatoval. Věrně plnil syn rozkaz otcův a mnoho se modlil za pokoj svého otce a vykonával na ten úmysl ještě mnoho jiných dobrých skutků. Ale za 32 let ukázal se mu ubohý otec celý jsa plameny obklopen a hořce toužil na něho, že již tolik let v hrozných mukách žádného potěšení mu nezjednal. „Jakže“, odpověděl mu syn s podivením, „já že bych vám nebyl pomáhal mnohými modlitbami, almužnami a t. d., které jsem vždy za vás konával a ještě konám?“ — „Ano, věz synu můj“, odpověděl mu otec, „všecko, co jsi posud dobrého vykonával a ještě konáš, ani tobě, ani mně nepomohlo, poněvadž jsi to ve smrtelném konal hříchu: zpovědi tvé bývaly pokaždé neplatné, jelikož jsi nemíval dostatečné lítosti. Dobrotivý Bůh to podle svého

milosrdenství dopustil, že jsem ti to k svému prospěchu a k tvému poznání povědět mohl“. Po tom vidění dal se syn na pokání, skroušenou vykonal zpověď a vysvobodil brzy na to otce svými dobrými skutky.

Dáváme-li na modlení za zemřelé, spolehlivých máme k tomu lidí zvoliti.

Opovržení hodna jest bezbožnost těch, kteří almužnu a jiné dary přijímají na ten úmysl, že se budou modliti za zemřelé a potom slib svůj nesplňují. Svatý Peter Damiani, kardinál, uvádí o té věci následující příklad: Jistá vznešená paní posílala jednomu knězi, kterého za velmi pobožného měla, dobrý oběd, aby se modlíval za jejího zemřelého manžela. Ale ten obědy přijímal, aniž by co za ně vykonával, což následujícím příběhem vyšlo na světlo. Děvečce totiž brzo se zmrzelo tak časté donášení oběda, za které nijaké odměny od něho nedostávala, proto, když jednou kněze hned nenašla, oběd snědla sama v skrytém koutě a poříkala klečíc a s pozdvíženými rukama pobožně následující modlitbu: „Všemohoucí Bože! kterýž dáváš pokrm všelikému tělu (žalm 135, v. 20), jako mé tělo se počerstvuje tímto tělesným pokrmem, tak ať i duše mého pána v ráji skrze tvé milosrdenství se nasytí“. Následující noci zjevil se zemřelý manželce své a děkoval jí za včerejší dar. A proto že se ho tázala, jak se má v druhém životě, doložil: „Až do včerejška veliká jsem trpěl muka a mezi jinými strastmi trpěl jsem veliký hlad, ale že jsi včera oběd na almužnu darovala, byl jsem obzvláště počerstven a od hladu osvobozen, neboť jsem měl hojnost vzácných jídel“. Pak zmizel. Paní divila se, že tak pozdě jemu bylo spomoženo a uměla si to

teprva vyložití, když jí děvečka upřímně pověděla, co se stalo. Tak píše i sv. Tomáš Akvinský (in suppl. quaest. 11): K sloužení mše svaté mají se vybrati kněží nejhodnější a nejsvětější; neboť ačkoli mše svatá dobrého i zlého kněze sama v sobě stejnou cenu má, tož přece nesou modlitby, které při mši svaté se říkají, větší užitek, když jich říká kněz světější, poněvadž pobožností kněze se modlícího většího nabývají účinku.

Nárek a nádherný pohřeb není zemřelým ku prospěchu.

Nábožný biskup z Kemerichu, Tomáš Kantimpre z řádu kazatelského, píše: Jistá matka, jménem Avola, oplakávala dnem i nocí bez útěchy časnou smrt svého nadějného a ctnostného syna; ale při všem marném nářku nepřišlo jí na mysl, aby to za něho učinila, co by mu skutečně pomohlo. Ubohý syn, který v očištění veliké trpěl bolestí, vzdychal zatím nad touto nerozumnou láskou, která mu více škodila než prospěla. Ale zlíbilo se Pánu Bohu nejvyšší milosrdnému poučiti ji o tomto omylu následujícím viděním. Když totiž v smutku byla pohroužena, tu zdálo se jí, jakoby viděla zástup mláďenců, ani veselým a rychlým krokem ku městu překrásnému pospíchají. I hledala zvědavým okem mezi nimi i svého milovaného syna a hle! na zadku spatřila ho, jak smutným a váhavým krokem za ostatními klusá, nebo mokré, těžké roucho smuteční vadilo mu v chůzi; i promluvil vzlykaje k matce své: „Hle matko, toto roucho, kteréž množstvím svých slzí zmáčíš a obtěžuješ, to mi vadí, že nemohu s jinými zároveň kráčet; ustaň od svého nařikání a v skutku-li mne miluješ, tož hled, abys mi modlitbami, almužnou, obětí mše svaté a jinými dobrými skutky

byla nápomocna“. Co se týká pohřební nádhery, dí sv. Augustin: „Nádherné pohřeby a skvostné náhrobníky mohou sice poněkud těšiti živé, zemřelým ale nepomohou“. Ale tentýž sv. otec také dokládá: „Starost pohřbívání a hrobů dělání nechť jest dle sil našich, neboť i toto jest v písmech svatých k dobrým skutkům připočteno. Neboť vyhlášení a vychválení jsou, kdož takto činili ne toliko s těly patriarchů a jiných svatých a s kterýmikoli pohozenými těly lidskými, nýbrž i se samým tělem Páně. Nechť tedy splňují lidé povinnosti tyto, jež jsou poslední službou svojátkům prokázanou a lidského zármutku úlevou. Avšak to, co duším zemřelých pomáhá, oběti, modlitby, almužny, to nechť vykonávají mnohem svědomitěji, pilněji, hojněji, kteří svých dle těla, nikoli dle ducha zemřelých netoliko tělesně, nýbrž i duchovně milují“. (Serm. 172 de verb. apost.).

Duše v očistci žádají rychlé pomoci.

Dominikán jeden na smrtelné lože uvržený vroucně prosil kněze, svého přítele, aby po jeho smrti mši svatou za něho sloužil. Sotva že byl zesnul, již počal kněz ten mši svatou sloužiti. Když se ale svlékal, ukázal se mu již zemřelý a naříkal sobě hořce, že ho 30 let v očistci nechal hořeti. „Jakže, 30 let?“ odvětil s podivením kněz, „vždyť tomu není ani hodina, co jsi zemřel, tělo tvé ještě ani neschládlo!“ Na to odpověděl zemřelý s podivením řka: „Poznej příteli z toho, jak veliká jsou muka očistcová, jelikož ta hodina, kterouž zde trpím, již jako 30 let dlouho trvá a nauč se z toho míti s námi útrpnost“. (Da Fuisignan tom. 4). Také Boudon píše, že ohlédající se na nesmírné bolesti těch duší, netřeba se nám diviti, že některé duše brzo po své smrti se zje-

vivší se domnívaly, že již mnoho let v očištcí strávily; neboť tak se to má i v životě, veliké-li snášíme bolesti, které přece s oněmi ani porovnáti se nedají. Zde se může s Písmem sv. říci, že jest jeden den jako tisícové dnů. I nelze tedy dosti na to pamatovati, že všechno, cokoli dobrého zemřelým prokázati chceme, co nejrychleji jim prokázati máme. Kdyby ku př. někdo byl tak dobrotivý, že by pro vysvobození člověka pro dluhy uvězněného 1000 zlatých obětovati chtěl, ale denně jen jeden zlatý zaplatil, musil by dlužník přece mnoho let v žaláři úpěti; kdyby ale za něho celý dluh najednou zaplatil, ihned by ho také vysvobodil. Jest tedy mnohem lépe, dá-li se zádušní mše sloužiti od mnoha knězů na rozličných místech, nežli na jednom a jen od několika knězů. „Ach“, dokládá Boudon, „nemeškáme-li pomáhati, když hoří stavení, cobychom teprve pro duše v očištcových plamenech měli učiniti, které jsou stvořeny k obrazu Božímu, a které jsou snad duše našich otců, matek a jiných osob, které by nám nejmilejší býti měly.“

Odkazy zemřelých mají co nejdřív vyřízeny býti.

Kdo odkládá s vyplněním takových odkazů, bývá již často na tomto světě za to trestán. Tak se zjevila jedna duše v Miláně, která vyznala, že již desátý rok v očištcí hoří, poněvadž jeden z jejích příbuzných nesplnil její poslední vůli: pro tuto nelidskost ale že již uhozením hromu konec vzal. Jiný na hrdle byl potrestán, že odkládal rozdělití almužnu, která mu svěřena byla. Jeden sv. Dominikán zjevil se po smrti své svatému Tomáši Akvinskému, jehož byl dobře znal, a ubezpečoval ho, že proto v plamenech spravedlnosti

Boží tolik trpěl, poněvadž byl opomenul vyplniti odkaz, který mu arcibiskup Pařížský odevzdal. Při té věci třeba upamatovati na bludné mínění mnohých, kteří proto málo na to dbají, aby odkazy vyplnili, poněvadž se omlouvají, že vůli těch, kteří nějaké odkazy zanechali, Pán Bůh již přijal; ale ti nepamatují, že tomu jen tenkrát tak býti může, béře-li se ohled na pouhou zásluhu, nikoli ale, béře-li se ohled na úplné zadostučinění; aneb proč ukládaly zákony církevní kletbu na ty, kteříby odkazy nesplnili aneb s vyplněním odkládali? Jest to také veliký rozdíl, jestli někdo své dluhy zaplatiti jenom chce, aneb jestli to i v skutku učinil (Boudon).

Sám bude za to trpěti, kdo zamešká vyříditi odkazy zemřelých.

Jistý již šedivý voják promluvil před smrtí ku vnuku svému takto: „Šedesáte let sloužil jsem králi svému, a nemám, nad čím bych teď rozkazovati mohl, než svou zbraň a koně svého. I nařizuji tobě, abys hned po mé smrti koně prodal a co zaň stěžíš, kněžům a chudým rozdal, aby mi skrze mše svaté a modlitby na druhém světě zpomoženo bylo“. Vnouček slíbil, že vůli jeho věrně zplní; avšak po jeho smrti vydal se na cesty a podržel ho konečně sám pro sebe, aniž by na dědečka si byl zpomněl. Za šest měsíců zjevil se mu zemřelý dědeček a potrestal ho následujícími dojmavými slovy: „Nevěrníče! který jsi zapomněl na povinnost svou a nesplnil, co jsem ti byl nařídil, a cos mi přislíbil! Nyní se Bůh smi-
loval náde mnou, jemuž budete za to díky věčné! Má duše jest nyní osvobozena muk svých a vchází do radosti věčné. Ty ale podle spravedlivého soudu Božího zemřeš brzo a dostaneš se na to samé místo utrpení a budeš na mém místě tak dlouho

činiti pokání, jak dlouho by ještě byl trval trest můj, kdyby mi ho Bůh milostivě nebyl prominul. Krom toho zplatíš ještě pokutu, kterou si za své vlastní viny zasloužil“. Po tomto vidění ihned skroušenou složil zpověď onen nedbalý vnuk a zemřel nedlouho na to. (Tomáš Kantimpre, biskup.)

Svědomitě třeba se starati o nadace, které zemřelí založili.

Jestliže jsme již povinni starati se o to, aby pomíjející odkazy dokonale vyplněny byly, tož zajisté o mnoho přísnější nám uložena povinnost starati se o to, aby se v platnosti zachovaly nadace, které na věčné časy ku pomoci a útěše věrných duší založeny jsou. Budou tedy museti církevní vrchnosti a představení hrozný vydávati počet, jestliže pro jejich nedbalost se nezachovávaly aneb zcela propadly. Veliký by to zajisté byl omyl, kdyby někdo peníze z takových nadací k jiným, ač užitečným a církevním účelům, ku příkl. opravení kostelů, k zakoupení chrámových okras atd. vynaložiti chtěl. Z nedbalosti se již často stalo, že nadační listiny straceny byly. Ale nikdo nepováže, jak hrozné jdou následky za takovou nedbalostí; nebo takovým způsobem může snadno nadace některá propadnouti, která by snad jinak až na konec světa byla potrvála, a ti, kdož ztráty té byli příčinou, ať se to již stalo z nedbalosti aneb bezbožnosti, okrádají ubohé duše v očistci o pomoc, která by jim ustavičně byla bývala poskytována. Nelze sobě větší ukrutnosti ani představit. Nebo co bys řekl o člověku, který by všem chudým na celém světě v jejich potřebách odňal pomoc, která ustavičně jim udělována býti měla? Ale ona nedbalost jest mnohem více trestu hodna. (Boudon.)

**Nadace a odkazy, které za svou duši zříditi
zamýšlíme, máme sami do pořádku uvést
a nespoléhati se na dědice.**

Podle přirozeného běhu věcí měli by dědicové z nábožného a vděčného úmyslu sami zřizovati nadace za duše zemřelých, jichž časné statky zdělili; ale ó té nepochopitelné tvrdosti srdce lidského! dalecí toho jsouce někdy jen částečně zakládají ty, které zemřelí naporučili. Ba ještě více. Schází-li jen nějaká formalita, již nebývají zplněny, a což bys sotva uvěřil, kdyby to skutečnost neztvrzovala, i pře a processe se vedou, aby jenom dědicové k nim nebyli donuceni. Kdyby tedy se chtěl spoléhati na dědice, a kdožby byl tak zaslepený, že by se domýšlel, že oni větší k nám lásku a větší o nás péči míti budou, než bychom sami byli měli, když přece pravdivé jest přísloví: „Z očí, z mysli.“ A nejinak se to stává i s povinnostmi, které dědicům se ukládají. Proti všem přirozeným, lidským a božským zákonům nezplácí tak mnoho umírajících své dluhy, ačkoli by to učiniti mohli, a uspokojují se myšlénkou, že dostatečného zanechají jmění, aby z něho zplaceny býti mohly, a že to dědicům svým naporučí; ale pak ani dědicové neplatí, nýbrž vždy placení odkládají. A tak se často stává, že takoví lidé mají sice vzácný pohřeb, že se za ně nápadný nosí smutek, že ale ubozí řemeslníci nedostanou mzdy za vykonanou práci a jiní věřitelé ve svých požadavcích zkráceni bývají. „Ovšem“, dokládá Boudon, „ukládá Bůh často takové ukrutné jednání za spravedlivý trest, buď aby potrestal nějakou hříšnou nedbalost, aneb aby potrestal nespravedlnost takových lidí, kteří se právě tak k jiným zachovali. Zatím v ohni úpějí takoví nešťastníci,

kteří hojnost zanechali peněz a statků, tak že by se nacházeli již v ráji, kdyby dluhy zaplativše ještě jednu část mezi chudé byli rozdělili. Zajisté nemáme se na nikoho spoléhati, kde se jedná o spasení naší ubohé duše. Znal jsem kněze, který nastrádal mnoho peněz a zboží, avšak po své smrti pohozen byl do jámy mezi jeho rolemi vykopané, a když pominul rok, usnesli se jeho dědicové většinou hlasů na tom, že za něho anizádušní mše sloužiti nedají.

Dobré skutky často se nedostanou duším, za které je konáme ale jiným.

V životopisu bl. opata Rabana Maura, kterýž byl potom biskupem v Mohuči, následující čteme událost: V jeho klášteře starodávný panoval obyčej, který i dnes ještě v mnohých klášteřích se zachovává, že ku prospěchu zemřelého z toho klášteřa 30 dní po jeho smrti všecka jídla a všechny nápoje, kteréžby se jinak pro něho byly přichystaly, mezi chudé se rozdávají. Když ale jednou nakažlivá vypukla nemoc a mnoho kněží po sobě zemřelo, tu zkrátil lstivý správce chudé o toto dobrodiní, aneb ho odložil na nepatřičný čas. Ale i brzo jeho smrt uchvátla, a bez ukrácení obětován za něho ten skutek milosrdenství. Za málo dnů zjevil se opatu a pověděl mu: Veliká ještě snáším muka, neboť ačkoli modlitba mnichů nemalé mi poskytuje úlevy, nemohu přece dříve od nich vysvobozen býti, než budou vysvobozeni všichni bratři, kteří pro mou skoupost a nedbalost v očistci zadržení jsou; neboť podle spravedlnosti Boží almužna, kterou jste za mne obětovali, jim prospěla a nikoli mně, ale prosím vás, abyste ji zdvojnásobnili, neboť takovým způsobem po nich i mne

rychleji vysvobodí dobrotivý Bůh.“ I stalo se tak, a za měsíc zjevil se opět již jsa vysvobozen.

**Duše v očistci často za dlouhý teprv čas
bývají vysvobozeny.**

Svatý Ludvík Bertrand ubezpečuje, že duše jeho otce osm let v očistci strávila, a přece byl jeho otec muž Boží, obdařený neobyčejnými milostmi, jako ku př. mnohým zjevením světců, kteří s ním obcovali; mimo to byl jeho syn jeden z největších světců posledních století, který vida otce svého snášeti muka, kteráby i nejtvrdším srdcem pohnouti s to byla, nic neopomenul učiniti, čímby otci svému pomoci mohl. On se totiž modlíval za celý ten čas nesmírně mnoho žalmů a růženců, postíval se s neobyčejnou přísností, bičoval se denně až do krve, obětoval za něho mše svaté a přece za osm teprv let dosáhnul vysvobození otce svého, muže to ctnostného velice velmi, ačkoli jinak Bůh všechny jeho žádosti byl vyslyšel. — Andělský učitel, Tomáš Akvinský, praví, že duše, má-li se opět sjednotiti s stvůrcem svým v nebi, tak musí čistá býti, jakož ve stavu nevinnosti z rukou jeho vyšla. Obraz Boží musí v ní opět a sice úplně býti obnoven, a čím větší jest sláva, do níž vejíti má, tím dokonalejší musí obraz ten v ní býti; neboť má-li palác býti skvostnější, musejí i kameny více se otesati a ohladiti, jakož i církev pěje o posvěcení chrámu:

Tož dobrým dláta tepotem
A svižným kladiv tlukotem
Byv každý kámen uhlazen
Jest do budovy usazen. (Sušil.)

Nikoho nemáme lehkovážně za ztraceného považovati.

Svatý Alfons Liguori pojednává o velebnosti Marie Panny následující vypravuje příběh: V tom místě, kde se zdržovala bl. sestra Kateřina z kláštera sv. Augustina, bývala také jedna ženština jménem Maria, která od své mladosti roztopášný vedla život, tak že ji obyvatelé toho místa z města vypudili a na jeskyn mimo svou zem odkázali. Zde zemřela brzy ošklivou nemocí bez svátostí a beze vší pomoci lidské, načež tělo její v kusy se rozpadalo a jako psí mrtvola na poli zakopáno bylo. Sestra Kateřina, která jinak mnoho za věrné duše se modlívala, již nepamatovala na ubohou hříšnici, neboť ji měla, jako každý, za ztracenou. Po čtyrech letech ale právě když se modlila, ukázala se jí duše jedna z očistce a promluvila k ní: „Sestro Kateřino! Jak nešťastna jsem já! Za všechny zemřelé se modlíš, jen se mnou nemáš útrpnosti.“ „Kdo pak jsi?“ tázala se služebnice Boží. „Já jsem“, odpověděla ta duše, „ona ubohá Maria, která v jeskyni zemřela. Skrze milosrdenství matky Boží jsem vysvobozena, nebo vidouc se od celého světa opuštěnou a hříchů plnou, zvolala jsem v posledních okamžích k ní z hloubi srdce svého: „Útočiště opuštěných! Smiluj se nade mnou! Ty jsi jediná naděje má! Budiž mi nápomocna!“ A nemodlila jsem se marně. Na přímluvu Marie Panny ušla jsem peklu skrze pravou lítost a i muka má byla zkrácena, ale teď musím tím více trpěti. Dej ale jen několik mší za mne sloužiti, pak i z očistce budu vysvobozena, a slibuji tobě, že jednou v nebi věčně Pána Boha a svatou jeho matku za tebe prositi budu.“ Kateřina dala sloužiti mše sv.; a několik dní na to zjevila

se jí tato duše opět skvoucí se jako slunce a děkovala jí za vysvobození.

Nemáme se lehkověžně domýšleti, že by některá duše pomoci naší nepotřebovala.

Vždy zůstane pravdou, že nic nečistého do nebe vejíti nemůže. Neboť kdybys bez dostatečného pokání jen s jediným všedním hříchem zemřel, musil bys zajisté dříve od něho očistěn býti. Proto nejen takoví byli v očištcích, kteří v pověsti veliké svatosti zemřeli, nýbrž i ti, kdož ve jménu Páně zázraky činili, nebo Bůh sám zná vnitřní stav člověka. Proto nemáme žádnou duši bez přímluvy a dobrých skutků nechati domnívající se, že již jest svatá a že již naší pomoci nepotřebuje. Tak mnohý bloudí a domýšlí se, že již některé duše se nacházejí v slávě nebeské, a ony zatím bez naší pomoci trpí v plamenech očištcových. Tutéž výstrahu dává i veliký církevní badatel a kardinál Baronius ve svých letopisech. Roku 874, píše doslovně, měl císař Ludvík II. dle řízení Božího toto vidění: Když jednou času postního od světských zaměstnání se byl vzdálil, aby se odevzdal modlení: tu viděl v noci ve snu svého otce, císaře Ludvíka, který úzkostně v latinské řeči takto na něho promluvil: „Úpěnlivě tebe prosím skrze Pána našeho Ježíše Krista, abys mne vytrhnul z muk, v nichž se nacházím, abych přece jednou života věčného dosáhnouti mohl.“ Viděním tím polekán rozeslal psaní na všechny kláštery říše své, v nichž snažně prosil, aby se přimlouvali u Pána Boha za jednu duši, která v očištcích trpí a sice již více než třicet let po svém zesnutí.

Nemáme všetečně zkoumati, jak se mají zemřeli.

O tom nás poučuje následující událost, kterou vypravuje P. Bohumír Genschenius v životě sv.

Dionysia, kartuziána. Když totiž tomuto světcovi ohlášeno bylo, že jeho otec zemřel, veliký nad tím pocítil zármutek, protože mu nemalou láskou a vděčností byl nakloněn za to, že ho i mravně i vědecky výborně vychoval. I chtěl tedy zvědět, jak se mu vede na druhém světě, a umyslí si, že bude o tom na Pánu Bohu žádati znamení. Když tedy jednou po nešporách ve své komůrce s velikou vroucností a důvěrou na modlitbě k tomu účelu trval, uslyšel zvučný hlas řkoucí: „Co prospěje, že se trápíš touto marnou všetečností? O mnoho lépe bys zajisté učinil, kdybys se modlil ne pro to, abys zvěděl, co se stalo s duší tvého otce, ale raděj, abys ji vysvobodil z očistce, jestliže se tam nachází. Takovou modlitbou bys jí pomohl a sobě zásluhu získal“. Touto řečí pohnut s dvojnásobnou teď se modlíval vroucností jedině za vysvobození svého otce a již následující noci spatřil ho ve hrozných mukách postaveného, jak žalostivě k němu o pomoc volá. A tak dlouho setrval světec ten na horlivých modlitbách a kajících skutcích, až utěšenou dosáhl zprávu, že již jest vysvobozen. Dějepisec ještě dokládá, že od té doby k neobyčejné povzbuzen byl horlivosti zemřelým pomáhati, a že tuto horlivost i na kněze jemu poddané přenesl.

Máme zemřelým pomáhati bez ustání.

Poněvadž víra i mezi těmi, kteří věřícími se zvou, a obzvláště víra v očistec nebývá dosti živá, tož obyčejně za zemřelé se modlíváme jen ze zvyku a proto také bez stálé horlivosti. Jen příliš se těšíváme tou řečí, kterou často slyšeti lze, umřeli někdo po dlouhé nemoci: „Ten to již přestál“, „tomu se vede již dobře“, „ten již jest šťasten“; ale nemyslíme na utrpení, která na druhém světě

snáší, a která často dlouho trvají. Dle dávného zvyku ujímáme se ho ještě krátký čas, snad rok, ale potom již sotva aneb docela na něho nemyslíme, kdežto přece, jakž jsme ukázali, i svaté duše mnoho let v očištcí trpěti mohou. „Obyčejně“, dí Boudon, „trvají tato muka dlouho“. Vím sice, že nemáme lehkovážně všemu věriti, co v rozličných zjeveních se vypravuje, ale jsou-li tato zjevení prozkoumána od mužův učených, věhlasných, nábožných a moudrých, a jsou-li od nich za věrohodná uznána: tedy musíme přece na ně ohled míti. Máme ale taková zjevení, která oznamují, že jedny duše na sto, jiné i na pět set let, a opět jiné až k soudnému dnu do plamenů očištcových odsouzeny jsou. I nesmíme tedy ochabnouti v službě, kterou zemřelým prokazujeme. Když svatý Bernard jednou v sedmém roce po smrti své matky se nemodlil kající žalmy, které denně za ni se modlíval, oznámeno to bylo zvláštním zjevením jeho opatovi, sv. Štěpánu, který ho přísně za to pokáral. A kdyby i duše, kterým tuto pomoc přivlastniti chceme, jí nepotřebovaly, tuť jiní se jí stanou účastni, kteří přece také našeho milosrdenství zasluhují. Proto nebude naše dobrotivost méně spasitelná a záslužná, a život lidský není v skutku příliš dlouhý, že bychom tuto lásku nemusili konati bez přestání.

Vytrvale a horlivě modlíval se svatý Augustin za zemřelé.

Jak velice sv. Augustin přesvědčen byl, že bez ustání za zemřelé modliti se musíme, a jak horlivě sám povinnost tu vykonával, dokazuje nejenom to, že po celé živobytí své za zemřelou matku svou Moniku se modlíval, ačkoli svatý vedla život, ale i následující pamětihodná modlitba, kterou

i dvanáctý ještě rok po její smrti se modlíval a ve svém vyznání zaznamenal: „Bože můj, vylévám za služebnici Tvou daleko jiného druhu slzy, které tekou z ducha pohnutého rozjímáním o nebezpečnost každé duše, která v Adamu umírá. Ačkoliv ona, v Kristu oživená, i pokud ještě nebyla těla zbavena, takový vedla život, že chváleno jméno Tvé v její víře i mravech; přece neosmělím se vysloviti, žeby z toho času, kdys ji znovu zrodil skrze křest svatý, ani jediné slovo nebylo vyšlo z úst jejích proti přikázání Tvému. A pověděla nám Pravda, Syn Tvůj: „Řekne-li kdo bratru svému blázne, vinen bude pekelného ohně“. A proto běda i chvalitebnému živobytí lidskému, kdybys soudil nedaje místa milosrdenství svému. Poněvadž ale nevyhledáváš s přísností provinění naše, s důvěrou doufáme u Tebe nějakého příbytku. Já tedy, Bože srdce mého, pomíjeje poněkud skutky její dobré, za které Tobě vzdávám díky radosti, nyní modlím se k Tobě za hříchy matky své. Vyslyš mne pro Spásu neduhů našich, jež visela na dřevě a sedíc po pravici Tvé u Tebe se přimlouvá za nás. Víím, že konala skutky milosrdenství a že ze srdce viny odpouštěla svým vinníkům; odpustiž jí tedy i ty viny její, jestli v něčem provinila za tolik let od obmytí vodou spasitelnou. Odpusť, Hospodine, odpusť a nevcházej v soud se služebnicí svou“. Po této modlitbě odporoučel ještě matku i otce svého, který o mnoho dříve zemřel, snažně čtenářům svým, aby nahradili, co on opomenul aneb vykonati nemohl.

Příkladové o krátkých a dlouhých mukách duší v očistci.

Sestře nábožného Mikuláše Wolfa, když se již sestarala, ukázala se po své smrti její dcera,

která umírajíc již také matkou byla a s úzkostlivou tváří a děsným hlasem promluvila: „Ó smrti! ó smrti!“ aby dosvědčila, že smrt jest něco strašného. Potom ale doložila, že pro ni nebyla tak strašná, neboť že jenom osm dní bude v očistci trpěti a pak že bude vysvobozena a že kdyby své utrpení a svou smrt byla spojila s utrpením a smrtí Pána našeho, že by byla hned do nebe vešla; a na to ještě doložila hlasem přísným: „Já jsem to matko nevěděla! vy jste mi to měla říci!“ Tak i na blízku téhož světce se zjevila jedna paní nedlouho po své smrti své dceři a mluvíc podobně o hrůzech smrti, pověděla jí, že jen málo dní ještě v očistci zůstane a že nemá mnoho co trpěti. Pak ještě doložila: „Poděkuj přece lidem, kteří mne ku hrobu doprovodili, neboť tolik za mne se modlili, že mi jejich modlitby na druhém světě velice byly prospěšny“. Oba tyto příběhy s jakousi pevnou důvěrou vypravuje nábožný Mikuláš Wolf. Ve zjeveních sv. Mechtildy (L. I. sp. gr. c. 5, 9) následující čteme příklad o dlouhých mukách očistcových. Když tato svatá abatyše jednou rozmyšlela nad neskončenou dobrotivostí Boží, řekl k ní Pán: „Pojď a pozoruj nejmenšího z oslavenců, kteří v nebi jsou, neboť na něm můžeš poznati dobrotu mou“. Na to byla do nebe vytržena a když tam pozorně se ohlédala, zvěděti chtěla, kdo by to byl, o němž Pán mluvil: aj tu přichází jí vstříc v královské slávě a důstojnosti muž věku kvetoucího a spanilé, krásné a světlé tváří a k tomu nad míru vlídný. I tázala se ho, kdoby byl a jak přišel k takové radosti a slávě; načež odpověděl: „Na zemi jsem byl vrahem a zločincem, ale že jsem páchal zlé z jakési nevědomosti a z návyku od rodičů zděděného více než z bezbožnosti, tož pokáním došel jsem konečně

milosrdenství. Ale sto let jsem byl na místě utrpení a mnoho jsem přestál muk ku svému očistění; teď ale nezaslouženou dobrotivostí Boží uveden jsem do slávy věčné. (Blos. Concl. an. 1. c. n. 12).

Každý má ještě zvláštní povinnost zemřelým pomáhati.

Mimo všeobecnou povinnost, kterou nám zákon Boží o lásce k bližnímu ukládá, má ještě každý zvláštní z jeho osobních poměrů k lidem, s nimiž žijeme, vyplývající povinnost zemřelým pomáhati; neboť není člověka, který by jim nějakým způsobem k díkům zavázán nebyl. Tak jsou ku př. povinni žáci svým učitelům za vyučování a vychovávání, i pokrevenci, v témž úřadě postavení, údové téhož řádu aneb též společnosti, vojínové, sousedé, přátelé a duchovní správcové atd. zavázáni jsou k tomu vzájemně sobě pomáhati; neboť v jakémkoli stavu se nacházíš, vždycky mezi zemřelými, kteří jsou v očistci, někoho mítí budeš, jemuž za jeho dobrodiní a služby vděčným prokázati se máš. Kdy ale měl bys více příčiny odměniti se svým dobrodincům a přátelům, než tenkrát, když jim v jejich hrozných mukách úlevy a svobody zjednati můžeš? Přísně ale jsou k tomu zavázáni ti, kdož po zemřelých něco zdědili. Takové dědice, kteří neplní povinnost svou, nazval čtvrtý církevní sněm Kartagenský vrahy chudých, protože duším, které nejvíce pomoci potřebují, tuto pomoc odmítají; a sv. Dionysius, kartuzián, dí: „Ten zajisté nemá ani jiskry lásky křesťanské aneb lásky bratrské, kdo z nedbalosti a lenosti dopouští, aby ubohé duše jeho přátel v plamenech očistcových se trápily“.

0 zvláštní povinnosti dětí k zemřelým rodičům.

Již dle přirozeného práva jsou děti povinny rodiče své milovati a ctíti, protože od nich život vzaly. „Cti otce svého“, dí písmo sv. (J. Sirach 7, 29. 30) „a na úpění matky své nezapomínej; pomni, že leč skrze ně ty bys se byl nenarodil; a odměň se jim jako i oni tobě dobře činili“. Jak mnoho časných a duchovních dobrodiní obdržely děti mimo život od svých rodičů! I jsou tedy zavázány k nejútlejší lásce a útrpnosti se zemřelými rodiči svými. Mnohem více ještě se to týká kněží, kteří co zástupcové církve ku př. při mši sv. a jinde také mnohem více za ně činiti mohou. Proto se to také pokládá za největší útěchu pro rodiče, zanechají-li mezi svými dětmi i kněze. Otcí nábožného biskupa Tomáše Kantimpre z Kemerichu z řádu kazatelského, jak sám vypravuje, řekl zpovědník v Jerusalemě, že obdrží sice rozhřešení velikého hříchu, kterýž se byl právě zpovídal a za kterýž by peklo zasloužil, že ale až do soudného dne v očistci se bude muset z něho káti, nemá-li syna knězem, který ho před časem vysvoboditi může. Po té zpovědi vynasnažoval se otec ten, aby synu svému pomohl ku stavu kněžskému. A vskutku stal se Tomáš Kantimpre knězem a byl nemálo horlivý v obětování mše sv. za svého zemřelého otce, až mu jest zjeveno, že z očistce jest již vysvobozen. Totéž jest i mínění církve sv., neboť k modlitbám při mši sv. za zemřelé přidala tři modlitby za rodiče knězovy, z nichž první zní takto: „Ó Bože, který jsi nám poručil ctíti otce i matku, smiluj se nad dušemi mých rodičův a odpusť jim jejich viny a dej, abych je jednou v radosti slávy věčné spatřil; skrze Pána

našeho Ježíše Krista Syna Tvého, jenž s Tebou živ jest a kraluje v jednotě Ducha svatého Bůh na věky věkův. Amen“.

O zvláštní povinnosti manželů k svým zemřelým manželkám a naopak.

Manželé mají z lásky a soustrasti i po smrti sobě pomáhati. Láska manželská, která milostí svátosti stavu manželského vždy má udržována býti, je zavazuje, aby sobě tak přisvojení zůstali, jako Ježíš Kristus přisvojen jest nevěstě své církvi. Jakž ale mají takovou lásku, když jeden druhému po smrti nepomáhá? Píše o té věci starý Tertullian: „Vdova se modlívá za duši zemřelého manžela; ona prosí za něho, aby dosáhnul věčného odpočinutí a aby se s ním opět spojití mohla a ve výroční den jeho smrti oběti přináší. Jestli toho ale opomíjí, trhá pokud možná manželský svazek muže svého“. (L. de Monog. I. 10). Cesarius zase praví: „Jistá žena řekla jednou svému biskupu, který jejímu zemřelému manželu nedal místa na hřbitově, proto že byl lichvářem: Slyšela jsem, že muž a žena jedno jsou tělo a že apoštol praví: „Posvěcen jest muž nevěřící skrze ženu věřící“. O co tedy manžel můj, s nímž jedno jsem tělo, někoho ošidil, to já chci nahraditi a Pánu Bohu za něho zadosť učiniti. A skutečně najala sobě byt nedaleko hřbitova, kde jejího muže později přece pohřbili, a modlila se za něho, dnem i nocí dobré skutky konajíc. Za sedm let zjevil se jí řka: „Bůh ti zaplať! Skrze skutky tvé jsem nyní z nejtěžších muk vysvobozen; prokážeš-li mi ještě sedm let totéž dobrodiní, budu zcela vysvobozen“. I stalo se tak.

**Kdo duším v očistci žádného milosrdenství
neproказuje, má čeho se báti.**

„Jakým soudem souditi budete, takovým budete souzeni“. (Mat. 7, 2). Každý snad pochopí, že tato slova Božského Spasitele obrátiti se dají i na pomoc, kterouž ubohým duším v očistci přispěti máme. O tom svědčí mnozí příkladové o duších, které za to, že byly v té věci nedbalé, buď samy musily činiti pokání, aneb od jiných také byly opuštěny, aneb jim nezpomohly, nýbrž jiným, dobré skutky za ně obětované. Tak čteme mezi mnohými příklady toho druhu o jednom Františkánu, který po delší čas po své smrti jednomu bratrovi se zjevoval a před ním vyznal, že proto musí v očistci tak veliká snášeti muka, protože za živa nedbalý byl v modlitbách za zemřelé, a že všechny modlitby a mše sv., které posud za něho byly obětovány, jemu nic nezpomohly, nýbrž od Pána Boha za jeho nedbalost jiným duším připočítány byly. I dí tedy učený kardinál Kajetán (de indul. 2. Macch. 12, 26): „Kdož v tomto životě na zemřelé zapomínají, ti jednou v očistci, jak se domnívám, nebudou účastni dobrých skutkův a nábožných modliteb, kolikozkoli by dobrého za ně konáno bylo; neboť spravedlnost Boží trestává takovým způsobem nemilosrdenství a tvrdost srdce“. Avšak mnozí učitelé duchovní jdou ještě dále a vyhrožují takovým nemilosrdným lidem nejen přísnějším očistcem, nýbrž i věčným zatracením. Oni totiž sem potahují výrok sv. Jakoba (2, 13): „Nebo soud bez milosrdenství, tomu, kdož neučinil milosrdenství“; pak i výrok Ducha svatého (Přísl. 21, 13): „Kdo zapravá ucho své ku křiku chudého i sám křičeti bude a nebude vyslyšán“. Proto dí také sv. Vincencius Ferrerius: „I duše v očistci

volají pomstu na ty, kteří jim pomoci odpírají“ a končí slovy sv. Lukáše (18, 7): „Což pak Bůh nepomstí vyvolených svých, kteříž k němu dnem i nocí volají?“

Kdo milosrdenství prokazuje duším v očistci, má mnoho co doufat.

Poněvadž v evangeliu vůbec se praví: „Blahoslavení lkající, nebo oni potěšeni budou“ (Mat. 5, 7): jak veliké milosrdenství mohou v jiném životě očekávati, kteří nyní věrným duším milosrdenství prokazovali! „Čiň dobře spravedlivému“, dí Sirach (12, 2) „a najdeš odplatu velikou; a jestliže ne od něho, jistě od Pána“. Za tou příčinou předpovídají také učitelové osvícení milosrdným velikou pomoc a úlevu v očistci a vyznávají vůbec, že ti bezpečně k slávě nebeské jsou vyvoleni, kteří ubohým duším skutkem lásku svou projevují. Gerson obrací na ně slova sv. Augustina řkoucího: Před branou pekla sedí milosrdenství, které nedopouští, aby někdo vešel do žaláře“. (Homil. 9). I sv. Tomáš Akvinský dí: „Jest sice pravda, že kdo za duše v očistci zadosť činí, za sebe ještě zadosť neučinil; ale na druhé straně jest také pravda, že takový sobě ještě více zasluhuje, než odpuštění hříchů, totiž život věčný. (2. epist. 20. qu.). Konečně Bůh sám mluví skrze ústa korunovaného proroka (Žalm 40, 1): „Blahoslavený, který nad nuzným a chudým rozpomíná se; v den zlý vysvobodí jej Hospodin“.

Moudře jedná, kdo zde sám za sebe činí, co by si přál, aby jednou jiní za něho činili.

„Nespoléhej se na přátely a příbuzné“, dí Tomáš Kempenský (Násl. Kr. kn. 1. kapit. 20),

„neboť zapomenou na tebe lidé dříve nežli si myslíš“. — Sám-li nyní o sebe pečlivější, kdož bude o tebe pečovat po smrti? K tomu pomni, že skutky, které sami za živa konáme na splacení svých trestů, mnohem více pomáhají, než ty, kteréby snad jiní za nás vykonali. Praví tedy jeden nábožný biskup: „To, co za dobrého zdraví dáváš, jest zlato; co umíraje dáš, stříbro; a co po smrti dáti poručíš, olovo“. Podobně mluví i sv. Kateřina Janovská, která zvláštní knížku o věrných duších v očistci složila: „Kdo v tomto životě za své hříchy pokání činí, zaplácí několika penízky tisíce dukátů; kdo ale pokání odkládá na jiný život, zaplatí tisícerami dukátů jen několik penízků“. Konečně píše sv. papež a otec církevní Řehoř Veliký ve svých rozmluvách (4. sv. 58.): „Jest to cesta mnohem bezpečnější, činí-li někdo za živa ty dobré skutky, které, že jiní za něho (po smrti) činiti budou, doufá; neboť jest to větší zásluha, již bez hříchu vyjítí z tohoto světa než po smrti teprve v okovech očistcových svobodu hledati“.

Trpělivost v kříži a trápení skrácuje tresty očistcové.

Františkán jeden zdlouhavou a bolestnou nemocí byl sklíčen. Břemenem jsa sobě i jiným, snažně prosil Boha, aby mu ukrátil bolesti jeho. I byl vyslyšen; ukázal se mu anděl a ponechal mu voliti sobě buď hned umřítí a tři dni v očistci trpětí, aneb ještě rok svou nemoc trpělivě snášeti a pak zrovna do nebe vejíti. Zvolil si tedy to první. Sotva že ale byl několik hodin v očistci, již pro nesmírnou bolest se domníval, že mnoho let se tam trápí a poněvadž anjel, který ho navštěvoval, jeho vůli to zůstavil, navrátiti se opět do mrtvoly ještě nepohřbené, zvolil si teď to po-

slední, a když rok svou nemoc trpělivě snášel a pak zemřel, dostal se zrovna do nebe. (Wadingus kronika údů sv. Františka z roku 1283.) Svátá Teresie ve svých vyznáních (hl. 38.) doslovně vypravuje: „Zemřela řeholnice v našem klášteře, duše to nábožná, v modlitbách a ve vykonávání svých povinností horlivá, kteráž teprv osmnáct let čítala a vždy podle těla churavěla. O té jsem myslila, že jest prosta muk očištcových, proto že v nevinnosti, odevzdanosti do vůle Boží všelike bolesti trpělivě snášejí mladý věk svůj trávila; a přece i ona musila, ačkoli jen kratičký čas v očištcu se čistiti, neboť čtyry hodiny před jejím pohřbem již jsem mezi mší sv. viděla, jak z hloubi k nebi se vznáší.

I skrze nábožné nadace může někdo z očištcu býti vysvobozen.

Ve Španělich daroval jistý zeman z Valladolidu sv. Teresii dům, zahradu i odry k zařízení kláštera, brzy pak onemocněl, ztratil řeč a za dva měsíce zemřel. K sv. Teresii řekl ale Hospodin: „Spasení zemřelého ve velikém bylo nebezpečství, ale pro službu Rodičce Boží prokázanou dosáhl milosrdenství, neboť jí daroval onen dům k zařízení kláštera na její počest, ale nevyjde dříve z očištcu, než první mše sv. v něm obětována bude: potom teprv bude vysvobozen“. Když konečně po mnohých překážkách první mše sv. v něm obětována byla, spatřila ho skutečně, jak s jasnou tváří a složenýma rukama vesele k nebi se vznáší. Při tom také podotkla, že když prvníkráté jí bylo zjeveno, že onen zeman se nachází na cestě spasení, ještě velice o něho se bála: neboť se jí zdálo, že by k dosažení věčné slávy o mnoho jinaký konec života se požadoval; neboť onen zeman, nezpo-

mínaje věcí jiných, hluboce ještě ponořen byl v marnostech tohoto světa. „Divná to věc“, tak končí, „že Pánu Bohu každínká služba, kterou ke cti Rodičky Boží vykonáš, tak velice se líbí a jeho milosrdenství veliké jest. On, jenž našich skrovných, bezcenných, daremných skutků tak velice si všímá a životem věčným odměňuje, buď za všechny věci chválen a veleben. (Založení kláštera ve Valladolidu.)

Dokonalé zachovávání slibů řeholních chrání před očistcem.

Sv. Teresie píše ve svých vyznáních (hl. 38.) doslovně: „Jistý řeholník našeho řádu těžkou nemocí byl sklíčen. Při mši sv. viděla jsem, že již zemřel a bez očistce k nebi se vznášel! A skutečně v tu samu hodinu zemřel, jakž mi později povědíno bylo, a divila jsem se tomu, že ušel očistci. I dáno mi na srozuměnou, že toho příčina bylo svědomité plnění povinností řeholních; neboť církev z velikých svých pokladů zvláštní milost uděluje těm, kteří pravidla tohoto řádu zachovávají, milosti, skrze které od pokání očistcového osvobození bývají. Zdá se mi, že mi to zvěstováno ku vlastnímu poučení, abych poznala, že duchovní šat a roucho řeholní ještě nejsou dostatečné, nýbrž že jen životem v pravdě vnitř i zevnitř duchovním tak veliké odměny účastny státi se můžeme“. K tomu podotýká sv. Teresie ještě: „Ačkoli mi Bůh prokázal tu milost, že jsem ještě více podobných věcí viděla, tož uspokojuji se s tím, že pravím, že ze všech duší, které jsem viděla, jedině ta, o níž jsem dříve mluvila, pak duše jedné nábožné řeholnice a duše sv. Petra z Alkantary po své smrti již nic neměly co trpěti“.

Láska k zemřelým jest příčinou časného i věčného blaha.

Nábožný Boudon píše: „Znal jsem osobu, která byla bohatá vzácnými milostmi Pána našeho Ježíše Krista, ale bez vší lidské pomoci. Osoba ta ve své chudobě zcela na sebe zapomínajíc odevzdala se péči o duše v očištění: bez ustání sbírala pro ně almužny, a dobrotivý Bůh žehnal jejímu usilování tak, že za času moru celou společnost řeholníků, kteří žádných neměli příjmů, vydržovala množstvím mší svatých, které za zemřelé sloužiti dala. Ničeho ona v té věci neopomenula, obracela se na vznešené a na sprostné, ba i na knížíata, ačkoli nízkého byla rodu a špatně ošacena; a Bůh jí dával milost ke všemu. Ona sama zemřela za času milostivého leta, a brzo roznesla se pověst, že jest svatá; neboť dostatečnou měli lidé příčinu se domnívati, že prozřetelnost Boží tomu chtěla, aby plnomocných ještě mohla dosáhnouti odpustkův a sama prosta zůstala ohně, z něhož zajisté velmi mnoho duší vysvobodila“. — A před tím ještě píše tentýž veliký přítel věrných duší v očištění k spisování dobrých o nich jednajících knih vyzývaje: „Nelze snad více duším v očištění pomoci než veřejnými pobožnostmi, ku př. přijímáním svátosti oltářní jednou za měsíc v neděli za příkladem pobožnosti, která v Římě se vykonává a které svatý Otec plnomocné odpustky udělil. Založte také nějaké nadání na několik kázání, kteráž by se každého roku za ně drživala*). Jeden

*) Nelze toho nepodotknouti, že snadno by se to dalo zařídit, aby za zemřelé několikráte k stolu Páně se přistoupilo, několik kázání za ně drželo na mnohých místech, kde bratrstva za šťastnou hodinu smrti, k nej-světějšímu a neposkvrněnému srdci Panny Marie aneb

však z nejvydatnějších prostředkův a zároveň i skutek lásky, který Bůh již také zázraky odměnil, jest rozdávání knih jednajících o prostředcích, jak se jim pomoci může, obzvláště rozdávání takových knih mezi duchovní, kazatele a jiné horlivé osoby“.

Zlatá napomenutí pro nábožné duše očistce příliš se bojící od Ludvika Blossia.

(Sect. VI. c. 33.)

Bojíš se snad, ~~že~~ ~~bůdš~~ muset po smrti trpěti tresty očistcové. Jest to zajisté věc pro tebe spasitelná, jest-li zcela Pánu Bohu se odevzdáváš, abý s tebou nakládal, jak jemu se zlíbí. Jak milosrdenství jeho miluješ, tak milovati máš i jeho spravedlnost. On nepřestává býti otcem nejdobrotivějším, trestá-li v tomto životě aneb v očistci děti své srdcem od hříchu a nepravosti odvrácené a k němu obrácené. On to činí jen z lásky otcovské. Nikdy nesmíš pochybovati o dobrotivosti tohoto otce nejľaskavějšího. Jest-li tedy skutečně žádáš a také se vynasnažuješ jemu se zalíbiti, a máš-li na druhé straně také pravou lítost, že jsi ho rozhněval: tož až umřeš, bez přísného soudu na milost tě přijme a zachová v klíně milosrdenství svého. Kdybys i do očistce měl odsouzen býti, nebude tam scházeti potěchy a posily, a pak máš spasení své a věčnou blaženost již zabezpečenou, a bude to pro tebe věci milejší tam se nacházeti než zde, kdež tolikero hrozí nebezpečství Pána Boha rozhněvati. Proto také jeden svatý říkával: „Kdybych určitě věděl, že po smrti do očistce se dostanu, každou hodinu byl bych ze srdce hotov

jiná zavedena jsou. Pro tuto pobožnost bratrstva se svým účelem by se neminula, proto že i mimo to na zemřelé pamatovati mají, ba stala by se ještě mnohem vznešenější a žádoucnější.

hrdlo své pod meč položit, abych spasení své měl jisté“.

Jsou ale také lidé nedbalí, kteří netouží život svůj z kořene polepšiti, kteří obyčejně říkávají, že jsou spokojeni, dostanou-li se po smrti do očistce, když jen ne do pekla. Ale takoví lidé mluví bez rozumu a nevědí, co mluví; neboť setrvají-li dobrovolně ve své nedbalosti a svých nepravostech, velmi přísný a hrozný očištěc jest jim očekávati, bude-li jim ještě dopřáno do očistce a ne do pekla odsouzenu býti. Ty ale, člověče dobré vůle, který již nyní každý hřích nenávidíš a jediné Bohu žíti a jemu sloužiti toužíš, ty odlož všelikou nemírnou bázeň. Nebo májíce lásku a Pánu Bohu ze srdce jsouce oddáni, kdyby i umírajíce s sebou něco vzali, co čistiti třeba, jsou přece šťastni, protože nikdy od Boha odloučení nebudou. Jakmile však jednou tam očištěni budou, vejdou slavně do nebeské vlasti. Proto psáno jest: „Blahoslavení mrtví, kteříž v Pánu umírají“ (Zjev. 14, 13.)

Šesté oddělení.

O vděčnosti věrných duší v očištcí ku svým dobrodincům.

O vděčnosti duši v očištcí vůbec.

Učený Buttler mluvě o nesmírně velikém, časném a věčném prospěchu, který nám vyplývá ze vděčnosti a lásky duší od nás vysvobozených dí, žeby již tato vděčnost sama nás roznítiti měla ke skutkům lásky, kdybychom ani jiných vysoce důležitých pohnutek k tomu neměli. Nebo jakmile tyto duše skrze naše orodování ze svého trapného

vězení před tvář Boží se dostanou, neopomenou ony prokazovati nám svou vděčnost a lásku, i ony budou žádati Pána Boha za pomoc, které v tolikých nebezpečnostech a bídách tohoto života potřebujeme. „Faraonův číšník mohl sice zapomenouti na Josefa, který předpovídaje mu, že bude vysvobozen a opět do svého úřadu postaven, ho prosil, aby pak na něho pamatoval; ale tak nejednají duše v očistci“, dí sv. Bernard; jen v srdci zlém a nešlechetném přebývá nevděk. Toho nenajdeš u svatých. Sv. Alfons Liguori dí: „Kdo těmto sklíčeným a od Pána Boha milovaným duším pomáhá, ten může důvěrně očekávati svého spasení; nebo dosáhne-li taková duše skrze něčí modlitbu a dobré skutky svobody, pak zajisté bez ustání prositi bude za jeho vysvobození, což jí Bůh jakožto nevěstě své neodepře. Ale duše tyto nuzné, hrozné bolesti trpící, nečekají, až do nebe se dostanou, aby pak podle uznalosti své o své dobrodince pečovaly, nýbrž i dokud ještě v očistci jsou, již bez přestání se modlí za tělesné i duchovní blaho dobrodinců svých, kteréž jim vyžadují uzdravení v nemocích, výživu v nouzi, pomoc v bídách, střeží a množí jejich statky, pečují o spasení duše, a obzvláště v hodinu smrti a při soudu Božím jsou jim nápomocné. To vše vysvitne z následujících důvodův a příkladů.

Duše v očistci modlí se za své dobrodince a můžeme je vzývati.

Sv. Alfons Liguori dí: „Podobá se pravdě, že i věrné duše v očistci o jejich přímluvu vzývati můžeme; neboť jim Bůh naše modlitby zjevuje (jakž důvěřovati se smíme), aby i ony za nás se modlily, a aby tak nás spojovala láska a vzájemná přímluva“. Podobně o té věci se vyslovil

i učený P. Suarez z řádu Ježíšova říká: „Duše ty jsou svaté, a proto jich Bůh velmi miluje; i ony nás milují láskou dokonalou a znají aspoň z části naše nebezpečnosti a vědí, jak velice potřebujeme pomoci Boží. Zajisté tedy i ony za nás se modlí, ačkoli ještě samy i své dluhy zpláceti musí. Vždyť i my v tomto životě můžeme jeden za druhého se modliti, ačkoli jsme před Pánem Bohem dlužníci velicí; ba i duše, které se nacházely v lůně Abrahamově (čili v předpekli) za živé se modlily, jak praví prorok Jeremiáš a nejvyšší kněz Onias. (II. Mach. 15.) S tím souhlasí i kardinál Bellarmin těmitož skoro slovy. Také svatá Kateřina z Bologny praví, že potřebovala-li nějaké milosti, vždy k duším v očištcí se utíkala a pak i dosáhla, čeho si přála, ba že i skrze duše v očištcí mnohých milostí dosáhla, kterých skrze přímluvu svatých dosáhnouti nemohla. V téměř smyslu vyslovila se i jedna nábožná osoba našeho věku, která povědoma byla cest milosti Boží, že když nic se jí nezdaří, k duším v očištcí se obrací a pak vyslyšena bývá. Patrný a povzbuzující toho důkaz jest i následující psaní, které ač trochu dlouhé tuto podáváme.

Duše v očištcí vyžadují dobrodincům svým uzdravení v nemocích.

Roku 1649. psal Vilém Friessem, knihtiskař Kolínský, P. Jakobu Montfortu z řádu Ježíšova následující psaní: „Oznamuji Vám, velebný Pane, podivné uzdravení mého syna a paní mé. Čítával jsem ve svátky knížku, kterou jste mi tisknouti dal, a která jedná o lásce k zemřelým. Právě, když jsem v té knížce četl, oznámeno mi, že můj čtyřletý syn těžce ochuravěl. Nemoc horšila se tak, že v krátkém čase v největším byl nebezpe-

čenství; již také lékařové pochybovali o jeho uzdravení a již se mluvilo o jeho pohřbě. Já však jsem doufal, že mu opět zdraví vyžádám, učiním-li slib ku prospěchu věrných duší v očištcí. I odebral jsem se tedy časně ráno do kostela a se zvláštní pobožností milosrdenství Boží vzývaje učinil jsem slib, že sto výše jmenovaných knížeček mezi rozličné kláštery a duchovní osoby rozdám, aby se tak povzbudila sv. horlivost zemřelým pomáhati. Když jsem na to domů přišel, již bylo s ním lépe: již se mu chtělo jísti, ačkoli více dní ničeho požití nemohl, a den na to byl již tak úplně zdrav, že z postele vstal, se procházel a s chutí jedl, jako by nebyl ani nemocen býval. Jelikož jsem neočekávané to ozdravení považoval za milost nebes, vzal jsem ihned zaslíbených sto knížek a zanesl jsem je do koleje Vašeho tovaryšstva a požádal jsem velebné otce, aby jich několik pro sebe podle libosti podrželi, ostatní ale do rozličných klášterů mezi duchovní osoby rozdělili, aby všichni zvéděli o milosti, které jsem se stal účastným, a aby každý tím více pohnut byl pomáhati duším v očištcí.

Sotva ale byly tři neděle pominuly, nové neméně těžké mne potkalo neštěstí: Paní má dostala silné třesení do všech údů, tak že omdlela a na zem padla; nemoc ta horšila se každým dnem a za krátký čas již ničeho nemohla požití, ba ztratila i řeč. Všechny prostředky nic nezpomohly a již jsme očekávali jejího posledního konce; zpovědník při ní stojící již mne také napomínal, abych co její smrti se týká, do svaté vůle Boží se odevzdal. Maje ale velikou důvěru k duším v očištcí, jejichž pomoci jsem již byl zkusil, neztratil jsem myslí, nýbrž doufal jsem, že skrze ně dosáhnu uzdravení mé paní. I šel jsem tedy opět do téhož

kostela a před oltářem velebné svátosti na tvář se vrhnuv, prosil jsem svrchovaného tak vroucně, jak jen, kdo ženu svou upřímně miluje, v takovém neštěstí prositi může. „Pane“, tak jsem se modlil, „Ty jsi tak milosrdný, že zdvojnásobuješ milosti své. I prosím Tebe, nedopouštěj, aby potěcha, kterou mám z uzdravení mého syna smrtí mé choti ztrpčena byla“. Potom obnovil jsem svůj první slib, ba zdvojnásobil jsem ho, připověděl, dvě stě takových knížek mezi nábožné osoby rozdati. Toutéž prosbou obrátil jsem se k těm samým duším v očištcí, snažně jich žádaje, aby se nade mnou smilovaly skrze lásku, kterou Pána Boha milují a aby za mne orodovaly ohlédajíce se na to, že jsem vždy jim prospěti se vynasnažoval. Sotva že jsem po té modlitbě domu svému se přibližoval, již mi domácí přicházeli v ústrety radostnou přinášejíce zprávu, nemoc mé paní že již oblevila, mdloba že pominula, oči že otvírá a opět mluví; a když jsem jí potom sám jídlo podal, s chutí ho pojedla; také se vyslovila, že bezpečně očekává svého uzdravení. Tak se i stalo v krátkém čase, neboť mohla již jíti s námi do kostela, aby Pánu Bohu, původu všeho dobrého, za obdržené zdraví poděkovala. Já pak nemeškal jsem ani okamžení zanesti slíbené knížky do Vaší koleje a také do jiných klášterů, aby tak věřící na všech místech povzbuzeni byli duším v očištcí pomáhati. Nepochybujte, Velebný Pane, o pravdivosti těchto příběhů. Boha беру za svědka, že všechno tak se dalo. Prosím vás také, byste za toto dvojnásobné dobrodiní Svrchovanému díky vzdával“. } (P. F. Hautinus z tovaryšstva Ježíšova).

Pro krátkost uvedeme jenom ještě dva podobné příklady z našich časů. Děvečka jedna, která proti lámání v údech dlouhý čas s velikými útra-

tami u lékařů pomoci hledala, anižby jí zpomoženo bylo, opustila konečně lékaře a dala tři mše svaté za zemřelé obětovati, načež hned uzdravena jest. — Muž jeden těmitěž bolestmi jsa sklíčen a nijak sobě pomoci nemoha, učinil slib, že na místě od poutníků hojně navštěvovaném k jich povzbuzení a vzdělání zavěsiti dá obraz, který věrné duše v očistci představovati bude; a hle, brzo na to ozdravěl.

Duše jedna v očistci opatřila dobroditelekyni své v nouzi výživu.

P. Řehoř Karfora, regulovaný kanovník, píše: „Chudá jedna paní z Neapole, která jen nuzně se svými se živila, ztratila svého muže, který prací rukou svých nejhlavnější, ba snad jedinou byl její podporou — uvrhli ho pro dluhy do žaláře. Tím její bída nejvyššího dost upila stupně, neboť měla nejenom své děti živiti, ale i svého muže vykoupiti. V této bídě své obrátila se s písemnou prosbou na jednoho bohatého pána, by jí nápomocným byl; znala ona zajisté jeho dobrotivost, ale jen málo obdržela peněz. Zklamána jsouc v očekávání svém odebrala se do kostela, aby zde Pánu Bohu, pravému otci chudých, bídu svou požalovala. A když modlitbou a pláčem srdci svému ulevovala, tu jí napadlo jako vnuknutím anděla strážce, že duše v očistci dobrodincům svým v nouzi pomáhají. I sebrala tedy velikou k nim majíc důvěru i poslední peníze své, aby za ně mši svatou sloužiti dala. Když po mši sv. domů se ubírala, potkala nedaleko kostela staříckého ctihodného pána, který vlídně k ní promluviv jí se tázal, proč by tak zarmoucena byla. I vypravovala mu neštěstí své a obdržela od něho psaní, které jednemu šlechtici v městě donesti měla; na to ji

propustil. Bez meškání zanesla to psaní onomu pánu, který nemálo nad tím se podiviv jí se tá-
zal, odkud by to psaní měla, poznal totiž onen pán,
že to bylo písmo jeho zemřelého otce. Žena ta
odpověděla, že ho obdržela od jednoho obstarlého
vážného pána, a poněvadž uhlédla i jeho obraz
v pokoji, doložila, že byl tomu obrazu zcela po-
dobný, jenom že tvář jeho veselejší býti se zdála.
Otevřel pán psaní a četl v něm tato slova: „Synu
můj! Právě teď vstupuje otec tvůj z očistce do nebe
pomocí mše sv., kterou tato chudá žena sloužiti
dala. Proto ji tobě odporoučím, buď vděčný a
odměň ji hojně, neboť velice jest nuzná“. S pa-
trným pohnutím četl onen šlechtic vícekrátě ještě
řádky tyto hojné slzy při tom prolévaje, avšak
po každé s větším a větším potěšením; konečně
promluvil ku šťastné ženě, která mu radostné toto
návěští přinesla: Paní vzácná! malou almužnou
stala jste se štěstím mého otce, hojnější almužnou
já vaším štěstím býti chci a ubezpečuji vás, že
ani vám ani manželů vašemu dostatečné výživy
nikdy nedostávají se nebude.

**Duše jedna v očistci opatřila dobrodinci
svému pomoc v jeho potřebách.**

Více dějepisců následující vypisuje událost,
která se přihodila Kristoforu Sandovalu, biskupu
v Seville ve Španělich. Muž ten od dětinství svého
měl ten obyčej, že každý peníz, který si uspořiti
mohl, mezi chudé rozdál na almužnu za duše v
očistci, a neupustil od toho obyčeje ani tenkrátě,
když se nacházel na vysokých školách v Lovani.
Takovým způsobem stalo se jednou, že nemaje
peněz ani poobědvati nemohl, neboť déle než
obyčejně z domu žádné podpory nedostal; co ho
ale nejvíce rmoutilo, bylo to, že proti svému oby-

čejí ničeho poskytnouti nemohl žebráku, který ho ve jménu duší v očištcí o almužnu prosil. Aby ale nemožnost tu alespoň nějak nahradil, odebral se do kostela, aby za ně se pomodlil. Sotva ale modlitbu svou dokonál, tu spatřil před sebou mládence sličného a slušně oděného v podobě pocestného, který ho vlídně pozdravil. Ze začátku se ulekl domnívaje se, že vidí osobu před sebou jakoby z druhého světa, ale ihned se vzpamatoval, jakmile mu mládenec ten pověděl, že přichází ze Španěl, jeho otčiny, a že mu dobrou zprávu nese o jeho otci markraběti Daniaském a o ostatních jeho příbuzných a přátelích. Po krátké rozmluvě pozval ho ještě do hospody k obědu. Sandoval svolil a oba si zasedli za stůl s velikou vzájemnou důvěrností. Po obědě pověděl cizinec svému hosti, že mu zanechá měsíc peněz, aby s nimi dle své potřeby a vůle naložil, markrabě, jeho otec, že mu je v Španělech opět vrátí. Na to se rozloučil předstíraje, že má ještě jiné věci pořídit. Později ho Sandoval hledal, ale ani v Lovani ani v Španělech o něm ničeho nezvěděl. Také nikdo nežádal nazpět ty peníze, které pozůstávaly z vlašských dukátů a podivným způsobem vystačily právě až do té doby, kdy přišel posel, který pro neočekávanou příhodu na cestě se zameškal. Sandoval pak ani nejmenší neměl o tom pochybnosti, že cizinec ten byla duše z očištcí, která v čas potřeby jemu se vděčnou prokázala za almužny, které vždy za ně obětoval. Pro velikou pokoru svou ale nikomu se nesvěřil o události té, a teprve když v Římě na biskupa svěcen jest, vypravoval ji papeži Klementu VIII., který mu poručil příběh ten veřejně vyznati, aby jím věřící k podobné dobročinnosti povzbuzeni byli, k čemuž také ochotně svolil; bylť zajisté biskup ten po celý život svůj

horlivým milovníkem a pomocníkem duší zemřelých, a žádně nezanedbal příležitosti, věřící i ve své diecési i v jiných končinách království povzbuzovati k milování zemřelých. (P. Martin Roa z řádu Ježíšova a jiní).

Duše zemřelých ostríhají dobrodince své na cestách a v nebezpečenstvích.

Chudé jedno děvče, které v únoru l. 1830. dalekou musilo konati cestu, když se začalo ztmívat, zbloudilo z cesty pravé a majíc ještě hodný kus co jíti, na neznámém se octlo rozcestí; i- začalo sobě naříkati, že snad ještě v noci blouditi bude, a pravilo samo k sobě: „Ach ráda bych se něco pomodlila za duše v očistci, až budu na místě, kdyby jen někdo přišel a cestu mi ukázal“. I popocházelo na jedné z těch cest, kterou před sebou mělo, an tu chlapeček jakýsi na ni volá: „Děvče, kam pak bys rádo?“ I jmenovala mu místo a on opět k ní promluvil: „Tuto bloudíš, musíš přejíti na druhou cestu“. A když pro křoví jen okamžení k zemi hleděla, aby na druhou cestu přejíti mohla a potom se poohlédla; aj tu na celém širokém a dalekém poli ani človíčka nezočila. — Před několika lety šli tři mužové veliké nesouce sebou peníze přes horu sv. Gottharda, a když přicházeli k lesu, o němž věděli, že nebezpečno jím jíti, vyndali růženec a modlili se jdouce za duše zemřelých. A když pak skutečně k místu se přiblížili, kde na ně loupežníci číhali, tu spatřili tito, že před nimi a za nimi ozbrojení vojáci na koních jedou a je chrání před útokem. Loupežníci ti, byvše později jati, vyznali příběh ten. A hle, čas i okolnosti na vlas se srovnávaly, jenom že nábožní oni mužové ničeho nevěděli o svém průvodu. K tomu přidati lze ještě veřejné vyznání, které

učinil jesuita P. Martin Roa ve své knize o věrných duších v očistci: „Já mohu sám o sobě do-
svědčiti, že jsem se nacházel v mnohonásobných
svízelech, v těžkých nemocech, na mnohých a
dlouhých, těžkých a nebezpečných cestách, že jsem
chodil přes hory neschůdné a sněhem pokryté,
skrže údolí hluboká a pro přívaly nad míru ne-
bezpečná, skrže divoké pouště, mezi vrahy a lou-
pežníky; ale vzývaje věrné duše v očistci o pomoc
všem nebezpečenstvím šťastně jsem uniknul“.

Duše zemřelých ostříhají a rozmnožují časné statky svých dobrodincův.

Nábožný Mikuláš Wolf vypravuje, že jednomu
rolníku z jeho kraje, kterého dobře znal, jeho
soused po třikráte třešně krásti chtěl. Sotva ale
na strom vylezl, tu pokaždé se k němu blížilo ze
vzdálí jakési světlo, tak že pokaždé slézt musil.
Později přiznal se sám tomu rolníku, že musí něco
dělati, že má tak dobrého hlídače. Rolník odpo-
věděl, že neví o ničem, ale že pokaždé v suché
dny dává na mši sv. za duše v očistci. — Tentýž
Mikuláš Wolf vypravuje o třech pannách, které
v soukromém domku o samotě bývaly a za ze-
mřelé se modlivaly, že když jednou zloději do
domu vlámali se chtěli, při každém pokusu silným
lomozem, jako by více lidí po schodech proti nim
ku pomoci spěchalo, odrazeni byli, což potom
samí vyznali. — P. Mancin vypravuje: „Kupec
jeden měl hojnou zásobu tovaru, nemohaje ale za
víceru let odprodati a obávaje se, že by o všecko
přišel, vzal útočiště své k duším v očistci a uči-
nil slib, že dá za ně mnoho mší sv. obětovati.
Nedlouho na to všechny svůj tovar prodal“.

Duše v očistci starají se o duševní blaho svých dobrodincův.

Jestliže tyto duše již v časných potřebách o své dobrodince se starají, tím větší zajisté mají péči o jejich blaho duševní. To dokazují následující příkladové: „Papež Benedikt XIII. vypravuje ve svých vzdělávacích řečích toto: Krištof Ugo dříve než vstoupil do řádu kazatelského, mládenec byl zkažených mravů, a veliké maje zalíbení ve hře, prostopášnosti a navlékání nepřátelství, jako s otěží popuštěnou do pekla chvátal; jenom ten nábožný měl obyčej, že každý den za zemřelé se modlíval sedmero žalmů kajících. A hle, jednoho dne pocítil bezděky v srdci, jak celý se proměnil, a pohnut jsa světlem nebeským vstoupil do řádu sv. Dominika a veliké v tom řádu dělal duševní pokroky. — Tentýž nábožný papež vypravuje na témž místě: P. Alfonsu Kortesi z řádu Ježíšova, muži velice dokonalému, přidán byl jako druhému Pavlu osten těla, anděl satanův, který ho velikým trápil pokušením. Jelikož nábožný ten kněz již mnoho prostředků proti němu bez prospěchu užíval, utekl se k matce nejčistší, k nejblahoslavenější Panně Marii, která se mu zjevila a ho vyzvala, aby za duše v očistci horlivě se modlil. A tak jednaje zbaven jest pokušení svých. Muž jeden z našeho věku, který pití velice byl odezdáný, aniž by nějakým způsobem z toho hříchu vymknouti se mohl, ustanovil u sebe, že každý večer místo do hospody, kdež se opíjel, choditi bude do kostnice, aby se tam za věrné duše pomodlil; a hle, skrze tuto pobožnost úplně z toho hříchu se vybavil. Konečně vypravuje P. Mancin, že duše v očistci jistého zemana, jenž jejich velikým byl dobrodincem ze spánku probudily a na-

pomenuly, aby ihned se vyzpovídal, proto že brzo zemře. A skutečně se i odebral bez odkladu k svému zpovědníku, a když byl tělo Páně přijal, umřel náhle. — Podobných napomenutí věrných duší ku pokání a polepšení života, která buď v běhu života, buď před smrtí udílely, více jest známo. Proto také nás napomíná sv. Ambrož, arcibiskup a otec církevní: „Přimlouváním se za duše v očistci učin sobě přátely, kteří by u Boha za tebe prosili, abys i ty spasen byl“. Odkud také pochází známý onen výrok papeže Adriana VI.: „Kdo se modlívá za duše v očistci, aby jim pomohl, ten je sobě zavazuje ku vděčnosti a vzájemné pomoci“.

Duše v očistci bývají dobrodincům svým v hodince smrti nápomocny.

Slavný dějepisec kardinál Baronius píše : „Umírající jeden člověk velikými ctnostmi ozdobený, nacházej se na smrtelné posteli u těžkém zápasu s duchy pekelnými, viděl jak se nebe otvírá a více tisíců bíle oděných bojovníků k němu sestupuje, kteří ho ubezpečovali, že přišli, aby mu nápomocni byli v nebezpečném zápasu a za něho bojovali. Tím byl nemocný nemálo potěšen a když se slzavýma očima nebeské ty bojovníky prosil, aby mu tu milost prokázali a pověděli, kdo jsou, tuto obdržel odpověď: „My jsme duše, které jsi ty z očistce vysvobodil. Přišly jsme, abychom se tobě za to dobrodiní odměnily a tebe po smrti hned do nebe uvedly“. Po té utěšené zprávě vypustil nemocný, pln jsa útěchy, s radostnou tváří a veselým srdcem duši svou. Také P. C. G. Rosignoli z tovaryšstva Ježíšova píše o jednom bratru laiku svého řádu, Ondřeji Šimonu, který v koleji Římské úřad vrátného zastával, toto: „Mnohým roztomilým

způsobem, který mu láska k zemřelým vnukala, vynasnažoval se bratr ten sbírat na mše sv. za zemřelé; tak ku př. podával osobám, které jeho horlivost a úmysly znaly, pestré kytice z květin, které ve své zahrádce vypěstoval. A když byl v této horlivosti mnoho let až do svého vysokého stáří s největšími výsledky pokračoval, i duše od něho vysvobozené podobnou mu prokázaly vděčnost, neboť v hojném počtu k jeho smrti se dostavily ho těšíce, že hned po skonání jeho duši u slavném průvodu do nebe uvedou“. Totéž se čte o sv. Margaritě z Kortony, která také s neobyčejnou horlivostí těmto duším za svého života pomáhala.

**Věrné duše zemřelých bývají dobrodincům
... svým na soudu Božím nápomocny.**

Více spisovatelů následující vypravuje událost. Když kněz jeden umírajícího svatými svátostmi byl zaopatřil a do kostela se navrátil, tu uslyšel hlas na hřbitově volající: „Vzhůru mrtví! Vstaňte z hrobů, v nichž odpočíváte! Pojdte do kostela a odporoučejte Pánu Bohu v modlitbách duši svého velikého dobrodince. K tomu nás zavazuje povinná vděčnost za nábožné modlitby, které tak často za nás konával; neboť nešel tímto hřbitovem, co by nebyl na nás pamatoval“. Na to odebrali se mrtví u velikém počtu do kostela a říkali zde před rozžehnutými svícemi podle církevního obyčeje hodinky za zemřelé a když je byli dokončili, odebrali se opět na znamení téhož, jenž je dříve povzbuzoval, do svých hrobů. Kněz onen, když k nemocnému se vrátil, uslyšel, že právě v tu samu hodinu nemocný ducha svého vypustil. Událostí tou velice jsa pohnut, odřekl se světa, vstoupil do kláštera a sice do kláštera sv. Martina Tour-

ského a po celý život svůj velikým byl milovníkem a pomocníkem duší v očistci“. (Martin Roa z řádu Ježíšova).

Lásku k zemřelým odměňuje Pán i tak, že dopouští, aby duše vysvobozené svým dobrodincům při smrti byly nápomocny a po smrti jejich duše do nebe doprovodily.

Svatý Dionysius, kartuzián, píše o sv. panně Gertrudě: „Svatá tato panna ten krásný měla obyčej, že z lásky k duším v očistci každý den ráno jim všechno obětovala, cokoli modlitbou, dobrými skutky, pokáním a trpěním zasloužiti mohla. I aby svatý obyčej ten způsobem ještě dokonalejším a Pánu Bohu milejším vykonávati mohla, prosila jednou svého Spasitele za tu milost, aby jí oznámil duše, které nejvíce trpí, aby jim ku pomoci přispěti mohla. I vyslyšel ji Pán a oznámil jí takové duše, načež ona horlivou a vroucnou modlitbu svou ještě zdvojnásobila a dříve neustala, až radostnou byla potěšena zprávou, že již jsou vysvobozeny. Zjevily se jí také mnohé duše u veliké slávy jí děkující a slibující, že obzvláště ještě v nebi vděčné se jí prokáží. Když ale sama po mnohých letech, v samých bohumilých skutcích strávených, na kraji věčnosti se octla, tu ji děsili pekelní duchové velice velmi tím, že rozdavši všecky své dobré skutky a zásluby, s prázdnými nyní rukama před věčného soudce předstoupí a sama nejtěžší očistec má k očekávání. A v skutku byla tato panna velikým nad tím zármutkem sklíčena. Když ale myšlénkou tou tak velice se trápila, zjevil se jí nebeský její ženich a tázal se jí, proč se tolik rmoutí? I odpověděla: „Pane můj, bojím se, že již brzy umru, nemajíc dobrých skutků,

jimiž bych dluh svůj zaplatiti mohla, neboť všechno jsem obětovala zemřelým“. Na to ji potěšil Pán pohledem nevýpravně líbezným řka: „Dcero má Gertrudo! abys poznala, jak milá a příjemná mi byla veliká láska tvá k duším zemřelých, odpouštím tobě na odměnu všechny tresty, které bys jinak byla musela trpěti. A poněvadž jsem slíbil, že stonásobně odměním každého, kdo dobré skutky vykonává, chci ctnost tvou ještě nad zásluhu odměniti a ještě v království nebeském rozmnožiti. Já chci naříditi, aby všechny duše, které jsi z očistce vysvobodila, tobě, až budeš umírati, vyšly v ústrety, duši tvou přijaly a radostné díky prozpěvující do nebe doprovodily“.

Slovo o tom, je-li zjevování se zemřelých víry hodno.

Divná to věc, že dnes ještě mnoho nábožných a mezi nimi i učených lidí najdeš, kteří vůbec a bez výminky ve zjevování se zemřelých nevěří a přece opírá se toto zjevování o písmo svaté a o nejspolehlivější svědectví všech věků. Tak zjevil se ve starém zákoně Samuel (1. kn. král. 28, 15), Jeremiáš a Onias (2. Mach. 15, 12. 14). V novém zákoně zjevil se Mojžíš a Eliáš (který nezemřel) Pánu našemu na hoře Tábor a po jeho nejsvětější smrti mnozí vyšli z hrobův a ukázali se svým přátelům (Mat. 27, 52. 53). Kateřina Emerich praví, že jich bylo asi sto. I v pozdějších časech svatí otcové nepochybovali o tom, že v skutku sv. Perpetue se zjevil její bratr, a sv. Řehoř Veliký sám popisuje zjevení, které se událo v jeho vlastním klášteře. Jindřich Suso a sv. Teresie popisují zjevení, která sami měli. Sv. Augustin, sv. Bernard, sv. Tomáš Akvinský, sv.

Petr Damiani a vůbec sv. otcové a církevní učitelé bez odporu ve zjevování se zemřelých věřili a zmiňují se o nich ve svých spisech jako o událostech, které se upříti nedají. Podobně i osvětlení učitelé církevní, jako svatý Dionysius, kartuzián, Ludvík Blossius, Tomáš Kempenský, Gerson, Boudon; i největší badatelé v dějinách církevních, jako Baronius, Surius, Bolandus, Kalmet, Stolberg, Buttler; pak i nejslavnější bohoslovci: svatý Petr, Kanisius, Bellarmin, Suarez, svatý Alfons Liguori a jiní. Konečně i svatá církev víru jim přikládá tím, že mnohé z nich při vyhlášení svatých důkladně prozkoumala a pak v následujících papežských bullách za pravé uznala. Povážíme-li tedy tuto řadu nezávratných, věrohodných, ba i církevních a Božích svědectví, že po vícero tisíciletí zemřelí se zjevovali: tož nelze pochopiti, jak by v srdci věrného katolíka ještě nějaká pochybnost povstati mohla.

Ostatně zjevením těmto, dopustí-li je Bůh, nic jiného nestojí na odpor, než co by i proti zjevování se andělů a svatých namítati se mohlo, o kterých přece nikdo nepochybuje. Více ještě svědčí ku prospěchu těchto zjevení neskončené milosrdenství Boží a pak to, že hrozná snášejí muka ony duše, které zjevujíce se obyčejně již úplně bývají vysvobozeny, byť jinak ještě nesčíslná muka měly co trpěti a sice pro velikou zásluhu našich modliteb a jiných dobrých skutků. Mimo to jsou taková zjevení i nevýslovně velikým dobrodiním Božím rovně tak pro ty, jimž zemřelí se zjevují, jako i pro ty, kteří nějakým způsobem o nich zvědí, neboť bývají k víře mocněji povzbuzeni, v ní upevněni a k větší bedlivosti a čistotě života nabádáni a přidržováni.

Slovo o tom, že duše zemřelých živým bývají nápomocny.

Dříve již jsme ukázali, že duše v očištcí za nás se modlí a nám takto veliké časné i věčné milosti zjednávají. Co se ale týká duchovní pomoci, kterou nám bezprostředně prokazují, učí sv. Tomáš Akvinský, učitel církevní (in suppl. quaest. 69. Art. 3.), že z dopuštění Božího místo své opouštějí a lidem se zjevují, aby je poučovaly a varovaly, samy sobě ale pomoci vyžádaly. On také praví, že Pánu Bohu se zlíbilo zjevování nebeských tajemství těmto duším svěřiti rovně tak, jako svým pravým poslům, totiž svatým andělům. O tom měl vlastní zkušenost, neboť jak v životopisu jeho se vypravuje, vícera zjevení byl účasten. Dvakráte se mu zjevila jeho sestra a jednou jeden učitel bohosloví, kteří mu nejdůležitější a nejutěšenější zprávy z druhého světa přinesli; zvěštovali mu totiž o bratřích, jeden že v nebi se nachází, druhý ale v očištcí jeho pomoci potřebuje; o něm samém pravili, že jeho tehdejší jednání Pánu Bohu se líbilo, povzbuzovali ho, aby podobně i příště jednal, a zvěštovali mu, že v krátkém čase veliká se mu s nebe dostane odměna. Totéž učí i sv. Augustin, biskup a otec církevní, neboť o péči, kterou dlužno o zemřelé míti, pojednávaje (15. hl) dí: „Písmo sv. svědčí, že někteří zemřelí k živým bývají poslání, jako naopak svatý Pavel ze živých do ráje vytržen jest“. Prorok Samuel po smrti své předpověděl Saulovi králi věci budoucí: Ačkoli někteří se domnívají, že on sám to nebyl, aniž ho čárami k životu vzkřísiti mohli, nýbrž že jiný duch jeho podobu na sebe vzal; vypravuje přece kniha Kazatel, kterou Ježíš, Siracha syn, sepsal a kterou pro příbuzné významy Šalomounu připisují, že

Samuel i po smrti prorokoval. Nechceš-li ale knize té věřit, proto že se nenachází v kanonu (seznamu) židovském, co pak řekneš o Mojžíši, o kterém zajisté v páté knize Mojžíšově čteme, že zemřel, a v evangeliu, že s Eliášem, který nezemřel, živým se zjevil.

Co se týká tělesné pomoci věrných duší v očištění aneb té, která na věci tělesné se vztahuje, podává sv. Řehoř Veliký nejpatrnější o tom důkazy, ježto ve svých rozmluvách (43. 55 hl.) následující vypravuje událost, která se za jeho času v biskupství Civita Vecchia přihodila. Ctihodného kněze bedlivě obsluhoval neznámý člověk, kolikrátkoli parní koupele navštívil; když přišel, vyzoul mu střevíce, odebral mu šaty, a když z koupele vyšel, podal mu čechel a podobně ho obsluhoval. I daroval mu onen kněz za jeho ochotnost dva obětní chleby.*) Když mu je ale podával, tak vypravuje sv. papež dále, odpověděl celý smutný a polekaný: Otče, proč mi ho dáváš? Chléb ten jest svatý, nemohu ho jísti. Já, jehož tu před sebou vidíš, byl jsem nedávno ještě pánem tohoto místa a z vlastní viny byl jsem po své smrti naň odsouzen; chceš-li mi ale prokázati nějaké dobrodiní, obětuj Všemohoucímu chléb ten, tak mi ku pomoci přispěješ a poznáš, že's byl vyslyšán, jestli mne zde nenajdeš, až opět přijdeš do koupelí. Mezi těmito slovy zmizel a jehož onen kněz měl dříve za člověka, ukázal zmizením svým, že byl jen duch. Ctihodný onen kněz po tom hojné slzy prolévaje celý týden mši sv. za něho obětoval a

*) Dle Kardinála Bony byly to dva okrouhlé chleby podobné plackům, jaké se obětovaly při mši svaté. Z těch chlebů jeden díl sloužil k usvátostnění čili konsekraci, ostatní se mezi lid rozdal; proto také mrtvý nazýval chléb ten svatým.

když opět do koupelí přišel, již ho více nenašel. „Z události té vysvítá, dokládá svatý papež, jak prospěšna jest oběť mše svaté duším zemřelých; neboť jí žádají po živých a dávají znamení, z nichž můžeme poznati, že skrze ni vysvobozeny byly“. Sama církev svatá podává nám příklady, jak duše v očištění tělesnou i duševní pomoc poskytují. Tak ku příkl. praví se v bulli, kterouž sv. Štěpán, zakladatel řádu Cisterciáckého, za svatého se vyhláší, že když se obával, že by jeho přísný řád žádných nenašel stoupenců, potěšen jest zjevením jednoho úda nedávno před tím zemřelého; a v církevních hodinkách svaté Iddy Toggenburgské čteme, že když jí jednou dábel svíci vyhasnul, aby ji překazil v modlení, a ona svíci oknem vystrčila a na jednu duši z blízkého hřbitova zavolala, aby jí ji rozžehla, že ihned mrtvý jeden přišel a službu tu jí prokázal.*)

Konečně najdeš i v písmě sv. podobné věci. Tak byl vojevůdce Judas potěšen zjevením se nejvyššího kněze Oniáše, který pozdviženýma rukama za veškeren lid židovský se modlil, a zjevením se proroka Jeremiáše, který vztáhnuv pravici Judovi dal meč zlatý řka: „Vezmi meč svatý, dar od Boha, jímž porazíš protivníky lidu mého israelského“. (2. Mach. 15, 12. 16.) Mnozí považují zjevení se těchto zemřelých i následující veliké vítězství nad nepřátely za odměnu za jeho dřevnější velikou oběť 12.000 drachem. Co se týká nadpřirozené pomoci v bídách tělesných, čteme o něco dříve (2. Mach. 10, 29.—31.):

*) Když mrtvý svíci vracel, praví dále církevní hodinky, řekl k ní: Vezmi to světlo. Jsem z rodu Toggenburgů; a P. Albrecht z Bonstetten, děkan v Einsiedelnu, píše: „Mrtvý ten byl hrabě Jindřich, její manžel“.

„Když pak prudká bitva byla, ukázalo se nepřítelům s nebe pět mužů na koních, s uzdami zlatými krásných, kteříž byli vůdcové Židů: z nichžto dva Machabea uprostřed majíce, zbrojí svou ho obkličivše ve zdraví zachovávali: na nepřátely pak šípy a blesky stříleli, pročež slepotou zmámeni, a zkormoucením naplněni jsouce padali. I zbito jest dvacet tisíc a pět set pěších, a jízdných šest set“. Ačkoli písmo sv. se nevy-slovilo, kdo byli tito mužové, nelze přece pochybovati, že by i věrné duše z očistce podle vůle Boží totéž byly mohly učiniti, jako andělé a svatí. Tolik majíce důkazův a příkladův nemůžeme pochybovati, že by neodůvodněna byla víra, že zemřelí nám pomáhají; ona také neodporuje učení svaté církve a písma svatého.

Druhý díl.

Modlitby k útěše věrných duší v očistci.

I. Modlitby každodenní.

Modlitba ranní.

Vstávaje začínám tento den ve jménu nej-
světější Trojice, Boha Otce, Syna i Ducha sva-
tého a ve jménu ukřižovaného mého Pána Ježíše
Krista, který mne svou nejsvětější a předrahou
krví vykoupil. Zachovej mne, Pane Ježíši, přede
vším zlým, opatruj a střež mne na těle i duši.
Račiž mi také popříti, čehož potřebuji, abych tebe
tím více ctíti a života věčného dosáhnouti mohl.

Pane Ježíši Kriste! obětuji tobě každé hnutí
svého těla, každou nábožnou myšlenku, abych
Tebe tím více ctil a miloval. Cokoli dnes budu
činiti, jedině ku tvé cti, Bože můj! činiti chci. —
Ježíši a Maria! Vám daruji své srdce, své tělo a
svou duši; zavírám sebe do všech svatých ctností,
modliteb a mší svatých, všech sv. svátostí, které
na celém světě dnes budou udělovány; všecko,
cokoli trpěti a konati budu, všecko obětuji Tobě,
Pane Ježíši, k útěše věrných duší.

Otče náš. Zdrávas. Věřím.

{Modlitba večerní.

Otče náš, jenž jsi na nebesích, jenž tento
den otcovsky o mne jsi pečoval!

Posvěceno a velebeno budiž svaté jméno Tvé za dobrodiní tohoto dne!

Jest-li dnešní den pro mne a živé den života poslední, budiž toto má prosba poslední: Přijď království Tvé!

Chceš-li, abych této noci zemřel, staň se, Otče, vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi.

Jen za to tě prosím: Chléb náš vezdejší dej nám dnes; ne pro tělo, ale pro duši, milost totiž, abychom hříchů tohoto dne spáchaných poznali, litovali a za ně pokání činili.

Pak zpytuj svědomí.

P o z p y t o v á n í s v ě d o m í.

Otče můj! jak nedobrý jsem byl tohoto dne, kdežto jsi Ty přece byl ke mně tak dobrý! Smiluj se nade mnou a všemi hříšníky! Odpusť nám naše viny, jakož i já ze srdce odpouštím vinníkům svým, kteří mne tohoto dne urazili (zejména tomu a tomu). Jest mi toho líto, dobroto nejvyšší, že jsem Tobě dnes upřímně nesloužil; z lásky k Tobě toho lituji. Ode dneška chci Tobě stůj co stůj z celého srdce sloužiti.

Neuvoď nás v pokušení, otče můj! opatruj mne této noci, abych se svatými myšlenkami opět Tobě procitnul! Zbav nás ode všeho zlého, hříchů, nepřátelů viditelných i neviditelných, všeho trápení tělesného i duševního, obzvláště ale smrti v hříších. Amen.

Zdrávaš Maria, milosti plná! Do mateřské pečlivosti Tvé té noci se zavírám. Pán s tebou, požehnej mi skrze něho, když usnu. Požehnanás mezi ženami přede všemi svatými v nebi a požehnaný jest plod života tvého Ježíš Kristus; do jeho otevřeného svatého srdce poroučím ubohou duši svou.

Svatá Maria, Matko Boží! Pros za mne hříšného, abych se svatými myšlenkami usnul. A kdybych této noci umřítí měl, pros za mne hříšného nyní i v hodinu smrti. Amen.

Svatý anděle strážce, bojuj za mne! Svatý patrone, pros za mne! Duším v očištcí dejž, Pane, odpočinutí věčné! Jim věnuji všeliké zásluhy tohoto dne. Amen.

2. Modlitby mešní.

Jak bychom mši svatou za duše v očištcí s velikým prospěchem obětovati mohli.

Úminek před mší svatou.

Ježíši Kriste! Ty jsi ustanovil oběť mše svaté nejen k spasení živých, ale i těch, kteří v milosti Boží zesnuli. I obětuji tedy Tobě tuto mši svatou a modlitby mé za duše N. N. a také za všechny jiné, které ještě v očištcí trpěti musí a sice předně, aby muky jejich byly umenšeny, pak jejich hříchy úplně vyhlazeny, aby byly tedy brzy vysvobozeny a konečně, aby i ony za mne v nebi orodovaly, abych před svou smrtí ještě tresty za své hříchy ustanovené přetrpěti mohl. Prosím tebe Ježíši nejdobrotivější, abys tuto mši svatou, i mou nepatrnou pobožnost a přímluvu všech svatých, za kterou při této mši sv. prositi hodlám, spojití ráčil s krvavou obětí svou a se svými bolestmi na kříži; obětuj ji také Otci svému nebeskému, aby jí duše N. N. i všechny ostatní z očištcě vysvobozeny byly. Amen.

K Introitu.

Předstup v duchu s dušemi zemřelých před trůn nejsvětější Trojice Boží a pros každou Božskou osobu následujícím způsobem za smilování.

Modlitba k Bohu Otci.

Otče nebeský! Otče milosrdenství! Prokaž milosrdenství své i duším v očištcí, kdež tak veliká muka snášejí. Hle, Otče nejdobrotivější! v ohnivém tomto žaláři trpí duše, které jsi k obrazu svému stvořil. Nejmilejší Syn Tvůj, Ježíš Kristus, ukazuje Ti neskončenou cenu svaté krve své, která se prýští z těchto pramenů milosti plných. Přijmi milostivě cenu tu a smiluj se podle velikého milosrdenství svého nade všemi dušemi v očištcí, obzvláště ale nad dušemi N. N. Amen.

Modlitba k Bohu Synu.

Ježíši, prameni vší dobroty a všeho milosrdenství! zda-liž ve svátosti lásky můžeš se dívatí bez útrpnosti na duše opuštěné? Nejdobrotivější Ježíši! pomni, že to jsou právě ty duše, pro které jsi člověkem učiněn byl, za které jsi toliká muka a konečně i smrt kříže trpěti ráčil. Ježíši, nejvěrnější milovníče duší! Kříž Tvůj a utrpení Tvé, krev Tvá i smrt Tvá, kýž jsou duším N. N. a všem duším v očištcí ku prospěchu. Amen.

Modlitba k Bohu Duchu svatému.

Duše svatý, Bože lásky a útěchy! Ach, jak nesčíslné množství duší trpí v plamenech očištcových bez útěchy a bez pomoci! Otče chudých! slyš naříkání a vzdychání těchto duší a budiž jim nápomocen! Duše svatý! Utěšiteli nejlepší! Příteli duší nejsladší! Duše ty náležejí Tobě, ony jsou nevěsty na křtu svatém skrze svatou víru Tobě zasnoubené, ony k Tobě patří do nebe. I občerství je rosou milosti své v plamenech očištcových! Vysvobod je brzy z tohoto žaláře!

Přiveď je před svou tvář a uděl jim korunu slávy, po níž tak dlouho toužily. Amen.

Od Kyrie eleison až po obětování.

Vzývej Rodičku Boží, svaté anděly strážce a všechny svaté o jejich přimluvu.

Modlitba k Rodičce Boží.

Maria, matko milosrdenství! Matko nejdobrotivější, matko nejlaskavější! Popatř na duše služebníků a služebnic svých, které předrahou krví tvého milého syna Ježíše Krista jsou vykoupeny, které z ohnivého žaláře k tobě vzdychají a o pomoc volají. Matko nejvyš zarmoucená! Ach popatř přece na jejich slzy! Poslyš jejich stenání a vroucné prosby! Upamatuj svého božského syna na velikou lásku a pečlivost, kterou jsi mu obzvláště prokázala, ukaž mu mateřský klín svůj, na němž po smrti své odpočíval a duším opuštěným, milovaným dítětem svým, ukaž brzy Ježíše požehnaný plod života svého, ó milostivá, ó přívětivá, ó přesladká Panno Maria. Amen.

Modlitba k svatým andělům strážcům.

Svatí andělé strážní, jimž přikázal Bůh pečovati o spásu lidí, popatřte na duše, kteréž milujete a které Vám jsou doporučeny, hle ony ve tmavém žaláři bez všelike jsou pomoci! Jak často ony vzdychají k vám k nebesům! Jak vroucně touží po společnosti vaší! Kéž by proniklo jejich vzývání útrpné duše vaše! Orodujte usilovně u Pána Boha, aby jim milostivě ještě ostatní tresty odpustil. Sestupte rychle k nim s nebe! Těšte, posilujte a občerstvujte je a přiveďte je s sebou do radostí věčných. Amen.

Modlitba k svatým Božím.

Vyvolení přátelé Boží! Shlédněte útrpně a laskavě na duše svých bratrů a sester a příbuzných v Ježíši Kristu. I ony náležejí do vaší společnosti a jen pro trest za své hříchy v nejkruťších zadržány jsou mukách. I předstupte tedy před trůn nejsvětější Trojice, předneste Pánu Bohu své zásluhy, muky a svou smrt a spojte je s nekonečnými zásluhami umučení a smrti Ježíše Krista. Tak dlouho a tak vroucně prostě Pána Boha, až na vaši přímlovu ze žaláře budou vysvobozeny a u věčné blaženosti s vámi sjednoceny. Amen.

K obětování, k prefaci až po pozdvihování.

Odeber se v duchu s věrnými dušičkami na horu Kalvarii a představ Otci nebeskému všecko, co Ježíš trpěl.

Přijmi, Otče nebeský, tuto svatou oběť chleba a vína, kterou nyní na oltáři Tobě kněz přináší ku Tvé cti a ku spasení živých i zemřelých; já Ti ji obětuji za duše N. N. a také za všechny ostatní, které ještě v očištcí jsou. Všecka muka, která ještě v onom ohni snášejí, kladu na obětní patenu; všecka jejich vzdychání a všecky jejich slzy, které v hrozných oněch mukách prolévají, kladu takéž do kalicha, aby tato oběť mše svaté, spojená s krví, utrpením a vůbec se všemi zásluhami Ježíše Krista, co oběť smířující Tobě obětována byla. Popatř na svého jednorozeného milého Syna, který pro mne a pro všechny lidi tak ukrutně byl bičován a na kříž přibit a smiluj se pak nad onou duší, za kterou tato mše svatá se obětuje, jakož i nade všemi dušemi v očištcí, obzvláště nad těmi, které již blízko jsou svého vysvobození.

Pohlédni, Otče nejdobrotivější! na jeho hlavu trním korunovanou, na jeho oči zavřené, na jeho bledou tvář, jeho líce a ústa krví zbrocená a smiluj se nad dušemi, jejichž trýzní já příčinou jsem.

Pohlédni, Otče nejmilostivější! na ruce jeho roztažené, na jeho ruce a nohy hřeby probodené, na jeho prsa násilně nadmutá, na jeho srdce kopím prohnané a smiluj se nad dušemi, které nejtěžší muka ještě trpěti mají.

Pohlédni, Otče nejútrpnější! jak celé jeho tělo od hlavy až po patu jest rozdrancováno, jeho žíly rozpukány, všechny jeho údy roztaženy a smiluj se nad dušemi, které ještě nejdéle trpěti mají.

Pohlédni, Otče nejmilosrdnější! na nevinného syna svého Ježíše Krista, jak jest celý plný smrtelných úzkostí a muk, jak jest posmíván, pohaněn a tupen, od nebe i země, od lidí a andělů, ba i od Tebe samého opuštěn a smiluj se nad dušemi, které nejvíce jsou opuštěny.

Na toto všechno pohlédni, Otče nebeský a pohlédni zároveň na nesnesitelná muka ubohých duší, které ony i já Tobě obětujeme spolu s úmyslem, poslušností a láskou Tvého Syna Ježíše Krista a vyslyš naše srdečné a vroucné volání a račiž jim uděliti milosti své a milosrdenství svého a vysvobod je z jejich bídy.

Mezi pozdvihováním a po pozdvihování.

Poklekni před ukřížovaným Ježíšem a připomeň mu, jak bolestně i k útěše ubohých duší v očištění krev proléval a rci:

Při pozdvihování svaté hostie.

Ježíši, Bože můj a Spasiteli můj! Věřím, že jsi zde v nejsvětější svátosti oltářní s Božstvím i

člověčenstvím svým přítomen. Klaním se v této svaté hostii nejsvětějšímu tělu a krvi Tvé a duši Tvé a prosím Tebe, abys své milosrdné oči od oltáře k očištcí obrátiti a všechny věrné dušičky potěšitelným pohledem obradovati ráčil.

Při pozdvihování kalicha.

Ježíši, můj nejdobrotivější Spasiteli a Vykupiteli! Klaním se v tomto kalichu nejsvětější krvi Tvé, která s Tvým svatým tělem a se svatou duší Tvou spojena jest. Jediná krůpěj té svaté krve by postačila vyhasiti všechny plameny očištcí. I račiž mi tedy, nejlaskavější Ježíši! jen jediné krůpěje této přesváté krve popříti k útěše a oblevení duší opuštěných.

Po pozdvihování.

Budiž pozdravena nejsvětější krvi Spasitele mého Ježíše Krista! Ty jsi ta samá krev, která na hoře Olivetské ze všech žil mého se smrti zápasícího Spasitele se prýštila. Ó Ježíši můj, krvi se potící! Obmyj a občerstvi touto krví ode všech hříchů duše zemřelých.

Ty jsi ta sama krev, která v síni Pilátově při ukrutném bičování mého Spasitele z jeho celého těla okolo sloupu se stékala. Ó drahá krvi! Ó bolestně raněný Ježíši! Ach jen jedinou krůpěj své krve obětuj svému nebeskému Otci k úplnému zadostučinění za hříchy všech duší v očištcí.

Ty jsi ta sama krev, kterou trnová koruna ze svaté hlavy mého nejmilejšího Ježíše vytlačila. Ó krvi neocenitelná! Ó Ježíši Kriste, korunovaný králi můj! Račiž každé duši jen jedinou krůpěj této krve uděliti, aby si za ni jako za vzácnou perlu nebe koupiti mohla.

Ty jsi ta sama krev, která tekla z proboděných rukou a nohou a z otevřeného boku ukřižovaného Spasitele mého. Ó krvi mocná, milosti plná! Ó Ježíši, můj nejmilejší Ježíši! Nech tuto svatou krev ze všech ran svých téci do očiště, aby tam v okamžik oheň vyhasla, všechny duše z jejich muk vysvobodila a na věky obveselila. Amen.

K Agnus Dei a mezi přijímáním.

Odporoučej duše v očiště do pěti ran Krista Pána.

Ó můj ukřižovaný Ježíši! Pokorně pozdravuji a ctím svatou ránu pravé ruky Tvé, odporoučím do ní duše svých zemřelých rodičů, bratrů, příbuzných, dobrodinců, přátel a nepřátel; a prosím Tebe pro krev, která z ní se prýštila, a pro bolesti, které jsi v ní trpěl, smiluj se nad nimi, pohlédni na ně okem milostivým, potěš a obraduj je.

Ježíši nejdobrotivější! Pokorně pozdravuji a ctím svatou ránu levé ruky Tvé, odporoučím do ní duše, které po mé pomoci a modlitbách mých více než jiné touží, a prosím Tebe pro svatou krev, která z ní se prýštila, a pro bolesti, které jsi v ní trpěl, vztáhni k nim milostivě ruce své a vysvobod je z trápení nesmírně dlouhého.

Ježíši nejhlavnější! Pobožně pozdravuji a ctím svatou ránu pravé nohy Tvé, odporoučím do ní duše, za které chceš, abych i já se modlil, a prosím pro svatou krev, která z ní se prýštila, a pro bolest, kterou jsi v ní trpěl, nech ať uslyší slovo příjemné: „Dnes budete se mnou v ráji“.

Ježíši nejmilostivější! Vroucně pozdravuji a ctím svatou ránu levé nohy Tvé a odporoučím do ní duše, které Tvé svaté umučení a utrpení bolestné matky Tvé nejvíce sobě rozjímal, a prosím Tebe pro svatou krev, která z ní se prýštila, a pro bolesti, které jsi v ní trpěl, občerstvi je krů-

pějí krve z této rány své a odpusť jim milostivě zbývající ještě tresty.

Ježíši nejmilosrdnější! Srdečně pozdravuji a ctím ránu svatého boku Tvého, a odporoučím do ní ony duše, za které tuto mši svatou slyšeti jsem sobě umínil, a prosím Tebe pro krev a vodu, které z ní se prýštily; prosím Tebe pro bolesti, které jsi celé tři hodiny ve smrtelných úzkostech na kříži snášel; prosím Tebe pro bolesti Tvé až k smrti zkormoucené matky: zahasni touto předrahou krví a vodou milosti onen oheň, a povolej ony duše i všechny ostatní k sobě do radostí věčných. Amen.

P o p ř i j í m á n í .

Odporoučej ubohé duše vočistci do otevřeného srdce Ježíše a pros za ně, aby skrze toto srdce do nebe vjíti mohly.

Nejsladší Ježíši! Z neskončené lásky k nám nejen ve svátosti lásky sám se nám podáváš, aby tak Tvé srdce s naším se spojilo; nýbrž po své smrti ještě nechal jsi je otevřené, aby i všem věrným zemřelým bylo otevřenou branou k nebi vedoucí. Pro neskončenou lásku kopím proklaného srdce Tvého prosím Tebe, račiž všem věrným zemřelým otevřítí tuto bránu nebeskou, a přijmi je do ní a přiveď je skrze ni do radosti nebeské.

Nezavírej tedy déle, Ježíši nejdobrotivější, srdce své láskou poraněné. Prosím Tebe pro strach a zármutek, pro bázeň a mdlobu, pro největší trýzně a úzkosti smrtelné, které Tvé srdce po celé mučení, obzvláště ale na kříži pocítilo; také tebe prosím pro srdce Panny Marie sedmým mečem probodené, na němž srdce Tvé po své smrti odpočívalo: otevř bránu spasení, bránu nebes, svaté srdce své, ó Ježíši! Uveď tyto N. N. a všechny duše zemřelých skrze své srdce do

nebe a račiž mi na jejich přímluvu uděliti tu milost, abych křesťansky živ byl, blaženou smrtí skončil a konečně po své smrti bez muk očištcových skrze právě tuto nebeskou bránu Tvého otevřeného srdce do nebeských radostí vešel. Amen.

Kratší modlitba mešní

za duše, za které modliti se nejvíce
jsme povinni.

Nejdobrotivější Bože, poněvadž chceš, abych se modlil za duše v očištcí: přítomen jsem při této a v duchu při všech mších svatých, které právě se obětují, a obětuji je Tobě skrze ruce Ježíše Krista a všech kněží, aby Tobě ke cti sloužily a k vysvobození duším, za které modliti se obzvláště povinen jsem. Za to Tě chci nejenom pokorně prositi, ale i všechny jejich dluhy z přehojných zásluh Tvého Syna zaplatiti. I obětuji tedy Tobě k nahrazení chvály, lásky, cti a díkůvzdání, které tyto duše za svého živobytí Tobě měly prokázati, a k nahrazení zásluh, které sobě nasbírati opomenuly, všelikou chválu, lásku, čest a díkůvzdání, jakož i službu, kterou Tobě Syn Tvůj na zemi prokázal. K napravení všeliké nedbalosti a nechuti, které tyto milé duše ve službě Tvé zavinily, obětuji všelikou píli, horlivost a vroucnost, s kterou Syn Tvůj všecky skutky své na zemi vykonával a nyní ve všech mších svatých obnovuje a Tobě obětuje. K odpuštění všech hříchů, poklesků a nedokonalostí, jichžto tyto duše na zemi se dopustily, obětuji Tobě všechny ctnosti, které Syn Tvůj na zemi způsobem nejdokonalejším vykonával a nyní ještě při všech mších svatých vykonává a obětuje. K zaplacení všech trestů a muk, které tyto duše zavinily, obětuji Tobě pře-

těžké umučení a smrt, kterou Syn Tvůj na zemi trpěl a která při všech mších svatých se připomíná a nám přivlastňuje. K obmytí všech skvrn, jimiž tyto duše se poskvřily, obětuji Tobě předrahou krev, kterou Syn Tvůj na zemi vylil a nyní ještě při všech mších svatých Tobě představuje a obětuje. K jich vysvobození z ohnivého žaláře obětuji Tobě nekonečné zásluhy, které Syn Tvůj na zemi získal, a které nyní ještě při všech Tších svatých hojně rozdává a nám přivlastňuje. m aby přísné spravedlnosti Tvé úplného se dostalo Adostučinění, obětuji Tobě konečně celý život, zaecho utrpení i smrt i všechny ctnosti a zásluhy všvého milého Syna, jeho požehnané matky a Tšech milých svatých a vyvolených Tvých, kteří více pokání činili než tyto duše zavinily. Amen.

3. Modlitby na každý den v témdni.

**Obětování umučení a smrti Ježíše Krista,
za duše v očistci.**

V neděli.

O úmrtních úzkostech a krvavém potu
Pána našeho Ježíše Krista.

1. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za věrné duše v očistci všechno, co jsi trpěl pro vykoupení člověčenstva, bolestnou smrt Tvou na kříži a předrahou krev, kterou jsi za nás tak často proléval.

2. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci veliký strach a bázeň, která v zahradě Olivetské srdce Tvé skličovala, když jsi sobě živě představil a předvídal všecka utrpení, která druhého dne snášeti jsi měl, pro která jsi také strachem po celém těle se třásl.

3. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci sklíčenost a zármutek, který Tobě způsobila bázeň před nastávající přetěžkou smrtí, takže duše Tvá pro nesnesitelný strach tělo Tvé o málo by byla opustila, jako jsi to vyjevil žalostnými slovy učeníkům svým: „Smutnáť jest duše ta až k smrti!“

4. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci Tvou velikou pobožnost a pokoru, s kterou jsi v největší úzkosti své k nebeskému Otci svému kleče se modlil a svatou tvář svou až k zemi skláněl nejen z uctivosti k Otci svému, ale i pro veliké hoře, které skličovalo svaté srdce Tvé.

5. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci žalostnou modlitbu Tvou, když jsi mnohé prolévaje slzy silným hlasem k nebeskému Otci volal, aby odňal od Tebe hořký kalich umučení, a přece zase hned do jeho vůle se odevzdal řka: „Ne jak já chci, ale jakž Ty“.

6. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci Tvou hárající lásku, kterou jsi ukázal, když pln úzkosti a zármutku k učeníkům svým jsi popošel a je napomínal, aby bděli a se modlili.

7. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci útěchu a posilu, kterou ti anděl přinesl, když pro velikou úzkost, ve které svatá duše Tvá se nalezala, bys byl umřel, kdyby anděl lidskou přirozenost Tvou nebyl potěšil a posilnil.

8. Obětuji Tobě, Pane Ježíše Kriste! za duše v očistci veliký zápas mezi duší i tělem, pro který do úmrtních jsi upadnul úzkostí, poněvadž ale duše zvítězila, opět hotov jsi byl pro mé vykoupení a spasení umřítí.

9. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci Tvou stálost v modlitbě, ačkoli až k smrti smutná byla duše Tvá a přece jsi nebyl vyslyšen,

protože jsi nechtěl, aby lidská přirozenost Tvá měla to potěšení vyslyšena býti.

10. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí svatou a předrahou krev Tvou, kterou jsi pro nesnesitelnou vnitřní bolest a úzkost tak hojně proléval, že po celém těle Tvém se řinula a na zem stékala.

Prosba.

Ó Pane Ježíši Kriste! Pro tyto Tvé trýzně, bolesti a úzkosti, které já nehodný Tobě obětuji, pro Tvůj svatý kříž, pro přehořké umučení a smrt Tvou, pro útrpnost požehnané matky Tvé Marie prosím Tebe, račiž milostivě věrné duše z očiště vyvoboditi, mne ale před věčným zatracením zachrániti, a přiveď a přijmi mne tam, kam jsi přijal kajícího lotra, který s Tebou ukřižován byl; jenžto jsi živ a kraluješ na věky věkův. Amen.

V pondělí.

O mukách, které Spasitel náš trpěl od té chvíle, co ho jali, až po tu dobu, kdy ho zavedli před nejvyššího kněze Annáše.

1. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí Tvou vůli a žádost umřítí, kterou jsi ukázal, když jsi od modlení povstal a celý krvavým potem ještě jsa zmáčen nepřátelům v ústrety vyšel, pak jim poznati se dal řka: „Jáť jsem“.

2. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí Tvou bolest, kterou jsi pocítil nad zradou Jidáše, jednoho z vyvolených učeníků svých, když Tebe za třicet stříbrných Židům prodal a falešným políbením do rukou jejich vydal, nad

čímž jsi zajisté největší bolest pocítil, která kdy milující srdce pronikla.

3. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci Tvou nevýpravnou úzkost a žalost, když zástup divokých vojáků Tebe přepadnul a ukrutně povázel, tak že toho ani představití si nelze.

4. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci Tvou podivnou trpělivost ve snášení tolikeronásobného udeření a uhození, které Ti pěstí, žerdí a kopím způsobili, vlasy ze svaté hlavy Tvé rvouce a svatou tvář Tvou nečistou slinou hanobíce, k čemu ke všemu jsi Ty jako beránek nevinný ani slova nepropověděl.

5. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci lásku Boží a tedy i úplnou trpělivost a sjednocenost s vůlí nebeského Otce tvého, kterou jsi mezi svým umučením vždy zachovával a při tom všecka svá muka jemu obětoval k zadostučinění za naše hříchy.

6. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci velikou žalost a vnitřní zármutek, který jsi pocítil, když i od svých nejmilejších učeníků jsi byl opuštěn, kteří, jakmile Židé Tebe jali, všichni od Tebe se vzdálili.

7. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci všechny bolesti, které Tobě židovští katané způsobili na cestě z hory Olivetské až k domu nejvyššího kněze Annáše bez ustání Tebe bijíce, proklínající, ba i po zemi vlekouce.

8. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci veliké pohanění, které Tobě způsobili bezbožní katané sami všichni po můstku jdouce a Tebe samého prudkým potokem vlekouce, což pro Tebe v tak studeném počasí nemálo bolestné bylo.

9. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí velkou pokoru, s kterou jsi hlavu maje skloněnou a ruce svázaný před nejvyšším knězem Annášem stál, který celý pýchou nadmutý nejinak než jako zločinci otázky Tobě kladl.

10. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí hrozný políček, kterým Tebe sprostý katan se zařatou pěstí tak velice uhodil, že svatá krev z úst se Ti pustila.

P r o s b a. Ó Pane Ježíši Kriste atd. (str. 116.)

V úterý.

O mukách, která Spasitel náš v domě nejvyššího kněze Kaifáše po celou noc trpěl.

1. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí pohanění a křivdu, že jsi tak ukrutně svázaný k nejvyššímu knězi Kaifáši byl přiveden, kde Tebe Tvoji nepřátelé jako divocí psové shromáždění jsouce očekávali a vzteklým vzezřením vítali.

2. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí nepravé žaloby a svědectví, která tito zločinci proti Tobě vydávali, mezi nimiž ani jediné pravdivé nalezeno nebylo, tak že i v tomto pronásledování nevinność Tvá slavně se osvědčila.

3. Obětuji Tobě, Pane Ježíše Kriste! za duše v očištcí Tvé hluboké mlčení, které jsi při tolika zjevných lžích, které sobě proti Tobě smyslili a před tolika nepravými svědky, kteří proti Tobě povstali, zachoval a svatých úst svých neotevra ani jediného slova ku svému ospravedlnění nepromluvil, nýbrž všechno s největší trpělivostí snášel, nám dáváje příklad, jak Tebe následovati máme.

4. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí Kaifášovo pyšné proti Tobě sobě počí-

nání, když Tebe před živým Bohem zaklínal, abys mu pověděl, jsi-li Syn Boží, a když z uctivosti k nebeskému Otci svému pokorně jsi odpověděl, že jsi a že přijdeš u veliké slávy soudit svět.

5. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí nesnesitelné pohanění, které Tobě bezbožníci tím způsobili, že místo co by takovou odpověď uslyševše ihned na tvář svou byli padli a Tobě jakožto pravému Bohu se klaněli, jako zločince a rouhače k smrti odsoudili.

6. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí divokou vzteklost, s kterou potom Židé na Tebe vypadli, někteří Tebe uplivali, pěstmi uhodili, jiní Tebe poličkovali, kteréžto bezbožnosti jsi Ty všecky trpělivě snášel a ani nejmenšího hněvu neprojevil.

7. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí potupné s Tebou nakládání, když svatou tvář Tvou svými nečistými, smrdutými slinami uplvali domnívajíce se, že by nemohli najítí místa opovržení hodnějšího, neboť každý člověk hledí jinak ze šetrnosti ku přítomným na stranu aneb do nějakého koutka vyplivnouti.

8. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí potupu, kterou Tobě učinili suroví vojáci, když oči Tobě zavázavše Tebe poličkovali řkouce: „Hádej nám, Kriste, kdo jest, kterýž tebe udeřil?“ jako by zaslepenci tito nemohli snést jasné paprsky Božské tváře Tvé.

9. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí trojnásobné zapření Petrovo, když i přísahou se dokládal, že Tebe nezná, nad čímž jsi Ty nejenom žalost ale i lítost a útrpnost jevil milosrdným okem na něho pohledna, tak že v okamžení chybu svou poznal a hořce oplakával.

10. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí všeliká pohanění a muka, která jsi této noci snášel; neboť nemilosrdní sluhové židovští, kteří Tebe střežiti měli, hanlivými slovy, políčky, uplváním Tvé svaté tváře a ještě mnohým jiným způsobem Tebe tak mučili, že podle sv. Jarolíma až do soudného dne všechno vyjeveno nebude, co jsi v této noci trpěl.

P r o s b a. Ó Pane Ježíši Kriste atd. (str. 116.)

Ve středu.

O mukách, která Spasitel náš druhého dne z rána trpěl před bičováním a po bičování.

1. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí trojí žalobu, kterou knížata kněžská a starší z lidu židovského před Pilátem proti Tobě pronesli, že totiž svádíš lid, že zakazuješ daně platiti císaři a že se vydáváš za krále židovského.

2. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí velikou pokoru, s kterou jsi ku Herodesovi ulicemi vésti se nechal, který pyšně Tebou pohrdal a Tobě se posmíval.

3. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí veřejné pohanění, které Tobě učinili, když Herodes roztrhané bílé roucho obléci Ti dal, jako bys byl nějaký blázen, načež dvořané a v síni přítomní Tobě se posmívali a ušklíbali.

4. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí mnohonásobné a veliké potupení, která Tobě učinili, když Tě v tom rouchu jako člověka pošetilého ulicemi Jerusalemskými vedli, potupná slova Tobě podávající a nečistou slinu na svatou tvář Tvou plivající, tak že každý za blázna Tě považoval.

5. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí hrozná a bezbožná slova: „Ukřižuj ho! Ukřižuj ho!“ která Židé hlasitě pokřikovali, žádající, abys na kříž byl přibit a zlopověstný vrah Barabáš na svobodu byl propuštěn, co i Tobě i nejmilejší matce Tvé jako ostrý šíp srdce poranilo.

6. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí všechny kroky, které jsi učinil, když Tě vedli k bičování; vnitřní úzkost a strach, který lidská přirozenost Tvá před ním pocítila; ale také i ochotnost a toužebnost, s kterou jsi po této hrozně muce toužil.

7. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí panenský stud a bolest, kterou jsi pocítil, když celého Tebe obnažili a k sloupu provazy tak pevně přivázali, že svatá krev z ramenou a rukou Tvých se prýštila.

8. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí hrozně a nelidské rány a každou zvláště, když ukrutní katané řemeny, holemi a provazy Tebe ubíjeli, tak že hned na začátku svaté tělo Tvé náramně bylo zraněno a svatá krev z něho se prýštila.

9. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí nejněžnější útrpnost milé matky Tvé, když všechna muka tvá viděla a kolikráte Tebe uhodili, i její mateřské srdce smrtelně raněno bylo.

10. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí nesčíslné množství ran na celém těle Tvém, tak že kromě jazyka (kterým jsi po tom na kříži za nepřátely své se modlil), nic na Tobě neporušeno nezůstalo, tak že, když provazy rozvázali, Ty slabotou k zemi jsi klesnul a ve svaté krvi své ležel, konečně ale jsi přece sám sebe obléci musel.

Prosba. Ó Pane Ježíši Kriste atd. (str. 116.)

Ve čtvrtek.

O mukách, která náš Božský Spasitel trpěl při bolestném korunování.

1. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí všechny bolestné kroky, které jsi učinil, když Tě vedli do síně Pilátovy, aby Tě zde trním korunovali, ačkoli jsi byl ještě pokrvavený krví z ran při bičování způsobených k zemi tekoucí.

2. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí nevýslovnou bolest, kterou jsi na celém těle pocítil, když katané roucho ku ranám otevřeným přischlé násilně s Tebe trhali, tak že znovu ze všech ran krváceti jsi začal.

3. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí veliké pohanění, které Tobě jakožto člověku za krále Židů se vydávajícího vojáci učinili, když Ti starý nachový (purpurový) plášť oblékli, místo žezla třtinu do ruky vložili a trnovou korunu na hlavu Ti postavili a konečně uprostřed dvoru na kámen Tě posadili.

4. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí hrozná muka, která jsi trpěl, když bezbožníci trnovou korunu těžkými holemi do hlavy Tobě vráželi a obrněnýma rukama ze vší síly přitahovali, tak že ostré trny hluboko do hlavy vnikly a nevýslovnou bolest Tobě způsobily.

5. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí všechnu předrahou krev, která ze svaté hlavy Tvé jako z řeseta k zemi tekla, an jsi Ty přece city lásky, odevzdanosti a trpělivosti v srdci vzbuzoval, ba i tato hrozná muka svému nebeskému Otci k mému spasení obětoval.

6. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí každou ránu, každé udeření, když vojáci toutéž třtinou, kterou jsi v ruce držel, na trnovou

korunu bili, tak že ona vždy hloub do svaté hlavy vnikla, čímž rány vždy se zvětšovaly a krev ještě hojněji z nich tekla.

7. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí všechňo vojákův Tobě se posmívání a Tebe v největších mukách postaveného pohanění, když potupně před Tebou klekali, zároveň tak ukrutně v tvář Tě bijíce, že se to až daleko rozléhalo a pokřikující: „Zdráv buď králi židovský!“

8. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí nevýslovnou potupu, která Tobě byla učiněna, když celý zástup bezbožníků svatou tvář Tvou neřádnou slinou pokryl.

9. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí panenský stud, který jsi pocítil, když Pilát Tebe, ó králi nebes a země, takorčka celého nahého lidu představil a všechny rány jemu ukázal řka: „Ejhle člověk!“

10. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí veliký pokřik lidu židovského řvoucího: „Ukřižuj ho! Ukřižuj ho!“ Tím ukázal veliký vztek svůj proti Tobě, což Tebe a blahoslavenou matku Tvou nevýslovně zarmoutilo.

Prosba. Ó Pane Ježíši Kriste! atd. (116.)

V pátek.

O mukách, která Spasitel náš trpěl, když na horu Kalvarii kříž nesl a naň přibit byl.

1. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí velikou obtížnost, s kterou jsi nesl svatý kříž na horu Kalvarii, který byl tak těžký a dlouhý, že Ti hlubokou a širokou ránu do ramena vtlačil a velikou bolest Tobě způsobil.

2. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí mnohonásobná muka, která Ti nemilosrdní vojáci na celé cestě způsobili, brzy provaz u krku natahující, brzy nohama Tebe kopající, brzy holemi a kopími Tebe bijíce a ještě mnohým jiným způsobem Tebe týrajíce.

3. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí trojí přetěžké upadnutí, která jsi pro slabotu pod těžkým břemenem svatého kříže trpěl, tak že celé Tvé tělo se zachvělo, načež Tebe bijíce za provazy a za vlasy opět pozdvihli.

4. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí veliké pohanění, které jsi utrpěl, když Tebe nevěřící lidé s křížem na ramenou, povázaného a ode všeho lidu posmívaného mezi dvěma lotry jinak než jako zločince z města vyvedli.

5. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí útrpnost, kterou jsi měl s přemilou matkou svou, když Tebe na cestě potkala a objala, ale s velikým násilím od Tebe odtržena byla, Tebe však dále jíti nutili.

6. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí velikou slabost Tvou, když jsi již nemohl na nohou se udržeti a tím méně kříž dále nésti, pročez Šimona Cyrénského přinutili, aby Ti pomohl kříž nésti.

7. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí hořký nápoj z vína a žluči, který Ti na hoře Kalvarii podali, aby Tě v Tvé slabotě posilnili, který jsi sice okusil, ale tím svatá ústa svá nahořčil.

8. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištcí nemilosrdenství, s kterým Tebe do naha svlékli a roucho, které na rány a tělo přilepeno bylo, strhali, čímž všechny rány obnovili a svatá

kev Tvá obzvláště z hlavy, z mnohých trním způsobených ran znovu se řinula.

9. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištění nevýslovnou bolest, kterou jsi pocítil, když vojáci svaté ruce i nohy Tvé na kříž přibíjeli, při čemž hřeby ty i do mateřského srdce požehnané matky Tvé vnikaly.

10. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištění Tvé vlastní sebe obětování, když jsi totiž sám sebe nebeskému Otci obětoval a následující smrtí Jeho smířil, nás vykoupil a nebe nám opět otevřel.

P r o s b a. Ó Pane Ježíši Kriste atd. (str. 116.)

V sobotu.

O mukách, která Spasitel náš trpěl,
pokud živý na kříži pněl.

1. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištění nekonečné bolesti, které jsi na celém těle trpěl maje hlavu ostrými trny probodanou, tvář od mnohých ran zcela zpuchlou, ústa od žluče hořká, oči krvavé a uši plné bezbožného rouhání,

2. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištění tři bolestné hodiny, které jsi živý na kříži pněl a sice s nevýslovnými bolestmi v rukou a nohou, které ostrými hřeby probodeny jsouce celé tělo Tvé na kříži udržeti musily.

3. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištění údy a části Tvého těla, které více než druhé trpěly, neboť i žíly, nervy a kosti z přirozeného položení byly vymknuty.

4. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očištění jemnou útrpnost, kterou Tvé srdce pocítilo, když jsi svou nejmilejší matku plnou bolestí a svou milou učenicí Magdalénu kříž objímající a

svého nejmilejšího učeníka Jana v největším zármutku spatřil.

5. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci všechna potupná a hanlivá slova, která židovští kněží a zákoníci i Fariseové na Tebe vykřikovali a jako bláznu Tobě se posmívali a rouhali.

6. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci slzy a vzdychání Tvé, když jsi k nebeskému Otci svému za své mučitele se modlil, je omlouval řka: „Otče! odpusť jim, nebo nevědí, co činí“.

7. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci žízen, kterou jsi trpěl a pro kterou jsi zvolal: „Žízním!“ načež ti ukrutní vojáci podali houbu octem napájenou, což Tobě v Tvých sv. ranách ještě větší bolest způsobilo.

8. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci Tvou smutnou opuštěnost, když i od svého nebeského Otce a ode všech jsi byl opuštěn; obětuji Tobě nářek Tvůj, když jsi silným hlasem zvolal: „Bože můj! Bože můj! proč jsi mne opustil!“

9. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci poslední a největší bolest, kterou jsi trpěl, když duše Tvá s tělem se loučila a Tys ji nebeskému Otci poroučel zvolav: „Otče, v ruce Tvé poroučím ducha svého“.

10. Obětuji Tobě, Pane Ježíši Kriste! za duše v očistci všelikou bolest a soustrast, kterou požehnaná matka Tvá po celé umučení Tvé a obzvláště na hoře Kalvarii pocítila, když Tebe na kříži pníceho, žalostně volajícího a umírajícího viděla, když viděla Tvé svaté tělo v rukou svých, a konečně když viděla, jak ho pochovávali.

Prosba. Ó Pane Ježíši Kriste atd. (str. 116.)

4. Modlitba zpovědní.

Modlitba před svatou zpovědí.

Milosrdný Bože, Otče nebeský! Ty nechceš smrt hříšníka, ale aby se polepšil a živ byl. Ty mne voláš ku pokání a ku polepšení mého života, a hle Pane, já uposlechnul jsem hlasu Tvého a chci s milostí Tvou vybavit se ze hříchů: od této chvíle nábožný a ctnostný život chci vésti a upřímnou zpovědí, lítostí a pokáním Tvou lásku otcovskou, kterou jsem svými hříchy ztratil, opět dosáhnouti. S tímto úmyslem klečím na kolenou svých a volám k Tobě: Pane můj a Bože můj! račiž mne upevniti v předsevzetí mém; Ty jsi všemohoucí a jelikož jsi mi dal chtění život svůj polepšiti, dáš mi i dokonání. Ty přispěješ mé slabotě ku pomoci a dáš mi i síly, abych mohl předsevzetí své uskutečniti a abych i budoucně věrný Tobě zůstal. O dobrý Bože! Oslavuji dobrotu Tvou a děkuji Tobě, že jsi mne až posud na živě zachoval, abych se mohl obrátiti a život svůj napravit. Ach, kde bych teď byl, kdybys mne byl místo těch, které již jako mrtvé oplakávám, z tohoto světa povolal? Ó jak hrozný soud byl bych měl k očekávání, kdybych ve hříších svých byl zemřel! Díky Tobě, milosrdný Bože! že ještě žiji, že ještě hříchů svých litovati a za ně pokání činiti mohu. — Chci tedy s milostí Tvou působiti, chci všech prostředků k polepšení svého života užiti a chci dokonale zachovati napomenutí, která mi udělí kněz, zástupce Tvůj.

Bože můj! důvěřuje v smilování Tvé a zásluhy Syna Tvého Ježíše Krista, prosím Ducha svatého, aby mne osvítil, abych hříchů svých poznati a upřímně z hříchů svých vyznati se mohl.

Zrcadlo zpovědní.

Proti prvnímu přikázání:

Nepochyboval jsem o některých člancích víry, aniž bych se byl staral o poučení? — Nečetl jsem knihu, která by mne v blud uvesti mohla? — Nevyznával jsem opravdu aneb z bázně víru falešnou čili nepravou? — Neopovrhoval jsem svěcenými věcmi, obřady církevními, aneb nemluvil jsem hanlivě o nich? — Nebyl jsem pověrečný, nezabýval jsem se kouzly a podobnými věcmi, aneb neradil jsem k nim? — Nenechal jsem si budoucích věcí předpovídati? — Nezoufal jsem si nad milosrdenstvím Božím? — Nehřešil jsem úmyslně na milosrdenství Boží? — Nezdržoval jsem se dobrovolně v myšlénkách rouhavých?

Proti druhému přikázání:

Nepřisáhal jsem bez příčiny, aneb snad křivě? — Nezaklínal jsem někoho aneb něco? — Neporušil jsem přísahu aneb slib ve věcech slušných? — Nereptal jsem proti Bohu, aneb nerouhal jsem se Jemu? — Neužíval jsem z roztopášnosti jména Božího, písma svatého aneb jiných svatých věcí k zlořečení?

Proti třetímu přikázání:

Nezanedbal jsem v neděli a svátek služby Boží, kázání, nezdržoval jsem jiné od nich aneb nebyl jsem bez pobožnosti jim přítomen? — Nepřicházel jsem pozdě? Nekonal jsem ten den nepotřebné práce? — Neznesvětil jsem neděli aneb svátek hejřením, hříšnou zábavou aneb veselostí?

Proti čtvrtému přikázání:

Nehněval, nermoutil jsem rodiče a představené, nebyl jsem jich neposlušen, neopovrhoval

jsem jimi? — Konal jsem své povinnosti jakožto hospodář a představený, jakožto dítě, poddaný, dělník aneb služebník?

Proti pátému přikázání:

Nenáviděl jsem bližního a jak dlouho? — Nehleděl jsem mezi jinými způsobiti nepřátelství? — Nebyl jsem mstivý? — Nedovolil jsem sobě zaklení, hanlivá slova, hašteření a na cti utrhání? — Nezpůsobil jsem bližnímu nějaké škody na duši aneb na těle? — Nedával jsem pohoršení aneb nesváděl jsem bližního ku hříchu?

Proti šestému a devátému přikázání:

Odháněl jsem od sebe nečisté myšlenky aneb měl jsem v nich zalíbení? — Nesvolil jsem snad v ně? — Nezhřešil jsem neslušným pohledem, slovem, písní, sluchem, dotýkáním atd. — Nedával jsem jiným k těm věcem příležitost? — Nebyl jsem jakýmkoli jiným způsobem necudný?

Proti sedmému a devátému přikázání.

Nevzal jsem nikomu něco násilně? — Neukradl jsem něco? — Neošidil jsem nikoho? — Nemám cizího majetku, nepřijal jsem takového, vrátil jsem ho, nekoupil jsem vědomě ukradených věcí? — Neudělal jsem bližnímu škody na jeho majetnosti lichvou, falešnou měrou a váhou a podobně? — Nezadržel jsem dělníkům mzdy? — Nenadělal jsem zbytečných dluhů? — Oplácel jsem také svědomitě nadělané? — Nebážil jsem po cizím majetku atd.

Proti osmému přikázání:

Nesložil jsem před soudem aneb vrchností křivé přísahy? — Nemluvil jsem lží? — Nepři-

pravil jsem jiné o dobré jméno na cti utrhaním, pomlouváním? — Neposlouchal jsem rád utrhač-ných řečí? — Nepodezříval jsem nikoho bez příčiny? — Nesoudil jsem laskavě aneb proti pravdě?

Proti příkázáním církevním:

Nejedl jsem masitých pokrmů v zapovězený čas? — Zachovával jsem postních dnů? — Byl jsem u svaté zpovědi a svatého přijímání v ustanovený čas? — Nebyl jsem svatokrádežně u svatého přijímání? — Nedržel jsem svatebního veselí v zapovězený čas?

Sedmi hlavními hříchy.

Neliboval jsem sobě v pyšných, marných a podobných myšlénkách? — Neopovrhoval jsem bližním svým? — Nebážil jsem slovy a skutky nedovolenými po marné slávě? — Nejevil jsem pýchu skrze skutky, nevynášel jsem sebe nad svůj stav a t. d. — Neradoval jsem se závistivě nad cizím neštěstím; nezáviděl jsem bližnímu jeho štěstí? — Nebyl jsem nestřídmý v jídle a pití? — Nebyl jsem hejřivý? — Nepozbavil jsem se nestřídmostí snad i rozumu? — Neuškodil jsem sobě také na zdraví? — Nesvedl jsem snad také jiné k témuž hříchu nestřídmostí? — Nebyl jsem zlobivý? — Nenáviděl jsem nikoho? — Nepromlouval jsem proti řízení Božímu? — Nebyl jsem netrpělivý v kříži a trápení? — Nebyl jsem nedbalý ve věcech spasení mého se týkajících? — Neopomenul jsem jako panny bláznivé udržovati a rozmnožovati olej pobožnosti a dobrých skutků v lampě duše své? — Nezapomněl jsem docela na spasení duše své?

Ještě si zodpovídej těchto několik hlavních otázek:

Miloval jsem Boha z celého srdce, z celé duše a ze vší síly své? — a nade všecko?

Plnil jsem z lásky k Bohu povinnosti svého stavu rád, věrně a dokonale? — i když byly obtížné a více sebezapření a násilí požadovaly?

Ničeho jsem nemyslel, nemluvil, nekonal aneb neopomenul, z čeho bližnímu buď na těle aneb na duši škoda nějaká povstala?

Miloval jsem bližního svého jako sebe samého? — Byl jsem trpícím podle možnosti nápomocen? — i duším v očištění?

Snášel jsem všeliké kříže a trápení s dětinnou odevzdaností do vůle Boží? užíval jsem jich ku svému polepšení a života napravení?

Kterého hříchu bych nejvíc litoval, kdybych nyní umřít musel?

Kterého hříchu nejčastěji se dopouštím.

Které příčiny, příležitosti, místa, osoby mne obyčejně k tomu hříchu svádějí? — Hleděl jsem se jich vystríhati?

Z čeho musím se obzvláště a přede vším ve zpovědnici před náměstkem Božím vyznati?

Vzbuzení lítosti po zpytování svědomí.

Hříšník jsem, Bože můj! a lehkomylně přestoupil jsem přikázání Tvá. Vyznávám vinu, velikou vinu svou a ze srdce lituji, že jsem Tebe své nejvyšší a milování nejhodnější dobro tak často urazil. Uznávám hříchy své a opravdově činím předsevzetí život svůj polepšiti, budoucně ani jediným hříchem Tebe více neuraziti a také všech příležitostí ke hříchu bedlivě se vystríhati. Odpusť mi, Bože, podle velikého milosrdenství svého a vyhlad' nepravosti mé podle velikosti mi-

losrdenství svého. Za to tě prosím Otče můj, skrze Ježíše Krista, Syna tvého, Pána našeho. Amen.

Modlitba po svaté zpovědi.

Bože můj! Otče nebeský! Na kolenou děkuji Tobě za tu velikou a nezaslouženou milost, kterou jsi mi prokázal. Svátostí pokání hříchy mé jsou opět odpuštěny, opět jsem učiněn dítětem Božím, jemuž skrze Ježíše Krista milost jest udělena. Chválu a díky Tobě vzdávám, ó Bože, za tu sladkou útěchu, kterou nyní v sobě pociťuji. Posilni mne, abych více nehřešil a tuto útěchu a tento pokoj svědomí opět neztratil. Ostříhej mne budoucně ode všeho hříšného myšlení, mluvení a jednání. Zpravuj a řiď mne svým duchem svatým, abych až do smrti v dobrém setrval.

Pomodli se uložené pokání, pak rci:

Nejmilejší Ježíši! Ty jsi pravil jednou k nemocnému, kterého jsi uzdravil: „Jdi a nehřeš více“. — Tato slova i ke mně mluvíš, neboť jsi mne uzdravil od nemoci duševní. Již chci zachovávatí přikázání Tvá, již chci opravdovou lítostí a kajcností, věrou, poslušností a láskou k bližnímu ukázati, že jsem napravil a polepšil život svůj. Jenom mne posilni milostí svou a obnov v duši mé dary ducha svého svatého, abych skrze něho jsa osvícen statečně v dobrém setrval až do smrti. Amen.

5. Modlitby k svatému přijímání.

Před svatým přijímáním.

Ó můj Ježíši, Páne můj a Bože můj! Ty jsi všechny lidi k sobě pozval a jim přislíbil, že je svatým tělem svým krmiti a svatou krví svou na-

pájeti budeš a že s nimi co nejužěji spojití se chceš. Ty jsi pravil: „Pojďte ke mně všickni, kteříž pracujete a obtíženi jste a já vás občerstvím“. Ježíši můj! k Tvému laskavému pozvání přišel jsem i já a prosím, abys mne příslibení svého účastným učiniti ráčil. Jsem sice nehoden milosti té, neboť hříšník jsem, ale právě proto, že jsem člověk slabý a hříšný, tím více potřebuji nebeského tohoto pokrmu; přijď tedy, ó Božský Ježíši! přijď a uhoď se v srdci mém.

Ó můj Ježíši! Beránku Boží, který snímáš hříchy světa! Ty jsi pravil, že nad hříšníkem, který se obrátí a polepší, radost bude v nebi veliká; i obrať mne tedy k sobě, odejmi ode mne hříchy mé a učiň, abych hodně Tvé svaté tělo přijmouti mohl. Důvěřuje se, že nikým nepohrdneš, který s pokorným a skroušeným srdcem k Tobě přijde, přistupuji i já ku stolu Tvému a toužím po pokrmě andělů, který jsi i nám připravil, který jsi sám. Ó Božský Ježíši, dej ať požitím svatého těla Tvého a krve Tvé dosáhnu odpuštění hříchů svých. Ale neprosím toliko za sebe samého za odpuštění hříchů, nýbrž protože milosrdenství Tvé jest nekonečné a dobrota Tvá nesmírná, prosím i za duše v očistci trpící, které pro své hříchy od blaženosti nebeské ještě jsou vyloučeny. Ó dobrý Ježíši! pro lásku, s kterou jsi poslední večeři ustanoviti ráčil, prosím, aby i duše v očistci trpící milosti Tvé dosáhly, prosím obzvláště za vysvobození duší N. N., za které toto svaté přijímání obětuji. Ale nejenom mou nehodnou modlitbu Tobě obětuji, nýbrž i převeliké zásluhy hořkého umučení a potupné smrti Tvé na dřevě kříže, kterou jsi za mne i za ně podstoupiti ráčil. Dejž, ó dejž duším v očistci odpočinutí věčné, ať vejdou do stánků sobě připravených. Amen.

Vzbuzení nejhlavnějších ctností.

Ó můj Ježíši! Bože můj a Vykupiteli můj! Věřím, že s tělem i duší, s Božstvím i člověčenstvím zde v této svátosti pod způsoby chleba přítomen jsi. Věřím divné toto tajemství, protože Ty, věčná a neomylná pravda, nám jsi to zjevil.

Ó můj Ježíši! V tebe doufám a důvěrně očekávám, co jsi přislíbil řka: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný“. Po tomto nebeském pokrmu dnes obzvláště toužím, on mne posilní a přivede k blaženosti věčné, kterou jsi i mně přislíbil.

Ó můj Ježíši! Jak pevně v Tebe věřím, jak silně v Tebe doufám, tak Tebe i dětinně a ze srdce miluji. Ó kým bych Tebe tak mohl milovati, jako jsi Ty nás lidi miloval! Láska Tvá Tebe ukřižovala. — Láska Tvá dala nám Tebe za pokrm; láska Tvá mne dnes k nebeským hodům pozvala. — Ó svaté hody lásky Tvé! rozněťte v srdci mém lásku tak vroucnou, jakou Serafíni, jakou Maria, matka Boží, jakou svatí v nebi milují.

Zavítej tedy ke mně, Bože lásky, po němž mé srdce touží! Zavítej, můj Ježíši, můj Vykupiteli a Spasiteli! Přijď a zavítej ke mně, rozbij stánek svůj v srdci mém a učiň mne zápalnou obětí lásky. Tobě bych ve všem roven býti chtěl; chtěl bych býti tak tichý a trpělivý, tak vlídný a dobrotivý, v dobročinění neustálý jako Ty, abych tak Tobě se líbil a Ty u mne zůstatí ráčil.

Ó můj Ježíši! mé nejvyšší dobro! ze srdce lituji, že jsem hřešil a že jsem Tebe tak často urazil. Ale беру sobě před sebe, že s Tvou milostí Tebe nikdy více neurazím. Posilni mne v tomto

předsevzetí a odpust' mi podle velikého milosrdenství svého.

Nyní tedy přistoupím ku stolu Páně a jísti budu chléb nebeský, tělo Pána Ježíše, Boha svého, jemuž andělé se klanějí, přijmouti chci do srdce svého. Přijď tedy! můj Spasiteli, duše má touží po Tobě, přijď, navštiv mne a posvěť mne k životu věčnému. Amen.

Po svatém přijímání.

Ó můj Ježíši! Bože můj a Spasiteli můj! díky Tobě vzdávám, že jsi zavítal ke mně ubohému hříšníku. Jak šťastný jsem já, že svého Stvořitele, svého Vykupitele a Spasitele u sebe mám a celý s ním spojen jsem. Ó vy andělé, kteří se klaníte Bohu nebes a země v mém srdci přítomnému, radujte se se mnou a se mnou díky jemu vzdávejte; zanoťte se mnou u radostném plesání: Svatý, svatý, svatý jest Bůh můj! který se ponížil a ke mně přijíti ráčil; jemu budiž dík, chvála a čest nyní a na věky věkův.

Ó můj Ježíši! Věřím v Tebe, pravdo věčná; doufám v Tebe, neskončené milosrdenství; miluji Tebe co své nejvyšší a milování nejhodnější dobro! — Ó můj Ježíši! klaním se Tobě, Pánu svému a Bohu svému, Vykupiteli svému a Spasiteli svému. Ó můj Ježíši! díky Tobě vzdávám za tu velikou milost, že jsi mne nasytil svatým tělem svým, že jsi mne napojil nejsvětější krví svou, že jsi mne učinil účastným zásluh umučení svého a smrti své. K důkuvzdání za tuto milost nevýslovnou obětuji Tobě své tělo, svou duši a všechno, cokoli mám. Božský Spasiteli můj! Zůstaň při mně nyní i v hodinu smrti.

Nejmilejší Ježíši! Ty jsi pravil: „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a

já v něm“. Jak radostné jest toto přislíbení Tvé! I prosím Tebe, zůstaň vždy při mně a nedej, abych se hříchem od Tebe vícekrát odloučil. Kým bych toho vždy sobě povědom byl, že přebývá ve mně Bůh dobrý, ve všech darech bohatý, Bůh všemohoucí. Ty ve všech potřebách mi pomoci můžeš, Ty mně i přispěješ a pomůžeš, neboť dobroty Tvé a milosrdenství Tvého není konce. Důvěruje se v božskou prozřetelnost Tvou odevzdávám Tobě tělo i duši svou, časné i věčné blaho své. Nakládej se mnou podle libosti své. Tobě, ó Ježíši, chci žíti, Tobě chci umříti, Tvůj chci býti nyní a na věky. Amen.

Modlitba k Ježíši v jeho utrpeních.

Ježíši trpící! Ustanovuje nejsvětější svátost oltářní jsi pravil: „Kolikrátkoli slaviti budete večeri tuto, buďte pamětlivi umučení mého“. I připomínám si tedy s lítostí krvavý pot tvůj na hoře Olivetské, bolestné bičování a trním korunování Tvé, přetěžký kříž Tvůj a ukrutné ukřižování Tvé. Pro všechny tyto bolesti, pro smrtelný zápas Tvůj tři hodiny na kříži trvajícím a pro žalostnou smrt tvou prosím Tebe, abys se smiloval nad dušemi v očištění trpícími, obzvláště nad dušemi N. N., za které jsem dnešní přijímání obětoval. Dej, ať jest jim tato svátost prospěšna a pomni, že i ony za svého života často Tvé nejsvětější tělo přijímaly a Tvé přehořké umučení a smrt Tvou v uctivosti mívaly. Přičítej těmto duším zásluhy umučení svého, aby i ony vysvobozeny byly. Přijmi je s sebou do nebe, aby tam i za mne orodovaly, abych jednou šťastnou smrtí zemřel a od muk očištcových osvobozen byl.

Svatá Panno Maria, matko Vykupitele mého!

pomni na bolesti mateřského srdce svého, když jsi spatřila svého nejmilejšího syna na kříži jak pni. Pro tyto bolesti Tvé Tebe prosím, vzpomeň si i na ubohé duše v očistci, které tak velice touží po vysvobození svém. Obzvláště ale oroduj za duše N. N., aby brzy tvář Tvou spatřiti mohly. Pros, ó nejmilejší matko, i za mou duši, aby když s tělem loučiti se bude, milostivého soudce našla v Synu tvém, Ježíši Kristu, který s Otcem i Duchem svatým rovný Bůh živ jest a kraluje na věky věkův. Amen.

Modlitba, kterou odpustky za duše v očistci se obětují.

Ježíši nejmilosrdnější! Prosím milosrdenství Tvé, aby odpustky, které jsem tímto svatým přijímáním získal, duším N. N. ku jejich vysvobození přičítány byly. Kdyby odpustků těch zapotřebí již neměly, přičítej je duším, které nejbližší jsou vysvobození svému, aby Tebe, ó Bože! v nebi viděti, milovati, chváliti a Tobě klaněti se mohly, a také za mne orodovaly, abych šťastnou smrtí s nimi v nebi byl sjednocen, abych Tebe miloval, oslavoval a Tobě se klaněl na věky. Amen.

(Říkej 7 Otčenášů a Zdrávasů i Věřím podle úmyslu církve svaté k dosažení odpustků.)

Litanie o přehořkém umučení a smrti Pána našeho Ježíše Krista

k útěše věrných duší.

Otče s nebes, Bože, smiluj se nad dušemi v očistci!
„Synu, Vykupiteli světa, Bože, smiluj se nad dušemi v očistci!

Duchu svatý, Bože,
Svatá Trojice, jeden Bože,
Ježíši, jednorozený nejvyšš milovaný Synu
Boží,
Ježíši, oběti lásky,
Ježíši, který jsi k našemu spasení přehořký
kalich píti a z bázně před nastávající
smrtí krvavým potem potiti se ráčil,
Ježíši, který jsi byl jako zločinec zajat, svá-
zán, před soudce postaven, posmíván a
pěstmi ubit,
Ježíši, který jsi byl bolestně bičován a trním
korunován,
Ježíši, který jsi hříchy světa se svým kří-
žem nesl,
Ježíši, který jsi způsobem nejukrutnějším
tupými hřeby na kříž byl přibit,
Ježíši, který jsi na kříži roztažen nejtěžší
boj úmrtní podstoupil,
Ježíši, který jsi v poslední hodině své octem
a žlučí byl napájen a od mimojdoucích
posmíván a rouhán,
Ježíši, který jsi svou skormoucenou matku
v největším hoři pod křížem stojící spa-
třil a umírajícíma ústama svatému Janu
odporoučel,
Ježíši, který jsi po tříhodinném zápasení se
smrtí silným hlasem zvolal, ducha svého
vypustil a smrtí svou ráj nám otevřel,
Ježíši, Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa,
odpusť duším v očištcí!
Ježíši, Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa,
vyslyš lkání duší v očištcí!
Ježíši, Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa,
smiluj se nad dušemi v očištcí a dej jim od-
počinutí věčné! — Otče náš. Zdrávas.

smiluj se nad dušemi v očištcí!

Modlitba.

Pane Ježíši Kriste, který jsi za nás na kříži umřel, smiluj se nad dušemi v očistci, očisť je svou svatou předrahou krví ode všeho, co by Božská spravedlnost Tvá na nich ještě trestuhodného našla. Obětuj za ně své utrpení, svou krev a rány své i potupnou smrt na dřevě kříže, aby jim milosrdný Bůh jejich tresty odpustiti a je do blaženosti věčné přijati ráčil. Amen.

Modlitba k bolestné Panně Marii.

Svatá Maria, Matko Spasitele mého, s bolestným srdcem připomínám sobě veliké bolesti mateřského srdce tvého, když na hoře Kalvarii mučenické koruny jsi dosáhla. Zde podle proroctví Simeona proniknul meč srdce tvé. Ó svatá přeblahoslavená matko Boží! jak veliká a nezvratná byla tvá víra, jak pevná tvá důvěra v moudrou prozřetelnost Boží, jak stálá tvá odevzdanost do vůle jeho, jak vytrvalá trpělivost tvá! Ó veliká proslavená trpítkyně! K tobě svou prosbu vznáším, abys za duše v očistci trpící u Pána Boha orodovala. Ubohé ty duše lkají a touží po vysvobození svém a není mezi nimi jediné, která by tebe za živa jako matku Pána svého nebyla ctila a milovala. Matko milosrdenství! oroduj za dítky své opuštěné, které bez ustání k tobě vzdychají. Pros Ježíše, syna svého, aby se nad nimi smilovati ráčil. Obzvláště ale odporoučím mateřské lásce tvé duše N. N. I za mne ubohého hříšníka oroduj, i mně vyžádej milost opravdové lítosti a pravého pokání, aby má duše od hříchů byla očištěna a ctností a svatostí hodnou se stala v hodinu smrti vysvobozena býti z muk očistcových. Odporoučím tobě také všechny tělesné potřeby a

záležitosti své; když nemocí, starostí a zármutkem budu sklíčen, budiž ty má zpomocnice a přijmi mne pod ochranu svou; vysvoboď mne ze všelikého nebezpečení duše i těla skrze Ježíše Krista, Syna svého, Pána našeho. Amen.

6. Hodinky za duše v očistci.

K hodině jitřní.

Duše zemřelých skrze milosrdenství Boží odpočívají v pokoji. Amen.

Žalozpěv k nejsvětější Trojici.

Ó nejsvětější Trojice!
Popatř na duše věrné,
Hrozná muka snášejíce
Jak lkají v noci černé;
Zemřeli sic jak křesťané
V Tvé lásce a milosti,
Nejsou však jim nebešťané
Přičtení co jich hosti.

Antif. Pro čest jména Svého, Pane, učin je spaseny a odpusť jim hříchy jejich.

V. Budeš-li, Hospodine, nepravostí šetríti, Hospodine, kdož ob stojí?

R. Ale u Tebe jest smilování, a proto, Pane, spasiž je.

M o d l i t b a.

Prosím Tebe, ó Pane! odpusť duším služebníkův a služebnic svých, aby jsouce světu zemřelé jen Tobě živý byly, a hříchy jejich, kteréž z křehlosti těla v lidském obcování spáchaly, prominutím milosrdného smilování vymaž; skrze Ježíše Krista Pána našeho. Amen.

K hodině první.

Duše zemřelých skrze milosrdenství Boží odpočívají v pokoji. Amen.

Žalozpěv k Bohu Otci.

Shlédni na duše zemřelých,
Ó Otče slitování!
Pomstu a hněv odvrát od nich,
Ukratiž jejich lkání;
Zavinily sic tresty své,
Však věrné přec zůstaly:
Ukaž tváře milostivé,
By vždy Tě milovaly.

Antif. Pro čest jména Svého, Pane, učiň je
spaseny a odpusť jim hříchy jejich.

V. Budeš-li, Hospodine, nepravostí šetřiti, Hospo-
dine, kdož ob stojí?

R. Ale u Tebe jest smilování, a proto, Pane, spasiž je.

M o d l i t b a.

Ó Bože, všech věřících Stvořiteli a Vyku-
piteli, račiž duším služebníkův a služebnic svých
odpuštění všech hříchův uděliti, aby to prominutí,
které vždy sobě žádaly, skrze nábožné prosby
naše od Tvého milosrdenství obdržely; skrze Ježíše
Krista, Pána našeho. Amen.

K hodině třetí.

Duše zemřelých skrze milosrdenství Boží od-
počívají v pokoji. Amen.

Žalozpěv k Bohu Synu.

Ó Ježíši nejmilejší!
Račiž duše spasiti,

Jež krví svou nejvzácnější
Jsi ráčil vykoupiti;
Onyť svých hříchů litují
A všech svých nepravostí,
Ó kýž Tebe již spatřují
Smírného bez přísnosti.

Antif. Pro čest jména Svého, Pane, učin je
spaseny a odpusť jim hříchy jejich.

V. Budeš-li, Hospodine, nepravostí šetřiti, Hos-
podine, kdož ob stojí!

R. Ale u Tebe jest smilování, a proto, Pane, spasiž je.

M o d l i t b a.

Ó Bože, všech věřících Stvořiteli a Vykupiteli,
račiž duším služebníkův a služebnic svých odpu-
štění všech hříchův uděliti, aby od muk očištcov-
ých vysvobozeny jsouce Tebe, svůj cíl a konec,
brzy spatřiti, věčně milovati a chváliti mohly na
věky věkův. Amen.

K hodině šesté.

Duše zemřelých skrze milosrdenství Boží od-
počívají v pokoji. Amen.

Žalozpěv k Bohu Duchu svatému.

Lásky Bože, Duchu svatý!
Útěcho v utrpení!
Ty znáš nejlíp pomáhati
Zemřelým v jich soužení:
Počerstvi je milostivě
V horoucné palčivosti,
A přijmi je lítostivě
Do nebeské radosti.

Antif. Pro čest jména svého, Pane, učiň je spaseny a odpusť jim hříchy jejich.

V. Budeš-li Hospodine, nepravostí šetřiti, Hospodine, kdož ob stojí?

R. Ale u Tebe jest slitování a proto, Pane, spasiž je.

M o d l i t b a.

Nakloň, ó Pane, uší svých ku prosbám našim, jimižto smilování Tvé pokorně vzýváme, abys duše služebníkův a služebnic svých, které si z tohoto světa povolati ráčil, v krajině pokoje a světla věčného ustanoviti a obcování svatých účastny učiniti ráčil; skrze Ježíše Krista Pána našeho. Amen.

K hodině deváté.

Duše zemřelých skrze milosrdenství Boží odpočívají v pokoji. Amen.

Žalozpěv k Rodičce Boží.

Maria, moře dobroty,
Patř na duší pokání,
Umírní syna přísnoty,
Vypros jim smilování,
Ukoj muka, plamen ochlad,
Ukonči jich trápení,
Temnost v sluneční zář obrať,
Zármutek v potěšení.

Antif. Pro čest jména Svého, Pane, učiň je spaseny a odpusť jim hříchy jejich.

V. Budeš-li, Hospodine, nepravostí šetřiti, Hospodine, kdož ob stojí?

R. Ale u Tebe je smilování a proto, Pane, spasiž je.

M o d l i t b a.

Bože, jemužto vlastně přináleží vždycky se smilovati a odpouštět, smiluj se nad dušemi služebníkův a služebnic svých a odpusť jim hříchy jejich, aby od svazků smrtelnosti vysvobozeny jsouce, na život věčný přijaty býti zasloužily; skrze Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

K nešporám.

Duše zemřelých skrze milosrdenství Boží odpočívají v pokoji. Amen.

Žalozpěv k svatým andělům.

Popatřte, Boží andělé,
Na duše své ochraně
Odevzdané, jak svízele
Snášejí nevídané;
Přispějte, hrozně trápení!
Povzbudte zbožných duší,
By ulehčily soužení,
Jež pokoj jejich ruší.

A n t i f. Pro čest jména Svého, Pane, učiň je spaseny a odpusť jim hříchy jejich.

V. Budeš-li, Hospodine, nepravostí šetřiti, Hospodine, kdož ob stojí?

R. Ale u Tebe jest smilování a proto, Pane, spasiž je.

M o d l i t b a.

Ó Bože, dárce všech milostí! račiž duším služebníkův a služebnic svých, na které právě

pamatujeme, dáti odpočinutí věčné a světlo věčné ať jim svítí; skrze Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

Ku kompletu.

Duše zemřelých skrze milosrdenství Boží odpočívají v pokoji. Amen.

Žalozpěv k svatým a světicím Božím.

I vy, ó Boží přátelé!

Račtež duším přispěti,

Onyť téhož Stvořitele

Vyvolené jsou děti.

Ach prostě, by za krátký čas

V libosvorném sboru

I jich slyšán byl chvály hlas

U nebeského dvoru.

Antif. Pro čest jména svého, Pane, učiň je spaseny a odpusť jim hříchy jejich.

V. Budeš-li, Hospodine, nepravostí šetřiti, Hospodine, kdož ob stojí?

R. Ale u Tebe jest smilování a proto, Pane, spasiž je.

M o d l i t b a.

Ó Bože, který rád odpouštíš a po spasení našem toužíš, prosíme Tebe, abys duše, které z tohoto světa odešly, na přímluvu Marie, vždy čisté Panny, všech andělů a svatých milostivě věčné blaženosti účastny učiniti ráčil; skrze Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

**O b ě t o v á n í t ě c h t o h o d i n e k z a d u š e
v o č i s t c i.**

Bože! zdroji vší dobroty!

Neoslyš vroucné prosby

Útěcha věrných duší.

Prosících z srdce celoty
Za smíření Tvé hrozby;
Uděl milost, uděl milost
V očištcí zadrženým:
Pak po celou zazní věčnost
Nebe Tebe chválením.

Litanie ke všem svatým a světicím Božím za duše v očištcí.

Pane, smiluj se nad námi!
Kriste, smiluj se nad námi!
Pane, smiluj se nad námi!
Kriste, uslyš nás!
Kriste, vyslyš nás!
Otče s nebes, Bože, smiluj se nad dušemi v očištcí!
Synu, Vykupiteli světa, Bože, smiluj se nad du-
šemi v očištcí!
Duchu svatý, Bože, smiluj se nad dušemi
v očištcí!
Svatá Trojice, jeden Bože, smiluj se nad dušemi
v očištcí!
Svatá Maria, oroduj za ně!
Svatá Boží Rodičko, oroduj za ně!
Svatá Panno panen, oroduj za ně!
Svatý Michaeli, oroduj za ně!
Všickni svatí andělové a archandělové, orodujte
za ně!
Svatý Jene Křtiteli, oroduj za ně!
Svatý Josefe, oroduj za ně!
Všickni svatí patriarchové a proroci, orodujte za ně!
Svatý Petře, oroduj za ně!
Svatý Pavle, oroduj za ně!
Svatý Jene, oroduj za ně!
Všickni svatí apoštolové a evangelistové, orodujte
za ně!

Svatý Štěpáne, oroduj za ně!
Svatý Vavřínče, oroduj za ně!
Všichni svatí mučéníci, orodujte za ně!
Svatý Řehoři, oroduj za ně!
Všickni svatí biskupové a vyznavači, orodujte za ně!
Všickni svatí mniši a poustevníci, orodujte za ně!
Svatá Maří Magdaléno, oroduj za ně!
Svatá Barboro, oroduj za ně!
Svatá Kateřino, oroduj za ně!
Svatá Teresie, oroduj za ně!
Všecky svaté panny a vdovy, orodujte za ně!
Všickni svatí a světice Boží, orodujte za ně!
Milostiv jim buď, odpusť jim, Pane!
Milostiv jim buď, vysvoboď jich, Pane!
Ode všeho zlého,
Od všelikého hříchu,
Od všelikého trestu,
Od hněvu Tvého,
Od přísné spravedlnosti Tvé,
Od úkladů ďábelských,
Od červa svědomí hlodajícího,
Od dlouhého po Tobě toužení,
Od plamenů ukrutných,
Od muk přehrozných,
Od strašného kvílení a naříkání,
Od úžasného žaláře,
Skrze tajemství svatého vtělení Tvého,
Skrze narození Tvé,
Skrze bolestné obřezání Tvé,
Skrze útěk Tvůj do Egypta,
Skrze sladké jméno Tvé,
Skrze křest a svatý půst Tvůj,
Skrze velikou pokoru Tvou,
Skrze největší čistotu Tvou,
Skrze nejdokonalejší poslušnost Tvou,
Skrze Svatou trpělivost Tvou,

vysvoboď jich, Pane!

Skrze neskončenou lásku Tvou,
Skrze přehořké umučení Tvé,
Skrze strach a úzkost Tvou,
Skrze krvavý pot Tvůj,
Skrze zajetí Tvé,
Skrze nepravé obžalování a potupení Tvé,
Skrze bolestné bičování Tvé,
Skrze trnovou korunu Tvou,
Skrze přijatý nepravý rozsudek Tvůj,
Skrze přetěžký kříž Tvůj,
Skrze ukrutné ukřižování Tvé,
Skrze přehořkou smrt Tvou,
Skrze svatých pět ran Tvých,
Skrze svatou krev Tvou za nás vycezenou,
Skrze svaté z mrtvých vstání Tvé,
Skrze podivné na nebe vstoupení Tvé,
Skrze příští Utěšitele Ducha svatého,
Skrze zásluhy a přímlovu svaté Rodičky Tvé,
Skrze zásluhy a přímlovu všech svatých a
světic Tvých,

vysvobod jich, Pane!

My hříšníci, Tě prosíme, uslyš nás!
Abys duším v očištcí milostiv býti ráčil,
Abys jim všechnu vinu odpustiti ráčil,
Abys jejich prosby a lkání vyslyšeti ráčil,
Abys je z jejich muk vysvoboditi ráčil,
Abys je skrze krev nového a věčného zákona
z těžkého žaláře vysvoboditi ráčil,
Abys je všech dobrých skutků celého kře-
stanstva účastny učiniti ráčil,
Abys naše modlitby za ně a jejich modlitby
za nás vždycky vyslyšeti ráčil,
Abys je skrze svaté anděly své potěšiti ráčil,
Abys je skrze svatého archanděla Michaela
k věčnému světlu přivesti ráčil,
Abys je brzy před tvář svou povolati ráčil,

Tě prosíme, uslyš nás!

Abys našim zemřelým rodičům, bratřím a se-	} Tě prosíme, uslyš nás!
strám, přátelům a dobrodincům věč-	
ných statků propůjčiti ráčil,	
Abys duším, za které zde na zemi žádná	
pobožnost se nevykonává, milosti své	
uděliti ráčil,	
Abys všem věrným zemřelým odpočinutí věčné	
dáti ráčil,	
Abys nás vyslyšeti ráčil,	
Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, dejž jim	
věčného pokoje!	
Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, dejž jim	
věčného pokoje!	
Beránku Boží, jenž snímáš hříchy světa, dejž jim	
věčného pokoje!	
Kriste, uslyš nás!	
Kriste, vyslyš nás!	
Pane, smiluj se nad námi!	
Kriste, smiluj se nad námi!	
Pane, smiluj se nad námi!	
V. Odpočinutí věčné dejž jim, Pane!	
R. A světlo věčné ať jim svítí!	
V. Od brány pekelné,	
R. Vysvoboď, Pane, duše jejich!	
V. Ať odpočívají v pokoji.	
R. Amen.	
V. Pane, vyslyš modlitbu naši,	
R. A volání naše k Tobě přijď.	

Modleme se:

Bože, jehožto vlastnost jest vždycky se smilovati a odpouštěti, přijmiž milostivě modlitby naše za duše služebníkův a služebnic, které jsi z tohoto světa povolati ráčil, neodevzdávej jich do rukou nepřítelů, aniž zapomeň na ně, nýbrž rozkaž, aby je vzali svatí andělé a do vlasti nebeské přenesli,

aby, protože v Tebe doufaly a v Tebe věřily, trestů pekelných neutrpěly, nýbrž do radosti věčné přijaty byly; skrze Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

V. Odpočinutí věčné dejž jim, Pane,

R. A světlo věčné ať jim svítí,

V. Ať odpočívají v pokoji.

R. Amen.

Modlitba za zemřelé rodiče.

Ó Bože, který jsi nám otce a matku ctíti rozkázal, smiluj se nad duší mého otce a matky mé, odpusť jim hříchy jejich a učiň, abych je v radosti věčné jasnosti spatřil; skrze Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

Modlitba za zemřelé bratry, sestry, přátele a dobrodince.

Ó Bože, milostí rozdateli a lidského spasení milovníče! prosíme dobrotivost Tvou, aby naši bratří, příbuzní a dobrodincové, kteří z tohoto světa již vykročili, skrze orodování nejblahoslavenější Panny Marie a všech svatých a světic Božích k obcování věčné blaženosti přijíti mohli; skrze Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

7. Modlitby nešporní.

Uctění sedmi bolesti Panny Marie ku prospěchu duší v očistci.

1. Zdrávas Maria, nejsvětější Trojice dívko nejponíženější! rozpomeň se na bolesti, které jsi na těle i duši pocítila, když nejmilejší syn tvůj osmého dne po svém narození svou nejdražší krev

za nás vyliti ráčil. Pro tyto bolesti své pros za nás ubohé hříšníky a za věrné duše v očistci, aby ode všech svých bolestí osvobozeny byly.

Otče náš. Zdrávas.

2. Zdrávas Maria, Boha Otce dcero přesvatá a od věčnosti vyvolená! rozpomeň se na bolesti, které jsi na těle i na duši pocítila, když ti zvěstováno bylo, abys s Božským synem svým před ukrutným Herodesem do Egypta, z vlasti do neznámé země, se utekla. Pro tyto bolesti své pros za nás ubohé hříšníky a za věrné duše v očistci, aby ode všech svých bolestí osvobozeny byly.

Otče náš. Zdrávas.

3. Zdrávas Maria, Ježíše Krista, Syna Božího, matko nejdůstojnější! rozpomeň se na bolesti, které jsi na těle i duši pocítila, když jsi svého syna ztratila a po tři dni marně hledala. Pro tyto bolesti své pros za nás ubohé hříšníky a za věrné duše v očistci, aby ode všech svých bolestí osvobozeny byly.

Otče náš. Zdrávas.

4. Zdrávas Maria, Ducha svatého nevěsto nejmilejší! rozpomeň se na bolesti, které jsi na těle i na duši pocítila, když Božský syn tvůj s tebou se loučil a tobě vyjevil, že za hříchy celého světa přehořkou smrtí kříže musí podstoupiti. Pro tyto bolesti své pros za nás ubohé hříšníky a za věrné duše v očistci, aby ode všech svých bolestí osvobozeny byly.

Otče náš. Zdrávas.

5. Zdrávas Maria, svatých andělů sestro nejsličnější! rozpomeň se na bolesti, které jsi na

těle i duši pocítila, když jsi uslyšela, že Božský syn tvůj k žádosti bezbožných Židů k smrti jest odsouzen, a když jsi viděla, jak sám na zraněném rameně svém přetěžký kříž na místo popravné nese. Pro tyto bolesti své pros za nás ubohé hříšníky a za věrné duše v očistci, aby ode všech svých bolestí osvobozeny byly.

Otče náš. Zdrávas.

6. Zdrávas Maria, královno patriarchů! rozpomeň se na bolesti, které jsi na těle i duši pocítila, když jsi slyšela, jak syna tvého na kříž přibíjejí, a když jsi ho spatřila, jak na kříži pní a nevýslovné bolesti snáší, až nejsvětější duši svou do rukou nebeského Otce odevzdal. Pro tyto bolesti své pros za nás ubohé hříšníky a za věrné duše v očistci, aby ode všech svých bolestí osvobozeny byly.

Otče náš. Zdrávas.

7. Zdrávas Maria, Matko Mesiáše od proků předpovídaná a toužebně očekávaná! rozpomeň se na bolesti, které jsi na těle i duši pocítila, když Božského syna tvého s kříže snímali, na panenský klín tvůj položili a pak do hrobu uzavřeli. Pro tyto bolesti své pros za nás ubohé hříšníky a za věrné duše v očistci, aby ode všech svých bolestí osvobozeny byly. Amen.

Otče náš. Zdrávas.

Uctění sedmi radostí Panny Marie ku prospěchu duší v očistci.

1. Zdrávas Maria, nejzkušenější učitelkyně apoštolů! rozpomeň se na radosti, které jsi na

těle i duši pocítila, když svatý archanděl Gabriel tebe pozdravil a vtělení Syna Božího ti zvěstoval. Pro tyto radosti své pros za nás ubohé hříšníky a za věrné duše v očistci, aby vysvobozeny byvše věčné radosti dojíti mohly.

Otče náš. Zdrávas.

2. Zdrávas Maria, nejdokonalejší učitelkyně evangelistů! rozpomeň se na radosti, které jsi na těle i duši pocítila, když jsi svého Božského syna bez porušení panenství v Betlémě porodila. Pro tyto radosti své pros za nás ubohé hříšníky a za věrné duše v očistci, aby vysvobozeny byvše radosti věčné dosáhnouti mohly.

Otče náš. Zdrávas.

3. Zdrávas Maria, nejsilnější pomocnice mučenníků! rozpomeň se na radosti, které jsi na těle i duši pocítila, když svatí tři králové Božskému synu tvému vzácné dary přinesli a jemu jakožto pravému Bohu se klaněli. Pro tyto radosti své pros za nás ubohé hříšníky a za věrné duše v očistci, aby vysvobozeny byvše radosti věčné dosáhnouti mohly.

Otče náš. Zdrávas.

4. Zdrávas Maria, nejmoudřejší mistryně církevních učitelův a zpovědníků! Rozpomeň se na radosti, které jsi na těle i duši pocítila, když jsi svého Božského syna třetího dne v chrámě našla. Pro tyto radosti své pros za nás ubohé hříšníky a za věrné duše v očistci, aby vysvobozeny byvše radosti věčné dosáhnouti mohly.

Otče náš. Zdrávas.

5. Zdrávas Maria, nejspanilejší ozdobo a okraso všech paní a panen! rozpomeň se na radosti, které

jsi na těle i na duši pocítila, když Božský syn tvůj v neděli velikonoční po slavném z mrtvých vstání svém s tělem již nesmrtelným tobě se zjevil, srdečně tebe pozdravil a potěšil. Pro tyto radosti své pros za nás ubohé hříšníky a za věrné duše v očistci, aby vysvobozeny byvše radosti věčné dosáhnouti mohly.

Otče náš. Zdrávas.

6. Zdrávas Maria, skvoucí se koruno všech svatých a světic Božích! rozpomeň se na radosti, které jsi na těle i na duši pocítila, když Božský syn tvůj z vlastní moci své u tvé a svých milých učeníků přítomnosti slavně na nebe vstoupil. Pro tyto radosti své pros za nás ubohé hříšníky a za věrné duše v očistci, aby vysvobozeny byvše radosti věčné dosáhnouti mohly.

Otče náš. Zdrávas.

7. Zdrávas Maria, nejochotnější pomocnice a utěšitelkyně živých i zemřelých! rozpomeň se na radosti, které jsi na těle i duši pocítila, když Božský syn tvůj k nebeským radostem tě pozval a po smrti tvé s tělem i duší slavně do nebe uvedl a nade všechny kůry andělů povýšil. Pro tyto radosti své pros za nás ubohé hříšníky a za věrné duše v očistci, aby vysvobozeny byvše radosti věčné dosáhnouti mohly. Amen.

Otče náš. Zdrávas.

Otče náš za zemřelé.

Když jednou sv. Mechtildis za zemřelé tělo Páně byla přijala, zjevil se jí Ježíš Kristus řka: „Modli se za ně Otče náš“. A ona rozuměla, že se ho má modliti jak následuje. A když to byla učinila, viděla, jak veliký zástup duší k nebi se vznáší. (Kn. 5. k. 21.)

Otče náš, jenž jsi na nebesích! Prosím Tebe, odpusť ubohým duším v očistci, že Tebe, Otce svého, velebení nejhodnějšího a nejmilejšího, jenžto jsi je z pouhé milosti za dítky své přijal, nemilovaly a slušnou úctu Tobě nevzdávaly, ba i ze srdce svého, v němž přebývati jsi toužil, vypudily; k zadostučinění za tyto jejich hříchy obětuji Tobě onu lásku a úctu, kterou přemilý Syn Tvůj na zemi ti prokázal, a ono zadostučinění, jímž všechny jejich hříchy smazal.

Posvět se jméno Tvé! Prosím Tebe, Otče nejdobrotivější, odpusť duším zemřelých, že svaté jméno Tvé důstojně nectily a zřídka nábožně si ho připomínaly, ba i zle ho užívaly a svým životem jména křesťanského nehodny se učinily; a k zadostučinění za tyto hříchy obětuji Tobě největší svatost Syna Tvého, s kterou svaté jméno Tvé hlásal a ve všech skutcích svých zveleboval. Amen.

Přijď království Tvé! Prosím Tebe, Otče nejdobrotivější, odpusť duším zemřelých, že po Tobě a po království Tvém, v němž jedině pravé a věčné slávy dojíti lze, nikdy horlivě netoužily a ho pilně nevyhledávaly. Za tuto jejich nedbalost a lenost ve vykonávání dobrých skutkův obětuji Tobě nejsvětější usilování Tvého Syna, jenž chtěl, aby všichni lidé se stali spoludědici království jeho. Amen.

Buď vůle Tvá jako v nebi tak i na zemi! Prosím Tebe, Otče nejdobrotivější, odpusť duším zemřelých, obzvláště ale duším řeholníkův a řeholnic, že více svou než Tvou vůli milovaly a přecho často podle své vlastní vůle žily a jednaly, a k zadostučinění za tuto jejich neposlušnost obětuji Tobě vůli nejsladšího srdce Syna Tvého s vůlí

Tvou nejdokonaleji souhlasící, a také jeho nejochotnější poslušnost až k smrti, až k smrti kříže. Amen.

Chléb náš vezdejší dej nám dnes! Prosím Tebe, Otče nejdobrotivější, odpusť duším zemřelých, že nejsvětější svátost oltářní s dokonalou toužebností, pobožností a láskou nepřijímaly, často jí zcela nehodné se staly, ba mnohé ji zřídka přijímaly. Za tyto jejich hříchy obětuji Tobě největší svátost a pobožnost tvého Syna, také jeho nejvroucnější lásku, pro kterou nám tento předrahý poklad zanechal.

A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům! Prosím Tebe, Otče nejdobrotivější, odpusť duším zemřelých, že nechtěly odpouštěti těm, kdož jim byli ublížili, a že nemilovaly nepřátelů svých. Za tyto jejich hříchy obětuji Tobě nejsladší modlitbu Syna Tvého, když za nepřátely své k Tobě se modlil. Amen.

A neuvod' nás v pokušení! Prosím Tebe, Otče nejdobrotivější, odpusť duším zemřelých, že neodporovaly dostatečně žádostem a pokleskům svým, nýbrž souhlasily s ďáblem a s tělem svým a samovolně do mnohých hříchův upadly. Za tyto jejich mnohonásobné hříchy obětuji Tobě slavné vítězství Syna Tvého, když nad světem a ďáblem zvítězil; obětuji Tobě také jeho život a obcování, všelikou jeho práci a snahu jakož i nejhorčejší utrpení a smrt. Amen.

Ale zbav nás a jich od všeho zlého, a ode všech trestů pro zásluhy nejmilejšího Syna Svého a uveď nás do říše slávy své, kteráž jsi Ty sám. Amen.

Zdrávas Maria za zemřelé.

Zdrávas Maria! Shlédni, matko milosrdenství, na ubohé a zarmoucené děti své, které v plamenech očištcových veliké bolesti trpí. Prosíme tebe pro velikou radost Tvou, kterou jsi při pozdravení andělském pocítila, smiluj se nad nimi a sešli jim anděla, který by jim radostné pozdravení přinesl a vysvobození z očiště zvěstoval.

Milosti plná! Vyžádej jim u Boha milosti, milosrdenství a odpuštění těžkých trestů, které snášejí.

Pán s tebou! On ti ničeho neodepře, nýbrž vyslyší prosbu tvou a zpomůže ubohým.

Požehnanás mezi ženami! ba mezi všemi tvory na celém světě! Dobrořeč a žehnej milosti plnou přímluvou svou duším v očištcu zajatým a osvobod je od svazků jejich.

A požehnaný plod života tvého Ježíš Kristus, který jest Vykupitel a Spasitel celého světa, kteréhož jsi bez porušení panenství a bez bolesti porodila. Milosrdný Ježíši, plode milosti plný panenství neposkvrněného! smiluj se nad ubohými dušemi. Matko milosrdná! pospěš jim ku pomoci.

Svatá Maria, matko Boží! matko předivná, matko panenská, pros za náš hříšné a za ubohé duše v očištcu nyní i vždycky, obzvláště ale v hodinu smrti naší; a jako jsi v poslední hodince ubohým duším přispěla, tak jim buď i nyní v jejich mukách nápomocna, aby skrze přímluvu tvou vysvobozeny byvše ze žalosti do věčné radosti, z utrpení do nepomíjitelné blaženosti přenešeny byly a s tebou a se všemi zástupy nebeskými se radovaly na věky věkův. Amen.

8. Zvláštní pobožnost za zemřelé.

Klanění se nejsvětější svátosti oltářní za zemřelé.

Pane, rty mé otevři,
A ústa má zvěstovati brdou chválu Tvou.
Bože, ku pomoci mé ~~z~~ezři,
Pane, ku spomožení mému pospěš.
Sláva Otci, i Synu, i Duchu svatému,
Jakož byla na počátku, nyní i vždycky až na
věky věkův. Amen. Alleluja!

Králi, jemuž všechno žije, Ježíši Kristu v nejsvětější svátosti přítomnému klaněti se chci s uctivostí nejhlubší.

Prvotínám těch, jenž zesnuli, králi všech králů na zemi, který nás miloval a krví svou hříchy naše s nás zmyl, vroucným srdcem chválu a díky vzdávám.

Ježíše Krista, soudce živých i mrtvých, kterýž vládne nad smrtí a peklem, v nejsvětějším tajemství života nejvroucněji vzývám, ctím a miluji. Se všemi anděly a svatými v nebi Jemu chci plesati a věčný prozpěvovati chvalozpěv:

Svatý, svatý, svatý
Pán Bůh všemohoucí,
Hospodin Bůh zástupů;
Plná jsou nebe a země
Velebnosti a slávy Jeho.

Sláva Otci, i Synu, i Duchu svatému, jakož byla na počátku, nyní i vždycky až na věky věkův. Amen.

Pozdvižení mysli k Bohu.

Ježíši! věřím, že jsi Kristus, Syn Boha živého, který na tento svět přišel. Ty jsi vzkříšení

a život; kdo věří v Tebe, byť také umřel, živ bude. Podle všeliké dobrotivosti své slitoval jsi se nad zemřelým Lazarem a nad jeho zkormoucenýma sestrama Marií a Martou. Ty jsi vyslyšel jejich důvěrnou prosbu a čtvrtého dne vyvolal jsi Lazara z hrobu a k novému životu vzkřísil jsi ho. Nejlaskavější Spasiteli, neoslyš tuto prosbu mou, kterou před trůn milosrdenství Tvého vznáším za zemřelé, kteří podle spravedlnosti Tvé pro své poklesky a nedokonalosti sedí ve tmách očištcových a nesmějí patřiti na tvář Tvou. Uslyš mé vzdychání a rozvaž jejich svazky, aby byli přijati na svobodu dítek Tvých.

Ježíši Kriste! Ty jsi se Bohu Otci za hříchy celého světa obětoval, Ty jsi dlužní list, který proti nám svědčil, na kříž přibil a předrahou krví svou smazal. Popřej podle milosrdenství svého ubohým duším v očištcu trpícím podílu na neskončeném zadostučinění svém, aby, co samy zaplatiti nemohou, pro Tvé svaté umučení a smrt Tvou jim odpuštěno bylo. Ježíši, který rád se smilováváš, zaplať za tyto ubohé duše trpící všeliký dluh až do posledního haléře, aby z místa utrpení svého vysvobozeny jsouce, neskončené dobrotě Tvé věčnou chválu v nebi prozpěvovati mohly.

Hle, Božský Spasiteli! u svaté přítomnosti Tvé před touto velebnou svátostí oltářní se modlím, abych na Tvé lásce vysvobození těchto duší vyprosil. Pamatuj na zajatce tyto, za které svaté Tvé spravedlnosti Tvé bolesti a rány, Tvou krev a smrt obětuji. Ježíši dej, ať krev Tvá zhasí plameny očištcové a přijmi je do radosti života věčného. — Srdce Ježíše Krista, smiluj se nad těmi, za které jsi na kříži raněno bylo.

Píseň prosebná a smuteční.

1. S nadějí a bázní k Tobě, — Sladký Ježíši, v té době — Volám o smilování — Nad dušemi trápenými — Mukami očistcovými; — Jich žalosti — Změň v radosti — V nebeském obcování.

2. Shlédni, jak se v mukách souží, — Jak po Tobě k nebi touží, — Vždyť ony jsou dítky Tvé; — Dej, ať jim také k spasení — Jest Tvé krve vycezení, — By se zmylo — A zplatilo, — Co není zaplacené.

3. Každou slzu, každé lkání — K jejich hříchů vymazání — Věnuji Ti, Bože můj; — Slituj se Jezu nad nimi, — Dušemi to kajícími, — Z jejich strasti — K věčné slasti — Přijmi je ve stánek svůj.

4. Dejž, Pane, jejich bolesti — Ať jim cestu k nebi klestí — Z místa muky ohnivé; — Místo tuhého pokání — Ať se Tobě v nebi klaní, — Ať se, Pane, Každá stane — Účastna již tváři Tvé!

Skroušené odprošení.

Ježíši, Bože všemohoucí a přece neskončeně milosrdný! Trůn Tvůj na věky upevněn jest na nebi a nepochopitelná sláva a velebnost obklopuje ho. Tobě se klanějí Serafíni se všemi kůry andělskými a nebe oslavuje a velebí Tebe od věků k věkům. A přece jsi se tak ponížil, že chceš mezi námi v nejsvětější svátosti vždy skutečně a opravdově přítomen býti. Zázraku největší, tajemství nepostižitelné! Ježíši, králi nebes i země! Tobě v této viditelné hostii neviditelně a přece skutečně přítomnému, Tobě s nejhlubší uctivostí

se klaním. Tobě budiž vzdána neskončená čest, neobmezená láska a nehynoucí dík!

Ale kolikeronásobné pohanění, ukřivdění, kolikeronásobnou nevďěčnost musíš snášeti od nás vlažných a na své povinnosti zapomínajících lidí! Nesčíslněkrátě Tebe v tomto velebném tajemství urazili a zneuctili hříšníci, jimž přece ku spasení a potěšení jsi je ustanovil. Lítostí naplňuje mne myšlénka, že snad i mnohé duše v očištcí za neuctění a pohrdání Tebou těžké muky snáší. Ó Bože svrchovaný, který jsi se tak ponížiti ráčil, před Tebou klečím, abych i za sebe, i za živé, obzvláště ale v této zemřelým věnované hodince i za všechny ubohé duše v očištcí tolikeronásobná uražení na Tobě odprosil. Bože dobrotivý, Bože smilování! Budiž nám všem milostiv a odpusť nám. Přijmi tuto mou poníženou a skroušenou modlitbu, kterou ve jménu tvé svaté církve a sice nyní obzvláště za duše v očištcí k Tobě vznáším.

Pobožnost' bolestného růžence za duše v očištcí před velebnou svátostí oltářní.

Modlitba přípravná.

Nejdobrotivější Ježíši, kterýž skutečně v nej-světější svátosti oltářní jsi přítomen, pilně sobě rozvažuje tajemství hořkého umučení Tvého, vzývám neskončené milosrdenství Tvé, abys na přímlovu Marie Panny, rodičky své, ubohé duše v očištcí potěšiti ráčil. Račiž mi k tomu, Pane, milosti své uděliti a ty, ó Maria, moře všech milostí, račiž býti mocnou orodovnicí mou.

Modlitba před prvním desátkem.

Ježíši, můj Spasiteli, klaním se Tobě v nej-světější svátosti oltářní pamětliv jsa hořkého umu-

čení Tvého a smrtelné úzkosti Tvé na hoře Kalvarii. Dejž, ať svatá krev Tvá, kterou jsi se potil, duše v očištcí počerství a vysvobodí, ať je očistí a bolesti jejich zhojí. — Prosíme Tebe, ó Pane, pospěš ku pomoci služebníkům a služebnicím svým, které jsi předrahou krví svou vykoupil.

Ótče nebeský, Bože smilování, shlédni na tvory své a odpusť jim, v čem zhřešily, pro krev Syna svého.

Modlitba před druhým desátkem.

Ježíši, můj Spasiteli! klaním se Tobě v nej-světější svátosti oltářní pamětliv jsa hořkého umučení a bolestného bičování Tvého. Ježíši nejnevinnější! jak přísné pokání jsi činil za hříchy duší v očištcí se kajících! račiž jim přičítati bolesti své, rány své, drahou krev svou, zadostučinění své, aby za tuto cenu byly vysvobozeny a do radostí věčných vejíti mohly! — Prosím Tebe, ó Pane, pospěš ku pomoci služebníkům a služebnicím svým, které jsi předrahou krví svou vykoupil.

Jednorozený Synu Boží, lásky plný Spasiteli světa; shlédni na duše, které jsi miloval a uděl jim úplného odpuštění, obětuji Ti za ně ukrutné bičování Tvé.

Modlitba před třetím desátkem.

Ježíši, můj Spasiteli, klaním se Tobě v nej-světější svátosti oltářní pamětliv jsa hořkého umučení a bolestného korunování Tvého. Králi všech kajících, jak veliká byla bolest, kterou Ti potupná koruna způsobila! Obětuj bolest tuto ubohým duším v očištcí, které hrozné bolesti snášejíce touží patřiti na tvář Tvou. Ukaž se jim jakožto král slávy, kterýž jsi chtěl býti za ně králem bolesti. — Prosím Tebe, ó Pane, pospěš ku pomoci slu-

žebníkům a služebnicím svým, které jsi předrahou krví svou vykoupil.

Duše svatý, Utěšiteli zarmoucených, shlédni na tyto duše, které jsi posvěcoval a v milosti své až do konce zachoval, dejž ať prší na ně v plamenech postavené rosa milosrdenství Tvého, aby pak dosáhly pokoje věčného.

Modlitba před čtvrtým desátkem.

Ježíši, můj Spasiteli, klaním se Tobě v nejsvětější svátosti oltářní pamětliv jsa hořkého umučení a přetěžkého kříže Tvého. Ježíši nejtrpělivější! Ty jsi nesl na ramenou svých hříchy celého světa, brímě přehrozné! Nebyly snad mezi nimi i hříchy věrných duší v očištcí, které toliké snášejí bolesti? Učiň je účastny zásluh bolestí svých, svatého pokání svého, aby od svazků hříchů svých rozvázány jsouce, dosáhnouti mohly svobodu dítek Tvých. — Prosíme Tebe, ó Pane, pospěš ku pomoci služebníkům a služebnicím svým, které jsi předrahou krví svou vykoupil.

Maria, matko milosti a svaté naděje, shlédni na duše v očištcí trpící. Obrať k nim milosrdné oči své a skrze mocnou přímlovu svou ukaž jim Ježíše, syna svého v slávě jeho, neboť on i za ně na kříži zemřel.

Modlitba před pátým desátkem.

Ježíši, můj Spasiteli! klaním se Tobě v nejsvětější svátosti oltářní pamětliv jsa hořkého umučení a ukrutného ukřižování Tvého. Božský světa Spasiteli! Ty jsi svou smrtí na kříži dokonil dílo vykoupení. Přitáhni k sobě i duše z očištcového žaláře, za které jsi sám zaplatil jejich dluh; učiň je účastny veliké ceny vykoupení svého, aby již Tebe co svého jediného Spasitele věčně oslavo-

valy v nebesích. Prosíme Tebe, ó Pane, pospěš ku pomoci služebníkům a služebnicím svým, které jsi předrahou krví svou vykoupil.

Všickni svatí Boží a vyvolení nebeští, všickni svatí andělé strážní duší v očistci trpících, slitujte se nad budoucími spoludědici radostí věčných! Svou mocnou přímluvu, své zásluhy a zadostučinění obětujte Bohu nejmilosrdnějšímu, aby nebyly déle vyloučeny z blaženého obcování vašeho. Všickni andělé, svatí a světice Boží, prostě za ně o milost a smilování.

Obětování růžence.

Slavná a předivná matko Boží Maria! obětujeme Tobě bolestný růženec ten předně ke cti a slávě nejmilejšího syna tvého Ježíše Krista, pak i za sebe, za bratry a sestry bratrstva růžencového, za živé i zemřelé a za potřeby a záležitosti veškerého křesťanstva. Amen.

Pak se modli litanie o všech svatých a světicích Božích.

Ukončení této pobožnosti růžencové.

Ježíši Kriste, Bože a Spasiteli můj! nejsvětější svátost Tvá jest stálý důkaz dobroty Tvé. Čeho bych neměl doufati od Tebe? Ty jsi neskončeně bohatý a smilování Tvého není konce, Ty jsi mi přikázal milosrdným býti k bližnímu svému, abych i já dosáhnul milosrdenství. V této hodině obětoval jsem Tobě pokornou modlitbu svou před trůnem milosti Tvé za ubohé duše trpící. Nejdobrotivější Spasiteli! neskončenými zásluhami utrpení svého přidej prosbám mým a vzdychání mému síly ku potěše a vysvobození duší těch.

Již končím tuto pobožnost a poroučím Tobě rodiče, příbuzné, dobrodince, přátely a nepřátely

své; propůjč mi a všem milost svou, abychom prozřetelností Tvou vedeni jsouce, nábožně živi byli a po smrti spravedlivými tresty v očistci trestáni nebyli, nýbrž skrze zásluby a milosrdenství Tvé ihned došli života věčného. Amen.

9. Křížová cesta za zemřelé.

Jest známo, že papežové všechny odpustky, které získati lze navštívením svatých míst v Jerusalemě, i na tuto pobožnost přenesli a že tyto odpustky i zemřelým obětovati se mohou.

Modlitba přípravná.

Ó Ježíši, má lásko ukřižovaná, chci Tebe v duchu doprovázeti na této cestě křížové a chci sobě představovati, jak bych byl skutečně přítomen v Jerusalemě při umučení Tvém a půjdu za Tebou na horu Kalvarii. Dejž, prosím Tebe, aby odpustky, jichž touto pobožností dosáhnu, duším v očistci, obzvláště pak duším N. N. byly ku vysvobození, aby vejíti mohly do radosti věčné. Svátá Maria, matko Ježíše Krista a všickni milí svatí a světice Boží, kteříž jste byli přítomni hořké smrti Pána našeho, aneb hrozné jeho utrpení a smrt rádi sobě rozjímalí, orodujte za mne, abych bolestné umučení jeho nábožně si rozvažoval a duším v očistci hojné pomoci zjednati mohl. Amen.

Již se Pane dostavuji
Ku cestě křížové,
Již hříchu svého lituji,
Touže po slávě Tvé.
Před Tebou se chci Pane káť,
Jejž jsem urazil tisíckrát,
Již hříchu se vzlávám,
Za milost jen, žádám.

Čtrnáctero zastavení křížové cesty.

První zastavení.

Ježíš od Piláta k smrti kříže jest odsouzen.

V. Klaníme se Tobě, Pane Ježíši Kriste! a dobrořečíme Tobě:

R. Nebo skrze svatý kříž svůj svět jsi vykoupil.

Jak svět přec nespravedliv jest,

Bože spravedlivý!

Že mohl nad Tebou vynést

Smrti nález křivý!

Kdo nese vinu smrti Tvé?

Ach hříchy mé! ach hříchy mé!

Mých hříchů velká tíž

Přibila Tě na kříž.

Modlitba.

Ježíši nejsvětější! skrze toto nepravé k smrti odsouzení, kteréž jsem i já mnohým proviněním podepsal, zachovej mne před hrozným nálezem věčného zatracení, kteréž jsem tisíckrát zasloužil.

Otče náš. Zdrávas.

Smiluj se nad námi, ukřižovaný Pane Ježíši Kriste a budiž nám milostiv pro umučení Tvé. Smiluj se i nad ubohými dušemi v očistci.

V. Odpočinutí věčné dejž jim, Pane,

R. A světlo věčné ať jim svítí!

Druhé zastavení.

Na Ježíše kříž jest vložen.

V. Klaníme se Tobě a t. d.

Kladou na Tebe těžký kříž,

Ty rád ho přijímáš,

Mně však protivná jeho tíž,

Ty na ni nic nedbáš.

Neseš kříž s trpělivostí,
Jež jsem zavínil svou zlostí.
Ach! že všichni nejdem
Za Tvojím příkladem.

Modlitba.

Ježíši, který jsi těžký kříž, jež Ti hříchové
moji na ramena vložili, trpělivě nesl: Dej ať po-
znám jejich ohavnost a ať, dokud živ budu, co
nejhořčeji je oplakávám.

Otče náš. Zdrávas.

Smiluj se nad námi a t. d.

V. Odpočinutí věčné a t. d.

Třetí zastavení.

Kristus ponejprv pod křížem padá.

V. Klaníme se Tobě a t. d.

Taks na celém Těle schřadnul,
Tíží byl zemdlený,
Žes pod křížem na zem padnul
Jsa prv již strápený
Pro hříchy mé, ach hříchy mé!
Ó kdy nahradím lásce Tvé,
Cos pro mne podstoupil,
Bys mne jen vykoupil.

Modlitba.

Pro veliké břímě hříchů mých jsi Pane Ježíši
pod křížem klesnul; proto již nenávidím a v oškli-
vosti mám všechny hříchy mé a prosím za odpu-
štění, důvěřuje se, že se Tvou milostí již více hře-
šiti nebudu.

Otče náš. Zdrávas.

Smiluj se nad námi a t. d.

V. Odpočinutí věčné a t. d.

Čtvrté zastavení.

Ježíš potkal se s matkou svou.

Ó máti zkormoucená rci,
Jakou jsi v mateřském
Bolest pocítila srdci,
Pod kříže břemenem
Když's syna svého spatřila
A rány jeho viděla,
A Židů ukrutnost,
Rouhavou bezbožnost!

M o d l i t b a.

Ježíši nejsklíčenější a přebolestná matko Maria! Byl-li jsem posud hříchy svými příčina vašeho zármutku a vaší bolesti, od tohoto okamžení s pomocí Boží vás již více nechci hněvati, ba chci vás věrně milovati až do smrti své. Amen.

Otče náš. Zdrávas.

Smiluj se nad námi a t. d.

V. Odpočinutí věčné a t. d.

Páté zastavení.

Šimon pomáhá Ježíši kříž nésti.

V. Klaníme se Tobě a t. d.

Nabídni se, ó duše má,
Nésti kříž s Šimonem,
Neboť Ježíš již umdlévá
Pod jeho břemenem;
Jestli jen málo k němu lneš,
Rychle ku pomoci pospěš,
A na své rameno
Vlož jeho břemeno.

Modlitba.

Ó jak šťastný byl Šimon Cyrénský, že pomohl Ježíši nésti kříž! A já šťasten budu, pomohu-li Tobě, ó Ježíši, nésti kříž Tvůj trpělivě a ochotně snášeje všeliké bolesti, křivdy a nehody, které na mne sešleš. K tomu, ó Ježíši, račiž mi nápomocen býti milostí svou.

Otče náš. Zdrávas.

Smiluj se nad námi a t. d.

V. Odpočinutí věčné a t. d.

Šesté zastavení.

Ježíš vytiskl tvář svou v roucho Veroniky.

V. Klaníme se Tobě a t. d.

Na roucho jsi Veroniky
Vtiskl svůj obličej
Co lásky důkaz veliký,
By patřila na něj;
I já chci v něm se shlížeti,
Na mysl si uváděti,
Jakés bolesti Ty
Snášel za mé hříchy.

Modlitba.

Ježíši nejlaskavější! vtiskni do srdce mého ustavičné sobě připomínání hořkého umučení svého, jako jsi do roucha, jímž Tebe útrpná Veronika utřela, vytiskl nejsvětější tvář svou. Amen.

Otče náš. Zdrávas.

Smiluj se nad námi a t. d.

V. Odpočinutí věčné a t. d.

Šedmé zastavení.

Ježíš pod křížem padá po druhé.

V. Klaníme se Tobě a t. d.

Po druhé již k zemi klesáš
Přesladký Ježíši!
Jak velký být musí hřích náš,
Že pod ním nejvyšší
Umdlévá nebes, země Pán,
Až k úpadu jsa utýrán!
Já, Pane! hříchem svým
Tíž kříže násobím.

Modlitba.

Opětované poklesky a hříchy mé byly příčinou,
že jsi opět pod křížem klesnul, nejmilejší Ježíši!
Ó budiž mi nápomocen, abych prostředků se uchopil,
které by mi nedaly znovu do hříchu klesnouti.

Otče náš. Zdrávas.

Smiluj se nad námi a t. d.

V. Odpočinutí věčné a t. d.

Osmé zastavení.

Ježíš těší ženy Jerusalemské nad ním plačící.

V. Klaníme se Tobě a t. d.

By samy, velíš, nad sebou
Ženy zaplakaly,
Jež hořké slzy nad Tebou
Byly prolévaly;
I já, Pane, syn ztracený,
Nyní Tobě navracený
Hřích svůj oplakávám,
Za milost Tě žádám.

Modlitba.

Ježíši můj, který jsi těšil ženy Jerusalemské
nad Tebou plačící, i mne potěš milosrdenstvím
svým, ve které jedině se chci důvěřovati a jeho
hodným se státi. Amen.

Otče náš. Zdrávas.

Smiluj se nad námi a t. d.

V. Odpočinutí věčné a t. d.

D e v á t é z a s t a v e n í.

Ježíš pod křížem padá po třetí.

V. Klaníme se Tobě a t. d.

Nedaleko Kalvarie

Klesáš již po třetí,

Tak veliká Tvá láska je,

Že celý k oběti

Se dáváš beze prodlení

Za všechna má pohoršení,

Kterých již lituji,

Napravit slibuji.

M o d l i t b a.

Pro Tvé bolesti, Ježíši nejmilejší, které jsi pocítil, když jsi třetíkrát pod tíží kříže klesnul, prosím Tebe pokorně, bys mi propůjčil té milosti, abych již více do hříchů se nenavrátil. Ano Ježíši, raději chci umřít, než opět zhřešiti. Amen.

■ Otče náš. Zdrávas.

Smiluj se nad námi a t. d.

V. Odpočinutí věčné a t. d.

D e s á t é z a s t a v e n í.

Ježíš jest z šatů svlečen a octem se žlučí napájen.

V. Klaníme se Tobě a t. d.

Nová ukrutnost se chystá,

Ježíši, na Tebe,

Z šatů svlékají dočista

Přesvaté tělo Tvé.

Ó rozjímej si duše má,

Jakou hmbu nečistota

Způsobila jemu,
Spasiteli Tvému.

• M o d l i t b a.

Ó Ježíši, jehož ze šatů svlékli a hořkou
žlučí s octem napájeli, račiž mne zbaviti vší na-
klonnosti ku věcem pozemským a dej, abych za-
kusil hořkosti tohoto světa. Amen.

Otče náš. Zdrávas.

Smiluj se nad námi a t. d.

V. Odpočinutí věčné a t. d.

J e d e n á c t é z a s t a v e n í.

Ježíš na kříž jest přibit.

V. Klaníme se Tobě a t. d.

Za nesčíslné milosti,
Jež's světu prokázal,
Nevděčník on z bezbožnosti
Na kříž Tebe rozpjal:
Tak kříž měl býti ložem Tvým,
Naším hříchem Ti ustlaným,
Taká Ti odměna
Od nás usouzena!

M o d l i t b a.

Pro bolestné roztažení, které jsi utrpěl, když
ruce a nohy železnými hřeby na kříž pevně při-
býjeli, račiž mi, Pane, nápomocen býti, abych i já
své tělo umrtvováním křížoval. Amen.

Otče náš. Zdrávas.

Smiluj se nad námi a t. d.

V. Odpočinutí věčné a t. d.

D v a n á c t é z a s t a v e n í.

Ježíš na kříži umírá.

V. Klaníme se Tobě a t. d.

Již Tebe ukřižovali,
Mé dobro jediné,
Tupými hřeby prokláli
Ruce a nohy Tvé;
Ó kýž by Tě na srdce mé
Byli přibili katané,
Bych s Tebou obcoval,
Věčně Tě miloval.

Modlitba.

Ó můj Ježíši, který, s křížem byv povýšen,
po tříhodinných smrtelných úzkostech na něm i za
mne jsi umřel, dej, abych vykonáváním svatých
ctností k Tobě byl přitažen, všem věcem tohoto
bídneho světa odumřel a budu-li déle ještě na
živě, jen proto živ byl, abych Tebe vždy více
miloval a po Tobě vždy věrněji toužil. Amen.

Otče náš. Zdrávas.

Smiluj se nad námi a t. d.

V. Odpočinutí věčné a t. d.

Třinácté zastavení.

Ježíš s kříže na klín matky své položen.

V. Klaníme se Tobě a t. d.

Ó kdož by dovedl vypsát,
Maria, Tvou žalost,
Když viděla s kříže snímat
Svou jedinou rādošť.
Zdālo se, jak bys se byla
V moře žalosti vnořila,
Neb byla mysl tvā
K smrti zarmoucena.

Modlitba.

• Maria, matko ze všech nejzarmoucenější!
jaký meč bolestí pronikl srdce tvé, když nejmi-

Jejší syn tvůj Ježíš Kristus mrtev odpočíval na klíně tvém! I prosím tebe, vlej do srdce mého pravou lítost nad mými hříchy, které jsou příčinou jeho smrti a tvých bolestí, abych od té doby jakožto pravý křesťan živ byl a spasení došel. Amen.

Otče náš. Zdrávas.

Smiluj se nad námi a t. d.

V. Odpočinutí věčné a t. d.

Čtrnácté zastavení.

Nejsvětější tělo Ježíše do hrohu jest vloženo.

V. Klaníme se Tobě a t. d.

Ježíše nesou do hrobu,

Sleduj ho duše má,

Neb udělil Ti svobodu

Od smrti a pekla:

Pročež až v smrt jdi ty za ním

Světu, hříchu odumřením,

Marnosti se varuj,

K smrti se připravuj.

Modlitba.

Ježíši, celý chci světu umřítí a jedině Tobě sloužiti a budu-li ještě na živě, jen pro Tebe chci žítí, abych jednou s Tebou v nebi ovoce Tvého přehořkého umučení a smrti Tvé požívatí mohl. Amen.

Smiluj se nad námi a t. d.

V. Odpočinutí věčné a t. d.

Po křížové cestě.

Nejdobrotivější Ježíši! pokorné díky Tobě vzdávám za veliké milosrdenství, které jsi mi na této křížové cestě prokázal. Já Ti ji obětuji k uctění hořkého umučení Tvého a smrti Tvé, k odpuštění

mých hříchův a k prominutí zaviněných trestů, ku pomoci a potěše věrných duší v očištění, jimžto opět všechny Tvou milostí dosažené hojné odpustky církevní věnuji. Konečně Tebe prosím, abys nedopustil, by svatá krev Tvá, hořké umučení Tvé a smrt Tvá pro mne bez duchovního prospěchu byla. Amen.

Závěrka.

Teď duše má sklíčena jest,
Neboť rozjímalá:
Jakou Tobě, Pane, bolest
Hříchem udělala:
Lítost duši mou proniká,
Bezbožnosti své již pyká,
Dej, ať ctnost miluji,
Tobě se věnuji.

Pak se pomodli šestkrát Otče náš a šestkrát Zdrávas a Věřím podle úmyslu církve.

10. Rozličné modlitby za zemřelé.

Růženec za zemřelé.

Při užitečné modlitbě té na to třeba hleděti, aby se pozorně vykonávala a tajemství v ní obsažená bedlivě rozjímalá. Takovým způsobem prorazí tato svatá modlitba oblaky a otevře věrným duším brány nebes. Ku většímu ještě potěšení a prospěchu budeš zemřelým, zaopatříš-li si růžence svaté Brygitty, neboť těmto za každý Otčenáš, každé Zdrávas a Věřím propůjčeno jest 100 dní odpustků, kromě mnoho jiných plnomocných odpustků, které během roku dosíci lze; taktéž velice jest užitečno přijatu býti do bratrstva sv. růžence, jelikož pak každý úd modliteb a zásluh všech údů na celém světě účastným se stává.

Modlitba přípravná.

Ve jménu Otce, i Syna, i Ducha svatého.
Ježíši, Synu Boha živého, který jsi co oběť smířující za nás na kříži umřel, ku Tvé cti chci

nyňí modliti se svatý růženec a vděčným a pohnutým srdcem tajemství umučení Tvého rozvažovati a za duše v očiřtci trpící se přimlouvati; kořím se před Tebou a vyznávám, že nejsem hođen přimlouvati se za duše, které již před Tvůj soud byly postaveny a pro nepatrné poklesky na Božskou tvář Tvou ještě patřiti nesmějí. Račiž mi tedy, dobrý Ježíši, pro zásluhy hořkého umučení svého a smrti své udělití odpuřtění mých hříchův a duřím v očiřtci trpícím prominutí jejich trestů a uveď je do radosti nebeské, kdež velebnosti Tvé věčně se klaněti budou, jenž s Otcem i Duchem svatým, rovný Bůh, živ jsi a kralujeř na věky věkův. Amen.

Modlitba před prvním desátkem.

Čeř, sláva a věčná poklona buďiž vzdána Ježíři Kristu, Spasiteli našemu, jenž pro nář na hoře Olivetské krví potiti se ráčil.

Ježíři nejdobrotivější! pro svatou modlitbu Tvou za odvrácení hořkého kalicha umučení, jakož i pro krvavý pot Tvůj, prosím za duše v očiřtci o brzké vysvobození z jejich muk.

Svatá Maria, matko Boží! přimlouvej se za duše v očiřtci trpící, které toužebně žádají patřiti na Boha svého. Pomni za jak drahý peníz syn tvůj duše ty vykoupil a vyžádej jim prominutí trestů skrze Ježíře Krista, syna svého, který za nář v zahradě Getsemanské krví potiti se ráčil.

Modlitba před druhým desátkem.

Čeř, sláva a věčná poklona buďiž vzdána Ježíři Kristu, Spasiteli našemu, který pro nář bičován býti ráčil.

Pane Ježíši Kriste! pro bolestné bičování, jakož i pro krev bičováním prolitou prosím Tebe za vysvobození ubohých duší z očiště. Ach, kýž by již brzo jim bylo dovoleno spatřiti tvář Tvou, kýž by Tebe již se všemi svatými velebiti a Tobě se klaněti mohly na věky věkův.

Svatá Maria! naše svatá církev tě nazývá matkou milosrdenství, pročej, Panno dobrotivá, prokaž lásku svou duším v očiště trpícím, oroduj za ně, aby jim Bůh čas utrpení skrátil a je do věčné blaženosti uvedl. Vyžádej jim pokoje věčného skrze Ježíše Krista, syna svého, který pro nás bičován býti ráčil.

Modlitba před třetím desátkem.

Čest, sláva a věčná poklona budiž vzdána Ježíši Kristu, Spasiteli našemu, který pro nás trním korunován býti ráčil.

Ježíši, Synu Boží! pro bolestné trním korunování, které jsi za nás hříšníky utrpěti chtěl, prosím Tebe, abys se smiloval nad dušemi v očiště; ach, odpusť jim jejich poklesky, jichžto se podle křehkosti lidské dopustily; promiň jim zbývající ještě tresty a korunuj je korunou blaženosti věčné.

Svatá Maria, útěcho zarmoucených, smiluj se nad dušemi, které v očiště trpí, oroduj za ně, aby osvobozeny byvše muk svých, přijaty byly do blažených příbytků nebeských. Pomni, matko nejmilejší, na velký zármutek svůj, když jsi syna svého spatřila s trnovou korunou na hlavě a krev po svatém líci jeho stékající. Pro tuto zarmoucenost svou pros za duše vzdychající po vysvobození ze žaláře svého skrze požehnaný plod života svého Ježíše, který pro nás trním korunován býti ráčil.

Modlitba před čtvrtým desátkem.

Čest, sláva a věčná poklona budiž vzdána Ježíši Kristu, Spasiteli našemu, který pro nás těžký kříž nésti ráčil.

Božský Spasiteli, Kriste Ježíši, klaním se Tobě jakožto Pánu a Bohu svému a prosím Tebe pro bolestné kříže nešení, smiluj se nad ubohými dušemi v očistci a odpusť jim jejich tresty. Pomni, Ježíši, na bolestnou cestu, jížto jsi křížem obtížený kráčet musil; pomni na velikou zemdlenost svou a na bolestné upadnutí pod břemenem kříže; pro velké bolesti ty obrať oči svých na duše očistcové a račiž je potěšiti brzkým vysvobozením z muk jejich.

Nejblahoslavenější Panno Maria! Mocná orodovnice před tváří Boží! ujmi se všemohoucí přímlovou svou duší v očistci trpících. Pomni na vlastní bolesti své a na nevýslovnou bázeň a úzkost, které srdce tvé sklíčily, když jsi milého syna svého křížem obtěžkaného potkala a když jsi konečně viděla, jak na kříži umírá. Ach matko nejmilejší! pro bolest, která tenkrát srdce tvé pronikla, měj útrpnost s dušemi v očistci, které jsou vykoupeny předrahou krví Ježíše, které tak úzkostně touží po hodině vysvobození svého, aby pak viděly Boha svého tváří v tvář. Oroduj za ně pro požehnaný plod života svého, Ježíše, který pro nás těžký kříž nésti ráčil.

Modlitba před pátým desátkem.

Čest, sláva a věčná poklona budiž vzdána Ježíši Kristu, Spasiteli našemu, který pro nás ukřižován býti ráčil.

Ježíši nejmilejší, Pane můj a Bože můj! kláním se Tobě s největší uctivostí a prosím Tebe pro mukyplné umučení Tvé na potupném kříži, abys se milostivě nad dušemi v očištcí trpícími smilovati ráčil, aby uslyšely slova plná útěchy: dnes ještě budete se mnou v ráji.

Svatá Maria, matko milosti plná, skrze tebe nacházíme ubozí hříšníci přístup k Ježíši, synu tvému, skrze Ježíše k Bohu. Tebou, matko plná bolesti, vede cesta milosti k milosrdenství Božímu. — Matko nejmilostivější, přiveď mne před trůn Svrchovaného, vyžádej mi tam odpuštění mých hříchův a milost duším zemřelých v očištcí trpícím a o pomoc k tobě volajícím. Ach nevím, jak bych více mateřské srdce tvé k útrpnosti pohnouti mohl, než upamatuji-li tě na smrt milovaného syna tvého, který v smrtelných úzkostech jsa postaven Otce nebeského prosil: „Odpusť jim, Otče, neb nevědí, co činí“. Přimlouvej se tedy, matko nejmilejší, i za duše v očištcí by dosáhly odpuštění a z velikých muk svých vysvobozeny byly; přimlouvej se za ně skrze požehnaný plod života svého, Ježíše, který pro nás ukřižován býti ráčil.

Obětování růžence.

Ježíši, Synu Boží, světa Spasiteli! obětuji Tobě svatý růženec, který jsem k uctění hořkého umučení Tvého a smrti Tvé se modlil s tímtež úminkem, s kterým jsi sám bolesti své, vzdychání své, krev svou a život svůj Otci nebeskému k vykoupení člověčenstva obětoval a prosím Tebe pro zásluhy Tvé a hojně vylitou krev Tvou, abys se smiloval nad dušemi v očištcí, abys je vysvobodil z jejich muk a k sobě do nebe přijal, kdež i za mne orodovati budou, abych od muk očištcí-

vých osvobozen byl; kterýžto živ jsi a kraluješ s Otcem i Duchem svatým, rovný Bůh na věky věkův. Amen.

K Rodičce Boží.

Svatá Panno Maria, matko sedmibolestná, celý život tvůj byl plný zármutku, starostí a trpkostí, ale trpělivě odevzdávajíc se do nejsvětější vůle Boží vešla jsi po cestě utrpení do věčné slávy nebeské, kdež jakožto dcera nebeského Otce, jakožto pravá matka Boha Syna, jakožto choť Ducha svatého, jakožto rozdatelkyně milostí Božích a královna nebes korunována jsi byla. S úplnou důvěrou se k tobě znovu obracím, abys se mocnou přímluvou svou ujala ubohých duší v očistci, aby brzo s Tebou byly spojeny a radostí nebeských požívaly, na tvář Boží patřily, aby pak má duše, když s tohoto světa se odebere, skrze mateřskou přímluvu tvou našla soudce milostivého na Ježíši Kristu, synu tvém, který s Otcem i Duchem svatým rovný Bůh živ jest a kraluje na věky. Amen.

Litanie o bolestech Marie Panny za zemřelé.

Pane, smiluj se nad dušemi v očistci!
Kriste, smiluj se nad dušemi v očistci!
Pane, smiluj se nad dušemi v očistci!
Otče s nebes, Bože, smiluj se nad dušemi v očistci!
Synu, Vykupiteli světa, Bože, smiluj se nad dušemi v očistci!
Duchu svatý, Bože, smiluj se nad dušemi v očistci!
Svatá Trojice, jeden Bože, smiluj se nad dušemi v očistci!

Svatá Maria, matko bolestí,
Pro bolest, kterou jsi pocítila, když jsi Božské dítě své v největší chudobě v chlěvě porodila,
Pro bolest, kterou jsi pocítila, když ti Simeon smutné proroctví zvěstoval: „A meč pronikne duši tvou“,
Pro starost svou, když do Egypta jsi utíkala, abys dítě své před vražedným mečem Herodesa zachránila,
Pro bolest, s kterou jsi ztracené Božské dítě své tři dni hledala, až pak jsi ho konečně v Jerusalemě našla,
Pro velikou bolest duše své, když Ježíš Kristus před utrpením svým s tebou se loučil,
Pro velikou bolest srdce svého, když jsi uslyšela, že Ježíše zajali a k smrti odsoudili,
Pro velikou bolest, kterou jsi pocítila, když jsi Ježíše břemenem kříže obtěžkaného potkala,
Pro lítost, která duše tvé se zmocnila, když Ježíše na kříž přibíjeli a každé kladivem udeření srdce tvé ranilo,
Pro lítost milujícího mateřského srdce svého, když Ježíš na kříži umíraje svatému Janu tě odporoučel,
Pro nesmírnou úzkost srdce svého, když Ježíš na kříži umíraje zvolal: „Dokonáno jest!“ a svatou hlavu svou naklonil a skončil,
Pro velikou bolest, kterou jsi pocítila, když jsi bok Ježíše kopím probodnutý spatřila,
Pro veliký zármutek svůj, když tělo Ježíše sňato a na tvůj klín položeno bylo,
Pro veliký zármutek svůj, když Ježíše, milovaného syna tvého, ku hrobu nesli,

oroduj za ně!

Ó Ježíši, beránku Boží, který snímáš hříchy světa,
odpusť věrným duším v očistci!
Ó Ježíši, beránku Boží, který snímáš hříchy světa,
vyslyš pláč a lkání věrných duší v očistci!
Ó Ježíši, beránku Boží, který snímáš hříchy světa,
smiluj se nad dušemi v očistci a vysvobod' je!
Otče náš. Zdrávas.

Modlitba.

Ó Ježíši, ukřižovaný Spasiteli můj, při jehožto umučení a smrti podle proroctví Simeona meč bolesti srdce panenské matky Tvé pronikl: popřej nám ubohým hříšníkům té milosti, abychom její velikou bolest a její zármutek nábožně sobě připomínajíce k její přímluvě ode všeho nebezpečení těla i duše osvobozeni byli.

Prosíme tebe také, ó Bože! pro bolesti a zármutek, které nejblahoslavenější matka Boží pod křížem syna svého trpělivě snášela: račiž pro její zásluhy a mateřské přimlouvání smilovati se nad ubohými dušemi v očistci, račiž jim zbývajících ještě tresty prominouti a je k sobě do nebe přijati, aby s Marií, panenskou matkou a se všemi svatými Tebe Boha svého milovaly, oslavovaly v Ježíši Kristu, Pánu našem, Tobě se klaněly a nevýslovné blaženosti požívaly na věky věkův. Amen.

Modlitba za sedmeré duše za příčinou sedmeronásobného krve prolití Ježíše Krista.

1. Ježíši Kriste, Pane nejdobrotivější! děkuji Tobě za předrahou krev, kterou jsi při bolestném obřezání za nás proliti ráčil a prosím Tebe: račiž potěšiti duše, které Tobě jsou nejmilejší, a račiž ku větší oslavě své přijati do říše slávy své. Amen.

2. Ježíši nejtišší! děkuji Tobě za předrahou krev, kterou na hoře Olivetské na celém těle jsi

se potil, a prosím Tebe pro zásluhy krvavého potu Tvého: račiž seslati do očistce ubohým duším ve žhavých plamenech postaveným, za které modliti se nejvíce povinen jsem, počerstvujícího ochlazení a račiž je ku větší oslavě své přijati do říše slávy své. Amen.

3. Ježíši Kriste, Pane nejsladší! děkuji Tobě za předrahou krev, kterou jsi při bolestném bičování za nás proliti ráčil. Pro toto hojné krve prolití prosím Tebe: račiž věrným duším mých rodičů, bratrů, sester, příbuzných a známých seslati jen jedinou krůpěj nejsvětější krve své, aby skrze ni počerstveny byly v utrpení mém.

4. Ježíši Kriste, Pane nejmilosrdnější! věčné chvály a díky Tobě budtež vzdány za hojné prolití předrahé krve Tvé, když nejsvětější hlavu Tvou trnovou korunou zbodali; pro tuto krev Tvou prosím Tebe: račiž seslati duším ve žhavých plamenech postaveným, které mou vinou trpěti musejí, občerstvujícího ochlazení.

5. Ježíši Kriste, Pane nejmilostivější! díky Tobě vzdávám z hloubi srdce svého za hojná prolití krve, která z rozevřených ran Tvých se řinula, když Tebe potupiti chtěcí šaty s Tebe strhali, a prosím Tebe: račiž pro toto bolestné krve prolití od hříchův očistiti a do říše slávy své přijati duše, které nejdéle ještě mají trpěti.

6. Ježíši Kriste, Pane nejdobrotivější! chválím a veleslavím nevýslovnou lásku a dobrotu Tvou, pro kterou jsi se za nás na kříž přibiti nechal a z nejsvětějších rukou a nohou předrahou krev proléval. Pro toto hojné krve prolití prosím Tebe: vyhas plameny žhoucí pro ony duše, které ode všech lidí opuštěny jsou a počerství je rosou Božského milosrdenství svého.

7. Ježíši Kriste, Pane nejlaskavější! Všichni andělé, svatí a světice Boží ať Tebe oslavují pro ránu nejsvětějšího srdce Tvého, které jsi po smrti své probodnutí nechal, aby nejsvětější krev Tvá i voda z něho se prýštila k obmytí našich hříchů. Račiž toto hojné krve prolití přijmouti za záplatu všech dluhů těch duší, které vysvobození svého jsou nejbližší, račiž je ze všech ještě zbývajících trestů milostivě vybaviti. Amen.

Nábožné uctění svatých pěti ran Krista Pána za zemřelé.

Modlitba přípravná.

Ježíši Kriste, který jsi za nás na kříži umřítí ráčil, na kolenou Tebe prosím za odpuštění svých hříchů, lituji poklesků svých a slibuji, že napravím život svůj a všeho se vystříhám, čímž bych Tebe uraziti mohl. Do svatých ran Tvých se utíkám, ukřižovaný Spasiteli! a prosím Tebe, bys mne v dobrém předsevzetí upevniti a zásluh umučení svého účastným učiniti ráčil. S tímto pevným předsevzetím opovažuji se také modliti se za duše zemřelých, a pro svatých pět ran Tvých a pro vylitou svatou krev Tvou Tebe prositi, bys je milostivě z očiště vyvoboditi ráčil.

Ježíši Kriste, který jsi za nás na kříži umřel, pro svatou ránu pravé ruky své smiluj se nad věrnými dušemi v očiště.

Bože můj a Spasiteli můj! na kolenou klaním se Tobě a líbám v duchu svatou ránu pravé ruky Tvé.

Pro svatou ránu tu prosím za odpuštění svých hříchův, a pro bolest, kterou jsi, Ježíši můj, trpěl, když Ti pravou ruku na kříž přibíjeli, a pro krev, která z rány té se prýštila, prosím Tebe: račiž se smilovati nad dušemi v očiště, račiž jim odpu-

stiti jejich viny, a račiž je přijmouti do slávy věčné, obzvláště duše N. N.

Otče náš. Zdrávas.

Ježíši Kriste, který jsi za nás na kříži umřel, pro svatou ránu levé ruky své smiluj se nad věrnými dušemi v očistci.

Ježíši můj, zvedám očí svých ku kříži Tvému a v pokoře klaním se Tobě, Spasiteli můj! Líbám v duchu svatou ránu levé ruky Tvé, a prosím pro bolest, kterou jsi, Ježíši můj, trpěl, když Ti levou ruku na kříž přibíjeli a pro krev, která z ní se prýštila, račiž vysvoboditi duše z očistce, a dejž jim odpočinutí věčné, obzvláště duším N. N.

Otče náš. Zdrávas.

Ježíši Kriste, který jsi za nás na kříži umřel, pro svatou ránu pravé nohy své smiluj se nad věrnými dušemi v očistci.

Ježíši můj, Synu Boží od věku zplozený, s úctivostí se Tobě klaním v utrpení Tvém a líbám v duchu svatou ránu pravé nohy Tvé, a prosím pro bolest, kterou jsi, můj Ježíši, trpěl, když Ti pravou nohu na kříž přibíjeli, a pro krev, která z ní se prýštila, očisť duše v očistci ode všech ještě zbývajících skvrn hříšných a račiž jim brzo ukázati Božské tváře své. Obzvláště prosím za duše N. N.

Otče náš. Zdrávas.

Ježíši Kriste, který jsi za nás na kříži umřel, pro svatou ránu levé nohy své smiluj se nad věrnými dušemi v očistci.

Ježíši můj, na rukou a nohou probodaný, který jsi nejhroznější smrtí za nás hříšné na kříži umřítí ráčil, líbám v duchu svatou ránu levé nohy Tvé a prosím pro bolest, kterou jsi, Ježíši můj, pocítil, když Ti levou nohu na kříž přibíjeli, a pro

krev, která z rány té se prýštila, račiž duše z očiště vysvoboditi a k sobě do nebe přijmouti. Obzvláště prosím za duše N. N.

Otče náš. Zdrávas.

Ježíši Kriste, který jsi za nás na kříži umřel, pro svatou ránu boku svého smiluj se nad věrnými dušemi v očiště.

Ježíši nejdobrotivější, prostředníče náš před trůnem Božím! nebylo lásce Tvé na tom dosti, abys za nás hříšníky nejhroznější smrtí na kříži umřel, nýbrž i po smrti své chtěl jsi probodnut býti a poslední krůpěj krve své za nás vycediti. Ježíši nejmilejší! pro smrt Tvou, pro krev Tvou, pro svatých pět ran Tvých prosím za vysvobození věrných duší z očiště, obzvláště za duše N. N. Dejž, ať skrze ránu svatého boku Tvého přijdou k Tobě do slávy věčné, kdež pak i za mne budou orodovati, abych i já jednou došel věčného blahoslavenství a s nimi Tebe, Otce i Ducha svatého miloval, chválil a vzýval na věky. Amen.

Otče náš. Zdrávas.

Odpočinutí věčné dejž, Pane, duším zemřelých pravověřících křesťanův. Amen.

Čtyry modlitby, které se modlivala sv. Gertruda za zemřelé.

P r v n í m o d l i t b a.

Klaním se Tobě, pozdravuji a oslavuji Tebe, nejsladší Ježíši, a díky Tobě vzdávám ve jménu celého světa za lásku, že jsi pro nás člověkem učiněn býti ráčil, že jsi pro nás se narodil, třiatřicet let hlad, zimu, práci a bolesti snášel, ba i sama sebe v nejsvětější svátosti nám zůstavil; i prosím Tebe, abys modlitbu mou za zemřelého N. (aneb za zemřelou N., aneb za zemřelé N. N.)

spojiti ráčil se zásluhami nejsvětějšího života svého a abys z nábýtku zásluh svých doplniti ráčil, čeho on (ona, oni, ony) zanedbal (la, li, ly) ve chválení a milování Tebe, v díkůčinění, modlitbách, ctnostech a jiných dobrých skutečích a povinnostech, kteréž s Tvou milostí bylby (bylaby, byliby, bylyby) konati mohl (mohla, mohli, mohly) a nekonal (la, li, ly), aneb je neúplně a nedokonale vykonal (la, li, ly).

Po každé modlitbě říkej:

Zdráv buď Ježíši Kriste, kníže míru, bráno nebes, živý chlebe, z Panny narozený, nádobo Boží!

V. Odpočinutí věčné dejž jim, Pane.

R. A světlo věčné ať jim svítí!

Aneb říkej žalm: „Z hlubokosti“.

Druhá modlitba.

Klaním se Tobě, pozdravuji a oslavuji Tebe, nejsladší Ježíši, a díky Tobě vzdávám za lásku, pro kterou jsi se, tvůrce všech věcí k našemu spasení od lidí zajati, povázati, po zemi vléci, nohama šlapati, k smrti odsouditi nechal a kříž nésti, obnažen, ukřižován býti, nejhořčejší smrtí umřítí a kopím proboden býti chtěl. S touto láskou Tvou spojuji a obětuji Tobě nehodné modlitby své a prosím Tebe snažně pro zásluhy utrpení Tvého a smrti Tvé, abys vyhladiti a úplně odníti ráčil, čímž Tebe duše, za kterou (které) se modlím, byla urazila (byly urazily) buď myšlénkou, řečí aneb skutkem; také Tebe prosím, abys všechny bolesti zraněného těla svého a zkormoucené duše své a všechny zásluhy své Bohu Otci obětoval za všechny tresty, které ještě trpěti musí duše v očištcí, aby tak zadostučiněno bylo přísné spravedlnosti Tvé. Amen.

Zdráv buď Ježíši Kriste atd.

Třetí modlitba.

Klaním se Tobě, pozdravuji a oslavuji Tebe, nejsladší Ježíši, a díky Tobě vzdávám, že jsi lidskou přirozenost oslavil, když nad smrtí zvítěziv z mrtvých jsi vstal, na nebe vstoupil a na pravici Boží se posadil; a prosím Tebe snažně, abys duši (aneb duše), za kterou (které) se modlím, vítězství svého a slávy účastnou (účastny) učiniti ráčil. Amen.

Zdráv buď Ježíši Kriste atd.

Čtvrtá modlitba.

Klaním se Tobě, pozdravuji a oslavuji Tebe, nejsladší Ježíši, a díky Tobě vzdávám za všechna dobrodiní, která jsi přeslavné matce své a všem vyvoleným svým kdy prokázal, a spojuji díky své s oněmi, ježto svatí Tobě vzdávají, že vtělením, utrpením a z mrtvých vstáním Tvým spaseni jsou; a prosím Tebe, abys ze zásluh a modliteb této Panny přeslavné a ze zásluh a modliteb světcův a světic Božích doplniti ráčil, co této duši N. N. (těmto duším N. N.) ještě schází. Amen.

Zdráv buď Ježíši Kriste atd.

Kratičká modlitba za zemřelé vůbec.

Smiluj se, Ježíši nejdobrotivější, nad dušemi, pro jejichžto vysvobození jsi přirozenost lidskou na se vzal a nejhořčejší smrt podstoupil. Smiluj se nad jejich vzdycháním, smiluj se nad jejich slzami a odpustiž jim pro své utrpení tresty, které za hříchy své zasloužily. Nejsvětější krev Tvá, Ježíši nejdobrotivější, sestupiž do očištění a potěšiž a počeřstviž všechny tam uvězněné a trpící. Podej jim, Pane, ruku svou a uveď je na místo odpočinutí, světla a pokoje. Amen.

Modlitba za zemřelé rodiče, bratry, sestry, přátele a dobrodince.

Otče milosrdenství a Bože všeho potěšení! Smiluj se nad dušemi v očistci, které po Tobě jako po studnici živé touží. Pohlédni na Ježíše Krista, Syna svého, a pro zásluhy jeho umučení vysvobod duše mých rodičů, bratrů, sester, přátel a dobrodinců. Pomni, Otče nejdobrotivější, že duše ty jsou dítky Tvé. Ach, kýž jest spravedlnosti Tvé již zadostučiněno velikými bolestmi, které dosud přetrpěly! Pro nevyzpytatelné milosrdenství své odpusť jim všelike viny, aby byvše vysvobozeny již Tebe i s jinými vyvolenými v nebi věčně milovati a chváliti mohly. Ježíši nejdobrotivější! pro zásluhy hořkého umučení skrať veliká jejich muka; a protože nemohou samy zaplatiti dluhy své, zaplať Ty je předrahou cenou krve své, aby Tebou vysvobozeny byvše Tobě věčně plesaly. Amen.

Jiná modlitba.

Otče nebeský! úpěnlivě prosím Tebe skrze Ježíše Krista, Syna Tvého, pro velikou lásku, která ho k tomu pohnula, aby člověkem učiněn byl, trpěl a krev za nás vylil, a pro zásluhy jeho utrpení a smrti, abys z očistce vysvoboditi ráčil duše mých milých rodičů, příbuzných, dobrodinců, zpovědníkův a jiných duchovních vůdců, kteří mi často dobrou radou nápomocni byli, a duše těch, jejichž muka jsem já snad sám zavinil, kteří mi zle nakloněni byli, mi zle činili aneb mne pronásledovali, a vůbec prosím za všechny duše, které v očistci trpěti musí.

Modlitba k Panně Marii za zemřelé.

Maria, matko milosrdenství! Shlédni na duše, které jsou vykoupěny drahou krví Ježíše Krista,

syna tvého, jak hrozná snášejí muka a jak velice po vysvobození svém touží. I prosím tebe pro lásku, kterou Ježíše miluješ, ukaž se býti matkou a sice matkou milosrdenství. Pomni, ó Maria, na bolesti své, na utrpení své, na svatých pět ran milého syna svého, a obětuj je Otci nebeskému za duše v očištcí, které mateřské péči tvé nejvíce odporučím, aby brzo z muk svých byly vysvobozeny a s Ježíšem a tebou, ó Maria, v nebeské blaženosti věčně se radovaly.

Modlitba k svatým andělům, svatým a světicem Božím.

Svatí andělé Boží, kteří bez ustání Pána Boha chválíte a o naše blaho pečujete, vizte, jak ubohé duše v mukách svých k vám vzdychají a za pomoc vás prosí; orodujte za ně, aby jejich muky byly skráceny a ony do vaší společnosti byly uvedeny. Všickni svatí a světice Boží, prostě za tyto duše opuštěné, neboť s velikou toužebností očekávají svobodu svou. Svatí patriarchové a proroci, svatí apoštolé, svatí mučenníci, svatí vyznavači, svaté panny a všickni svatí ujměte se jich společnou modlitbou svou a obětujte za ně své vroucné tužby, svou víru a horlivost pro čest Boží a duší spasení, svou stálost ve snášení všelikých obtíží, svou radost v kříži a utrpení, svou krev pro Krista vy-litou, svou trpělivost, své bdění a modlení, své kajicné skutky a posty, svou nevinnost a čistotu, svou pokoru a lásku, aby Otec všeho milosrdenství nad nimi se smíloval, tresty jim odpustil a je k sobě do věčné říše přijal, kdežby Tebe věčně chválily. Amen.

Modlitba, jižto se naše dobré skutky věrným duším v očištcí přivlastňují.

Klaním se Tobě, chválím a pozdravuji Tebe, nejsvětější, nerozdílná Trojice, Otče, Synu i Duchu

svatý a vyznávám, že Ty jsi pravý a jediný Bůh můj. V Tebe věřím, v Tebe doufám, Tebe z hloubí srdce svého miluji. Díky Tobě vzdávám za všechny mi prokázané milosti a za všechna dobrodiní a poroučím dnes i každou hodinu života svého, svou duši i Tělo své, svou čest i majetnost do Božské ochrany Tvé. Božské velebnosti Tvé obětuji všechny své činy a jednání, všechny své myšlenky, řeči a skutky, kroky a chůze, kříže a utrpení, odpůstky a jiné pobožnosti, celý život svůj i smrt. Cokoli činím, budiž spojeno se všemi skutky Ježíše, Marie a Josefa a všech svatých a světic Božích a budiž obětováno podle vůle Tvé a z lásky křesťanské za všechny věrné duše k jejich potěšení a vysvobození, obzvláště za duše mých rodičů a předků, bratrů a sester, přátel a známých, na něž pamatovati povinen jsem, jakož i za duše, které nejdéle a nejvíce již trpí, za duše zemřelých údů bratrů, do kterých i já přijat jsem, kteří snad mou vinou trpí; přede všemi ale za ty duše, nad nimiž Bůh a nebes královna Maria zvláštní mají zalíbení a muka jejich umenšiti a je brzy vysvoboditi chtějí. Zatím, nejmilejší Ježíši, chci v trpělivosti doufati, že i tyto k mé přímluvě vysvobozené duše před tváří Tvou vděčnými se mi prokáží a velebnost Tvou bez ustání prositi budou za mne, hříšné stvoření, jakož i za všechny mé známé a příbuzné, přátele a nepřátele, za spasení všech umírajících, za obrácení všech zatvrzelých a že i v tomto nebezpečném životě všemu počínání a konání mému každého času Božího požehnání vyžádají, obzvláště ale, že mi v poslední hodině s královnou nebeskou Marií a se všemi svatými a vyvolenými, které nábožně a vroucně o přispění vzývám, věrně nápomocny budou, abych s pravou a dokonalou lítostí k smrti se připravil, svátostí umírajících dosáhl a nejsvětější

jména: „Ježíš, Maria a Josef“ v ústech i srdci maje, z tohoto světa se odebral a konečně skrze zásluhy Ježíše Krista do radostí věčných vejíti mohl. Amen.

Obětování každého dobrého skutku za zemřelé.

Ježíši můj, tento skutek konati (aneb opustiti) chci ku prospěchu věrných duší v očistci; račiž ho milostivě přijmouti a spojití se zásluhami umučení svého a dejž jim odpočinutí věčné. Amen.

Modlitba za šťastnou hodinu smrti a abychom osvobozeni byli muk očistcových.

Ježíši nejdobrotivější, Spasiteli nejmilejší! pro velké muky Tvé, obzvláště ale pro úzkosti úmrtní v zahradě Olivetské a ony tři bolesti plné hodiny na kříži, prosím s dětinnou důvěrou, abys se nade mnou, až hodina smrti se přiblíží, smiloval a v úzkostech úmrtních mne neopouštěl. Pomni, žes mou duši draze vykoupil; ó uchovej ji také pro zásluhy svého umučení a smrti své před úzkostmi úmrtními; a když s tělem se rozloučí, přijmi ji pod ochranu svou, abych tak bez muk očistcových k Tobě do nebeské říše dostati se mohl.

I ty, matko požehnaná Spasitele mého, nejblahoslavenější Panno Maria! budiž pozdravena, uctěna a oslavována pro všechny bolesti, které milující srdce tvé pocítilo, když pod křížem stojíc milého syna svého u největších bolestech umíratí jsi viděla. Matko má nejmilejší! s dětinnou důvěrou tebe prosím, přispěj mi v hodinu smrti ku pomoci; abych bez skroušené zpovědi a hodného přijetí nejsvětějšího těla a krve Ježíše Krista, syna tvého, z tohoto světa se neodebral. Budiž, ó budiž mi pak nápomocna, rodičko Boží; a když již nebudu s to očí svých k tobě zdvihnouti a

jazyk nebude s to svaté jméno tvé vysloviti, pak přijď a podej mi mateřskou ruku svou a přiveď duši mou k synu svému a pros ho, aby mne milostivě souditi a aniž bych muky očistcové podstoupiti musil, do věčné blaženosti mne přijmouti ráčil, kde s tebou, matičko Boží, a se všemi vyvolenými jemu se klaněti, jeho milovati a chváliti budu na věky věkův.

Ježíši, Maria a Josefe! vám daruji srdce své i duši svou! Ježíši, Maria a Josefe! přispějte mi ku pomoci a posilňte mne v úzkostech úmrtních! Ježíši, Maria a Josefe! přiveďte duši mou do radostí věčných. Amen.

II. Modlitby k dosažení odpustků pro zemřelé.

Kdo pozdravení andělské ráno, v poledne a večer, když ku klekání se zvoní, kleče se pomodlí, dosáhne pokaždé 100 dní odpustků a kdo denně se ho modlí, dosáhne každý měsíc po sv. přijímání plnomocné odpustky. — Kdo večer po klekání vyřiká žalm: „Zhlubokosti“ s veršíkem: „Odpočinutí věčné atd.“, aneb kdo neznaje ten žalm „Otče náš, Zdrávas a veršík Odpočinutí věčné atd.“ za zemřelé se pomodlí, dosáhne pokaždé 100 dní odpustků a kdo denně tu modlitbu vykonává, jednou za rok plnomocné odpustky.

Žalm „Z hlubokosti“.

Z hlubokosti volal jsem k Tobě, Hospodine;* Hospodine, vyslyš hlas můj.

Ať jsou uši Tvé nakloněny* k hlasu modlitby mé. Budeš-li, Hospodine, nepravosti šetřiti:* Hospodine, kdož obstojí?

Ale u Tebe jest slitování,* a pro zákon Tvůj doufal jsem v Tebe, Hospodine.

Očekává duše má na slovo jeho,* doufala duše má v Hospodina.

Od bdění jitřního až do noci* doufej Israel v Hospodina.
Nebo u Hospodina jest milosrdenství* a hojné
u něho vysvobození

A onť vykoupí Israele* ze všech nepravostí jeho.

V. Odpočinutí věčné dejž jim, Pane.

R. A světlo věčné ať jim svítí.

K tomu žalmu obyčejně se přidává:

V. Pane, vyslyš modlitbu mou.

R. A volání mé k Tobě přijď.

Modleme se:

Ó Bože, všech věřících Stvořiteli a Vykupiteli, račiž dáti duším služebníkův a služebnic svých odpustění všech hříchův, aby prominutí milostivé, které vždycky sobě žádaly, skrze nábožné orodování obdržely; který živ jsi a kraluješ na věky věkův. Amen.

Kdo 5 Otčenášů a 6 Zdrávasů s veršíky za zemřelé se pomodlí, dosáhne pokaždé 300 dní odpustků a kdo tu modlitbu denně konává, dosáhne každý měsíc po svatém přijímání odpustky.

Prosíme Tebe, Pane, přijď ku pomoci služebníkům svým, které drahou krví jsi vykoupil.

V. Odpočinutí věčné dejž jim, Pane.

R. A světlo věčné ať jim svítí.

V. Ať odpočívají v pokoji.

R. Amen.

Kdo následující modlitby za zemřelé na každý den v témdni ustanovené se pomodlí a Otče náš, Zdrávas a žalm: „Z hlubokosti“ přidá, dosáhne pokaždé 100 dní odpustkův.

Modlitba na neděli.

Všemohoucí Bože, pro předrahou krev, kterou Syn Tvůj v zahradě Getsemanské potiti se ráčil: vysvobod duše v očistci trpící, obzvláště ty, které nejvíce jsou opuštěny a uveď je do slávy své, kde Tebe chváliti a oslavovati budou na věky. Amen.

Otče náš. Zdrávas. Z hlubokosti atd.

Modlitba na pondělek.

Všemohoucí Bože, pro předrahou krev, kterou Syn Tvůj při ukrutném bičování proliti ráčil: vysvobod' duše v očištcí trpící, obzvláště ty, které nejdříve vejíti mají do nebeské říše, aby již Tobě věčnou chválu prozpěvovaly a Tebe oslavovaly. Amen.

Otče náš. Zdrávas. Z hlubokosti atd.

Modlitba na úterek.

Všemohoucí Bože, prosím Tě pro předrahou krev, kterou Syn Tvůj při bolestném trním korunování proliti ráčil: vysvobod' duše v očištcí trpící, obzvláště ty, které nejdéle ještě mají trpěti, aby již mohly Tebe chváliti a Tobě věčně blahořečiti. Amen.

Otče náš. Zdrávas. Z hlubokosti atd.

Modlitba na středu.

Všemohoucí Bože, prosím Tě pro předrahou krev, kterou Syn Tvůj, těžký kříž nesa, proliti ráčil: vysvobod' duše v očištcí trpící, obzvláště ty, které v zásluhách jsou nejbohatší, aby již na vysokém stupni slávy, který jich očekává, Tebe chválily a věčně oslavovaly. Amen.

Otče náš. Zdrávas. Z hlubokosti atd.

Modlitba na čtvrték.

Všemohoucí Bože, pro předrahé tělo a předrahou krev Ježíše Krista, Syna Tvého, které v předvečer umučení svého milým apoštolům za pokrm a nápoj byl podal a co obživující pokrm věřícím zůstavil, prosím Tebe: vysvobod' duše v očištcí trpící, obzvláště ty, které nejvíce toto tajemství věčné lásky Tvé sobě rozjímalý, aby Tě

se Synem Tvým i Duchem svatým v slávě tvé věčně chválily a oslavovaly. Amen.

Otče náš. Zdrávas. Z hlubokosti atd.

Modlitba na pátek.

Všemohoucí Bože, pro předrahou krev, která v tento den na dřevě kříže ze svatých rukou a nohou Syna Tvého se prýštila, prosím Tebe: vysvobod' duše v očištění trpící, obzvláště ty, za které modliti se nejvíce povinen jsem, aby mou vinou zdržovány nebyly k Tobě přijíti, kdež Tebe v slávě Tvé věčně budou chváliti a oslavovati. Amen.

Otče náš. Zdrávas. Z hlubokosti.

Modlitba na sobotu.

Všemohoucí Bože, pro předrahou krev, která z boku Syna Tvého u přítomnosti a k největší žalosti nejsvětější matky jeho se prýštila, prosím Tebe: vysvobod' duše v očištění trpící, obzvláště ty, které bolestnou matku Syna Tvého nejvíce milovaly a ctily, aby brzo účastny se staly slávy věčné a pak Tebe chválily a oslavovaly na věky věkův. Amen.

Otče náš. Zdrávas. Z hlubokosti atd.

Vzbuzení tří Božských ctností.

Kdo tyto tři Božské ctnosti denně vzbuzuje a nábožně říká, dosáhne každý měsíc plnomocné odpustky, jestliže skroušeně se vyzpovídá, Tělo Páně přijme a za potřeby církve se pomodlí. Tak i v hodinu smrti. Za každé říkání této modlitby dosáhneš 7 kvadragen čili 280 dní odpustků. Můžeš pak Božské ctnosti následujícím způsobem vzbuditi.

. V í r a .

Věřím v Tebe, pravý, ve třech osobách jediný Bože, Otče, Synu a Duchu svatý! jenž jsi všecko stvořil, jenž všechno zachováváš, řídíš a spravuješ, jenž dobré odměňuješ a zlé trestáš. Věřím, že Syn Boží člověkem učiněn jest, aby

nás svou smrtí na kříži vykoupil a že Duch svatý svou milostí nás posvěcuje. Věřím a vyznávám všecko, cos Ty, ó Bože, zjevil, co Ježíš Kristus učil, svatí apoštolové kázali a svatá katolická církev nám k věření představuje. To všechno věřím, poněvadž Tys, ó Bože, to zjevil, jenž věčná a neskončená pravda a moudrost jsi, která ani oklamati, ani oklamána býti nemůže. Ó Bože! rozmnož víru mou.

N a d ě j e.

Doufám a důvěřuji se ve Tvou neskončenou dobrotu a v milosrdenství Tvé, ó Bože! že mi skrze neskončené zásluhy svého jednorozeného Syna, Ježíše Krista, v tomto životě poznání, pravou lítost a odpuštění mých hříchův uděliti, po smrti pak spasení věčné dáti a propůjčiti ráčíš, abych na Tebe tváří v tvář patřiti, Tebe milovati a bez konce požívati mohl. Doufám také od Tebe potřebné prostředky k všeho toho dosažení. Doufám to od Tebe, poněvadž jsi to přislíbil, jenž všemohoucí, věrný, neskončeně dobrotivý a milosrdný jsi. Ó Bože! posilni naději mou.

L á s k a.

Ó můj Bože! já Tebe miluji z celého srdce svého nade všecko, poněvadž nejvyšší dobro, neskončeně dokonalý a vší lásky hoden jsi; i proto Tě miluji, že ke mně a ke všem tvorům nejvyšš dobrotivý jsi. Žádám z celého srdce rovně tak Tě milovati, jak Tě Tvoji nejvěrnější služebníci milují a milovali; s jejich láskou sjednocuji svou nedokonalou lásku. Rozmnožuj ji ve mně, ó nejdobrotivější Pane, vždycky víc a více. Poněvadž tedy Tebe upřímně a srdečně milovati žádám a o to opravdu se přičiňuji, proto jest mi z celého srdce líto, že jsem Tebe, své nejvyšší dobro, které

nade všechno miluji, Tebe, svého Stvořitele, Vykupitele a Posvětitel rozhněval. Bolestně toho lituji, že jsem hřešil, že jsem Tebe, svého všemohoucího Pána, svého nejlaskavějšího Otce urazil. Cíním opravdové předsevzetí, všech hříchů i všech zlých příležitostí se varovati, předešlých nepravostí vždycky víc a více litovati, zlost hříchu častěji rozjímati a nikdy více proti Tvé nejsvětější vůli nejednati. Přijmi mne opět za své dítě a dej mi milost k vyplnění mého předsevzetí. Za to Tě prosím skrze neskončené zásluhy Tvého Božského Syna, Pána našeho a Vykupitele Ježíše Krista.

Modlitba před obrazem ukřižovaného.

Kdo tuto modlitbu a modlitby odpustkové za potřeby svaté církve po vykonané zpovědi a sv. přijímání před obrazem Ukřižovaného se pomodlí, dosáhne plnomocných odpustků.

Ježíši nejdobrotivější a nejlaskavější. Hle, před tváří Tvou klečím na kolenou svých a prosím Tebe z nitra duše své, abys v srdce mé vštípil ráčil živé pocity víry, naděje a lásky, pravou lítost nad mými hříchy a nejpevnější předsevzetí je napravit, neboť s roznícenou myslí a s největší soustrastí rozjímám a na mysli sobě rozvažuji svatých pět ran Tvých před očima maje, co již David prorok o Tobě, dobrý Ježíši, položil v ústa tvá: „Zbodli ruce mé i nohy mé, sčeti všechny kosti mé“. (Žalm 21, 17. 18.)

Modlitba odpustková za potřeby církve svaté.

Prosíme Tebe, ó Pane! vyslyš pokorné prosby naše a budiž nám nápomocen ve všech potřebách našich; smiluj se nad námi pro hříchy naše a odvrát všeliké zlo od svaté církve své; uděl nám pravého pokoje, sjednocenost knížat křesťanských

a nad nevěřícími vítězství; vyslyš církev svatou samospasnou a zahanbi všeliký blud a všeliké kacířství; uděl viditelné hlavě církve své dlouhého a šťastného panování a po tomto životě časném radost a blaženost nebeskou, zemřelým však odpočinutí věčné; skrze Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

Odevzdání se do vůle Boží.

Kdo následující modlitbu nábožně říká, dosáhne 100 dní odpustků každý den; za rok pak po vykonané zpovědi a sv. přijímání a modlitbě odpustkové plnomocné odpustky; podobně i v hodinu smrti, přijme-li smrt z ruky Boží s odevzdáním se do vůle jeho.

M o d l i t b a.

Ve všech věcech staň se, budiž chválena a na věky vyvýšena nejspravedlivější, nejvznešenější a milování nejhodnější vůle Boží! Amen.

Průpověď k uctění neposkvrněného početí blahoslavené Panny Marie.

Kdo tuto průpověď nábožně říká, dosáhne pokaždé 100 dní odpustků.

Blahoslaveno budiž nejsvětější a neposkvrněné početí nejblahoslavenější Panny Marie!

Vzývání svatého anděla strážce.

Kdo anděla strážce následujícím způsobem nábožně vzývá, získá si pokaždé 100 dní odpustků, a kdo tu pobožnost denně vykonává, dosáhne po vykonané zpovědi a sv. přijímání a modlitbě odpustkové každý měsíc plnomocné odpustky.

Anděle Boží, strážce můj, — Jemuž mne odevzdal pečlivý Otec nebeský můj, — Mne vždycky střež, řiď, a veď a napravuj.

Poznamenání. Všechny tyto odpustky jsou podle listů papežských sestavené a proto také pravé. Dobrý jest také denně ráno učiněný úminek i pro sebe i pro věrné duše všechny odpustky získati, které modlitbami a dobrými skutky získati lze.

12. Devítidenní pobožnost k útěše věrných duší v očistci.

(Od sv. Alfonsa Liguori.)

Poručme Ježíši Kristu a jeho svaté matce všechny duše v očistci, a zvláště duše našich příbuzných, dobrodinců, přátel i nepřátel, přede všemi ale ty, za které modlití se povinni jsme, a obětujeme za ně Pánu Bohu následující rozjímání a modlitby, na mysli uvažující veliká muka, která ony nevěsty Ježíše Krista trpí.

P r v n í d e n .

Mnohonásobná jsou muka, která ony duše trpěti musí, ale největší z nich jest pomýšlení, že hříchy za živa spáchané příčinou jsou těchto utrpení.

Ježíši, Spasiteli můj! Tolikráte již jsem peklo zasloužil, jak veliká by byla teď má bolest, kdybych byl zatracen a věděl, že já sám jsem příčina zatracení svého. Děkuji Tobě za tu trpělivost, kterou jsi posud se mnou měl. Bože můj! nade všecko Tebe miluji, a líto mi z celého srdce, že jsem Tě urazil, neboť jsi dobrota neskončená. Raději volím umřítí, než Tebe ještě kdy uraziti. Dejž mi milost svaté setrvalosti, měj se mnou útrpnost, smiluj se nade mnou, ale i nad dušemi, jenž v očistci trpí. Rodičko Boží, Maria! budiž jim nápomocna mocnou přímluvou svou!

Otče náš. Zdrávas, a pak rei:

Milost, Pane, smilování
Lej na duše ty, své nevěsty,
Dej jim věčné radování
V nebi mezi svými anděly.

Druhý den.

Druhá bolest, která ony duše trápí, jest ztráta času v tomto životě, ve kterém by sobě více zásluh pro nebe byly získati mohly a pomyšlení, že této ztráty nahraditi již nelze, protože čas života a zásluh již pominul.

Ó mne ubohého! který již tolik let na této zemi žiji a žádných jiných zásluh jsem sobě nezískal než pro peklo; děkuji Tobě, Pane, že mi teď ještě času popříváš hříchy své napravit. Lituji, dobrý Bože, že jsem Tě urazil. Přispěj mi svou milostí ku pomoci, abych zbývajcího ještě života jedině k tomu vynaložil, bych Tobě sloužil a Tebe miloval. Smiluj se nade mnou, smiluj se ale také nad dušemi, které v očistci trpí. Rodičko Boží, Maria! budiž jim nápomocna mocnou přímluvou svou!

Otče náš. Zdrávas. Milost, Pane atd. (jako na hoře.)

Třetí den.

Jiná veliká muka, kterou duše ty snášejí, jest vědomí, že samy zavinily, zač káti se musí. V tomto životě nepoznáváme hnusnost hříchu, ale jinak vidíme v onom a právě to jest jedna z největších muk, které duše ty v očistci trpí.

Bože můj! Protože Ty jsi dobrota neskončená, miluji Tebe nade všecko a lituji z celého srdce, že jsem Tě urazil. Volím raději umřít, než Tebe kdy urazit. Dejž mi milost svaté setrvalosti v dobrém, smiluj se nade mnou, smiluj se ale také

nad dušemi; které v očištcí trpí. Rodičko Boží, Maria! budiž jim nápomocna mocnou přímluvou svou!

Otče náš. Zdrávas. Milost, Pane atd. (str. 201.)

Č t v r t ý d e n.

Bolest, která ony svaté duše obzvláště trápí, pozůstává v tom, že poznávají, jak velice za živa hříchy svými Pána Boha rmoutily, kterého tak velice milují. Ba někteří kající zemřeli hořem, pomníce, že tak dobrotivého Boha urazili. Duše v očištcí poznávají mnohem lépe než my, jak milování hodný jest Bůh a milují Ho nade všecko, a proto pocítují bolest nade všechny bolesti větší, pomníce, že Ho za živa urazily.

Bože můj! Protože Ty jsi dobrota neskončená, líto mi z celého srdce, že jsem Tebe urazil. Volím raději umřítí, než Tebe opět hříchem uraziti. Dejž mi milost svaté setrvalosti v dobrém, smiluj se nade mnou, smiluj se ale také nad dušemi, které v očištcí trpí a Tebe z celého srdce milují. Rodičko Boží, Maria! budiž jim nápomocna mocnou přímluvou svou!

Otče náš. Zdrávas. Milost, Pane atd. (str. 201.)

P á t ý d e n.

Velikou jest také bolestí pro ony duše, že v onom ohni trpěti musí nevědouce obyčejně, kdy jejich muka vezmou skončení. Ony vědí sice, že zajisté jednoho dne budou vysvobozeny, ale nejistota okamžení, kdy se ukončí jejich trápení, jest zajisté pro ně mukou nemalou.

Ó mne ubohého! kdybys mne, Pane, do pekla byl již zavrhnul; neboť z toho místa věčných trestů nebyl bych zajisté nikdy vyšel. Já Tebe miluji

nade všechno, dobroto neskončená a líto mi jest, že jsem Tě kdy urazil. Volím raději umřít, než Tebe opět hříchem urazit. Dejž mi milost svaté setrvalosti v dobrém, smiluj se nade mnou, smiluj se ale také nad dušemi, které v očistci trpí a Tebe z celého srdce milují. Rodičko Boží, Maria! budiž jim nápomocna mocnou přímluvou svou.

Otče náš. Zdrávas. Milost, Pane atd. (str. 201.)

Š e s t ý d e n.

Bývají sice ony duše potěšeny rozjímáním sobě hořkého umučení Ježíše Krista a nejsvětější svátosti oltářní, neboť jsou zachovány skrze umučení Ježíše Krista a mnoho milostí již dosáhly a ještě dosahují skrze mše svaté a svatá přijímání. Ale rovněž bývají také trápeny myšlénkou, že k těmto tak velikým dobrodiním lásky Ježíše Krista nevděčné byly.

Božský Spasiteli můj! Tys pro mne zemřel, Tys sebe samého tolikráte ve svatém přijímání mně daroval a já nevděkem Tobě jsem splácel. Teď ale Tebe miluji nade všechno, dobroto nejvyšší a líto mi z celého srdce, že jsem Tě kdy urazil. Volím raději umřít než Tebe opět hříchem urazit. Dejž mi milost svaté setrvalosti v dobrém, smiluj se nade mnou, smiluj se ale také nad dušemi, které v očistci trpí a z celého srdce Tebe milují. Rodičko Boží, Maria! budiž jim nápomocna mocnou přímluvou svou.

Otče náš. Zdrávas. Milost, Pane atd. (str. 201.)

S e d m ý d e n.

Jiná veliká bolest oněch duší pozůstává ve vroucné tužbě spatřiti tvář Boží; ach jak zdlouhavě pomíjejí tam minuty muky plné, neboť Pána

Boha srdečně milující touží sprostěny býti smutného žaláře a jeho chváliti věčně.

Ó Bože, Otče milosrdenství! ukoj vřelou jejich tužbu, sešli k nim svatého anděla svého, který by jim zvěstoval, že Tys jejich Otec, že skrze umučení a smrt Ježíše Krista s nimi jsi smířen a teď že přišel okamžik jich vysvobození.

Otče náš. Zdrávas. Milost, Pane atd. (str. 201.)

Osmý den.

Kromě těchto jiná ještě muka ony duše souží, myšlénka totiž, že jim Bůh tolik zvláštních milostí propůjčil, jimiž jiní obdařeni nebyli a že hříchy svými Ho přinutily, aby je těmito tresty potrestal, ačkoli zasloužily věčně zatraceny býti.

Hle, Bože můj! jeden z nevděčníků těch jsem i já, kterýž jsem tolik milostí od Tebe obdržel a přece láskou Tvou opovrhnul a zasloužil od Tebe do pekla zatracen býti. Ale teď, dobroto neskončená, miluji Tebe nade všecko a líto mi jest, že jsem Tě kdy urazil. Volím raději umříti, než Tebe opět hříchem uraziti. Dejž mi milost svaté setrvalosti v dobrém, smiluj se nade mnou, smiluj se ale také nad dušemi, které v očistci trpí a Tebe z celého srdce milují. Rodičko Boží, Maria! budiž jim nápomocna mocnou přímluvou svou!

Otče náš. Zdrávas. Milost, Pane atd. (str. 201.)

Devátý den.

Velká jsou zajisté všechna muka oněch blahoslavených duší: oheň, zármutek, tma, nejistota času, kdy budou vysvobozeny, největší však jest ta, že svaté nevěsty ty vzdáleny jsou od nebeského ženicha svého a nemohou patřiti na tvář jeho.

Ó Bože, jak jsem mohl posud tolik let od Tebe vzdálen a milosti Tvé zbaven živu býti? Ó

dobroto neskončená! Jak dlouho ty shovíváš! Od nynějška ale Tě miluji nade všecko a líto mi z celého srdce, že jsem Tě kdy urazil. Volím raději umřít, než Tebe opět hříchem urazit. Dejž mi milost setrvalosti v dobrém a nedopusť, abych znova upadl do nemilosti Tvé. Smiluj se, za to Tě prosím, nad oněmi dušemi, zmírni jejich muka, skrať dobu utrpení a povolej je brzo k sobě do nebe, aby na Tebe tváří v tvář patřily a Tebe velebily. Rodičko Boží, Maria! přispěj jim ku pomoci mocnou přímluvou svou a pros i za nás, kteří ještě v nebezpečenství, věčně zahynouti, jsme postaveni.

Otče náš. Zdrávas. Milost, Pane atd. (str. 201.)

Prosby za duše v očištcí skrze bolesti, které Ježíš Kristus při svém umučení snášel.

V. Nejsladší Ježíši! Skrze krvavý pot, jímžto's v zahradě Getsemanské potiti se ráčil, smiluj se nad dušemi v očištcí!

R. Smiluj se nad nimi, Pane, smiluj se nad nimi!

V. Nejsladší Ježíši! Skrze bolesti, které jsi při ukrutném bičování trpěti ráčil, smiluj se nad dušemi v očištcí!

R. Smiluj se nad nimi, Pane, smiluj se nad nimi!

V. Nejsladší Ježíši! Skrze bolesti, které jsi při bolestném trním korunování trpěti ráčil, smiluj se nad dušemi v očištcí!

R. Smiluj se nad nimi, Pane, smiluj se nad nimi!

V. Nejsladší Ježíši! Skrze bolesti, které, ukrutně byv ukřižován, trpěti jsi ráčil, smiluj se nad dušemi v očištcí!

R. Smiluj se nad nimi, Pane, smiluj se nad nimi!

V. Nejladší Ježíši! Skrze bolesti, které jsi na kříži na hoře Kalvarii trpěti ráčil, smiluj se nad dušemi v očistci!

R. Smiluj se nad nimi, Pane, smiluj se nad nimi!

V. Nejladší Ježíši! Skrze bolesti, které jsi v úmrtním zápasu trpěti ráčil, smiluj se nad dušemi v očistci!

R. Smiluj se nad nimi, Pane, smiluj se nad nimi!

V. Nejladší Ježíši! Skrze nesmírné bolesti, které jsi pocítiti ráčil, když svatá duše Tvá od svého těla se loučila, smiluj se nad dušemi v očistci!

R. Smiluj se nad nimi, Pane, smiluj se nad nimi!

Poručme se nyní všichni věrným duším v očistci a modleme se:

Svaté a blahoslavené duše v očistci! My jsme teď za vás se modlili; že vás ale Bůh tak velice miluje, a již jste jisté, že Ho více neztratíte, prostě nyní i za nás ubobé, kteří jsme ještě vždycky v nebezpečení, Boha svého po celou věčnost ztratiti a na věky zahynouti.

Ó Bože, rozdáváči milostí a milovníče spásy naší! prosíme Tebe, abys naše bratry, příbuzné a dobrodince, kteří z tohoto světa již se odebrali, skrze přímlovu blahoslavené Marie Panny a všech svatých a světic Tvých do věčné blaženosti přijmouti ráčil. Skrze Ježíše Krista, Pána našeho. Amen.

O. A. M. G. D.

Obsah.

Úvod	Strana 7
----------------	-------------

První díl.

Poučení a příklady o duších v očistci.

První oddělení.

Co jest a že jest očistec.

Co jest očistec?	9
Důkaz o očistci ze starého zákona	9
Důkaz o očistci z nového zákona	11
Důkaz o očistci z podání apoštolského	12
Důkaz o očistci z usnešení církevních	13

Druhé oddělení.

O mukách očistcových.

O mukách duševních v očistci	14
O mukách očistcových ohněm způsobených	15
O ostatních mukách očistcových	15
Běžné náhledy o mukách očistcových	16
Jen málo vyvolených ujde mukám očistcovým	17
Úplně musíme býti čisti, chceme-li do nebe vjíti	17

Třetí oddělení.

Co nás ponouká, abychom pomáhali duším
v očistci.

Ubohé duše ty nemohou ničeho sobě zasloužiti, ani trestů svých zmírniti	19
Duše v očistci volají ustavičně o pomoc	19
Povinni jsme pomáhati duším v očistci	20
Pán Bůh chce, abychom pomáhali duším v očistci	21
Dobré skutky za zemřelé obětované velikou mají cenu před Bohem	22
Kdo věrné duše z očístce vybavuje, zvelebují čest Boží způsobem nejprospěšnějším a nejdoko- nalejším	23

Čtvrté oddělení

Jak můžeme pomáhati duším v očistci.

	Strana
O prostředcích vůbec, jimižto můžeme pomáhati duším v očistci	24
Jakou moc má modlitba za zemřelé	25
Napomenutí Tomáše Kempenského k modlitbě za zemřelé	26
Jak horlivě se modliti máme za zemřelé	27
Příkladové, jak horlivě svatí se modlívali za zemřelé	28
Příklad, jak rychle modlitba za zemřelé bývá vyslyšena	29
I kratičká modlitba mnoho může prospěti zemřelým	29
Mocná jest přímluva Rodičky Boží za zemřelé	30
Rodička Boží zvláštní provozuje vládu nad očistcem	31
Duše v očistci všelike nabývají útěchy ze sv. růžence	32
Dobré jest vzývati svaté anděly za zemřelé	33
Dobré jest vzývati svaté a světice Boží za zemřelé	34
Příkladové, že andělé a svatí pomáhají zemřelým	35
Dobré jest kající skutky za zemřelé obětovati	36
Modlitba spojená s postem aneb jinými skutky kajícími nemálo pomáhá zemřelým	37
Dobré jest všelike křivdy pro duše v očistci trpělivě snášeti	38
Dobré jest také tresty duší v očistci na sebe vzíti a za ně je trpěti	39
Jak horlivá byla svatá Ludvina u vykonávání kajících skutků za zemřelé	40
O veliké moci skutků milosrdných, které za zemřelé byly obětovány	40
O veliké prospěšnosti almužny zvláště pro duše v očistci	41
Nebývá to bez prospěchu pro duše v očistci, zaplatí-li někdo jejich dluhy	42
Dobré jest milovati nepřátely pro duše v očistci	43
Dobré jest své vlastní zásluhy za zemřelé obětovati	44
Sv. Teresie vysvobodila jednu duši tím, že jí darovala zásluhy své	45
O veliké ceně odpustků pro zemřelé	46
Příkladové o veliké ceně odpustků pro zemřelé	47
Užitečná jest i svěcená voda pro duše v očistci	48
O pálení světél za zemřelé	49
O poutích za duše v očistci konaných	50
Sv. přijímání duším v očistci nemálo bývá prospěšno	51
Dobré jest obětovati mši sv. za zemřelé	51
Příkladové o tom, jak velice mše sv. duším	

	Strana
v očiſtci jeſt proſpěſna	52
Není nad mſi ſvatoú močnejſího proſtředku výſvoboditi duſe z očiſtce	53
O původu třiceti tak zvaných gregoriánských mſí ſvatých	54
O výročních památkách za duſe v očiſtci	55
O původu památky všech věrných duſiček	56

Páté oddělení.

Některá naučení vztahující se na duſe v očiſtci.

Třeba býti ve ſtavu miloſti, abychom mohli duſím v očiſtci nápomocni býti	57
Dáváme-li na modlení za zemřelé, zpolehlivých máme k tomu lidí zvoliti	58
Nářek a nádherný pohřeb není zemřelým ku proſpěchu	59
Duſe v očiſtci žádají rychlé pomoci	60
Odkazy zemřelých mají co nejdřív vyřízeny býti	61
Sám bude za to trpěti, kdo zamešká vyřídití odkazy zemřelých	62
Svědomitě třeba ſe ſtarati o nadace, které zemřelí založili	63
Nadace a odkazy, které za ſvou duſi zříditi zamýšlíme, máme ſami do pořádku uvesti a neſpoléhati ſe na dědice	64
Dobré skutky často ſe nedoſtanou duſím, za které je koňáme ale jiným	65
Duſe v očiſtci často za dlouhý teprv. čas bývají výſvobozeny	66
Nikoho nemáme lehkovážně za ztraceného považovati	67
Nemáme ſe lehkovážně domýšleti, že by některá duſe pomoci naſí nepotřebovala	68
Nemáme vſetečně zkoumati, jak ſe mají zemřelí	68
Máme zemřelým pomáhati bez uſtání	69
Vytrvale a horlivě modlival ſe ſv. Auguſtin za zemřelé	70
Příkladové o krátkých a dlouhých mukách duſí v očiſtci	71
Každý má jeſt zvláſtní povinnost zemřelým pomáhati	73
O zvláſtní povinnosti dětí ku zemřelým rodičům	74
O zvláſtní povinnosti manželů k ſvým zemřelým manželkám a naopak	75

	Strana
Kdo duším v očistci žádného milosrdenství nepro- kazuje, má čeho se báti	76
Kdo milosrdenství prokazuje duším v očistci, má mnoho co doufati	77
Moudře jedná, kdo zde sám za sebe činí, co by si přál, aby jednou jiní za něho činili	77
Trpělivost v kříži a trápení ukracuje tresty očistcové I skrze nábožné nadace může někdo z očistce býti vysvobozen	78 79
Dokonalé zachování slibů řeholních chrání před očistcem	80
Láska k zemřelým jest příčinou časného i věčného blaha	81
Zlatá napomenutí pro nábožné duše očistce příliš se bojíci od Ludvíka Blossia	82

Šesté oddělení.

O vděčnosti věrných duší v očistci ku svým dobrodincům.	
O vděčnosti duší v očistci vůbec	83
Duše v očistci modlí se za své dobrodince a můžeme je vzývati	84
Duše v očistci vyžadují dobrodincům svým uzdra- vení v nemocích	85
Duše jedna v očistci opatřila dobroditelkyni své v nouzi výživu	88
Duše jedna v očistci opatřila dobrodinci svému pomoc v jeho potřebách	89
Duše zemřelých ostříhají dobrodince své na cestách a v nebezpečnostech	91
Duše zemřelých ostříhají a rozmnožují časné statky svých dobrodincův	92
Duše v očistci starají se o duševní blaho svých dobrodinců	93
Duše v očistci bývají dobrodincům svým v hodince smrti nápomocny	94
Věrné duše zemřelých bývají dobrodincům svým i na soudu Božím nápomocny	95
Lásku k zemřelým odměňuje Pán i tak, že dopouští, aby duše vysvobozené svým dobrodincům při smrti byly nápomocny a po smrti jejich duše do nebe doprovodily	96
Slovo o tom, je-li zjevování se zemřelých víry hodno	97
Slovo o tom, že duše zemřelých živým bývají nápomocny	99

Druhý díl.

Modlitby k útěše věrných duší v očistci.

1. Modlitby každodenní.

	Strana
Modlitba ranní	103
Modlitba večerní	103

2. Modlitby mešní.

Jak bychom mši sv. za duše v očistci s velikým prospěchem obětovati mohli	105
Kratší modlitba mešní	113

3. Modlitby na každý den v témdni.

Obětování umučení a smrti Ježíše Krista za duše v očistci.	
V neděli	114
V pondělí	116
V úterý	118
Ve středu	120
Ve čtvrtek	122
V pátek	123
V sobotu	125

4. Modlitby zpovědní.

Modlitba před sv. zpovědí	127
Zrcadlo zpovědní	128
Vzbuzení lítosti po zpytování svědomí	131
Modlitba po sv. zpovědi	132

5. Modlitby k svatému přijímání.

Před svatým přijímáním	132
Vzbuzení nejhlavnějších ctností	134
Po svatém přijímání	135
Modlitba k Ježíši v jeho utrpeních	136
Modlitba, kterou odpustky za duše v očistci se obětují	137
Litanie o přehořkém umučení a smrti Pána na- šeho Ježíše Krista	137
Modlitba k bolestné Panně Marii	139

6. Hodinky za duše v očistci.

	Strana
Hodinky za duše v očistci	140
Litanie ke všem svatým a světicím Božím za duše v očistci	146
Modlitba za zemřelé rodiče	150
Modlitba za zemřelé bratry, sestry, přátely a dobrodince	150

7. Modlitby nešporní.

Uctění sedmi bolestí Panny Marie ku prospěchu duší v očistci	150
Uctění sedmi radostí Panny Marie ku prospěchu duší v očistci	152
Otčenáš za zemřelé	154
Zdrávas Maria za zemřelé	157

8. Zvláštní pobožnost za zemřelé.

Klanění se nejsvětější svátosti oltářní za zemřelé	158
Pozdvižení mysli k Bohu	158
Píseň prosební a smuteční	160
Skroušené odprošení	160
Pobožnost bolestného růžence za duše v očistci před velebnou svátostí oltářní	161

9. Křížová cesta za zemřelé.

Modlitba přípravná	165
Čtrnáctero zastavení křížové cesty	166

10. Rozličné modlitby za zemřelé.

Růženec za zemřelé	175
Litanie o bolestech Marie Panny za zemřelé	180
Modlitba za sedmeré duše za příčinou sedmeronásobného krveprolití Ježíše Krista	182
Nábožné uctění svatých pěti ran Krista Pána za zemřelé	184
Čtyřem litby, které se modlívala sv. Gertruda za zemřelé	186
Krátká modlitba za zemřelé vůbec	188
Modlitba za zemřelé rodiče, bratry, sestry, přátely a dobrodince	189
Jiná modlitba	189
Modlitba k Panně Marii za zemřelé	189

	Strana
Modlitba k svatým andělům, svatým a světicem Božím	190
Modlitba, jižto se naše dobré skutky věrným duším v očištění přivlastňují	190
Obětování každého dobrého skutku za zemřelé	192
Modlitba za šťastnou hodinu smrti, a abychom osvobození byli muk očištcových	192

11. Modlitby k dosažení odpustků pro zemřelé.

Žalm „Z hlubokosti“	193
Modlitba na neděli	194
Modlitba na pondělek	195
Modlitba na úterek	195
Modlitba na středu	195
Modlitba na čtvrtěk	195
Modlitba na pátek	196
Modlitba na sobotu	196
Vzbuzení tří božských ctností	196
Modlitba před obrazem Ukřižovaného	198
Modlitba odpustková za potřeby církve svaté	198
Odevzdání se do vůle Boží	199
Průpověď k uctění neposkvrněného početí blahoslavené Panny Marie	199
Vzývání svatého anděla strážce	199

12. Devítidenní pobožnost k útěše věrných duší v očištění.

První až po devátý den	200
Prosby za duše v očištění skrze bolesti, které Ježíš Kristus při svém umučení snášel	205

Bei **Friedr. Grosse in Olmütz** ist auch zu haben

Trost der armen Seelen. Belehrung und über den Zustand der Seelen im Fegefeuer. Sammt einem vollständigen Gebetbuche zum Troste derselben, von Joh. Ackermann (in deutscher Sprache). Preis 38 kr. — per Post franco 48 kr.

 Viz poslední stranu: **Dobré knihy.**

U Bedřicha Grosse v Olomouci

dostati lze následující dobré knihy:

Úplná ruční knížka pro bratry a sestry třetího řádu svatého Františka Assiského. Obsahujíc: I. Řehole řádu. II. Výklad řehole a ustanovení řádu. III. K životu řádovému přináležející modlitby, ceremonie odpustky. IV. Dodatek jiných modliteb a seznam. Dle nových pravidel sv. Otce Lva XIII., šesté poopravené a rozmnožené vydání. Cena 60 kr., franko poštou 65 kr.

Nová pravidla pro bratry a sestry třetího řádu sv. Františka Serafinského s připojenými poznámkami a příslušnými obřady. Cena 20 kr., franko poštou 22 kr.

Svaté přijímání. Kniha pro každého, kdož Pána Ježíše miluje. Z německého přeložil Beneš Method Kulda. Nové vydání. Cena 36 kr., franko poštou 41 kr.

Filothea, čili navedení k bohomyslnému životu od sv. Frant. Saleského, biskupa genevského. Přeložil Frant. Sal. Poimon. S připojenými modlitbami ranními a večerními, ke mši svaté, ke zpovědi, k sv. přijímání a k odpoledním službám Božím. Cena 72 kr., franko poštou 82 kr.

Život Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista. Nábožné a užitečné rozjímání o znamenitých dobách a tajemstvích Páně. Sepsal Ludvík Granadský. Cena 88 kr., franko poštou 98 kr.

Troje hodinky o dokonalostech Božských. Cena 10 kr., franko poštou 12 kr.

První svatá zpověď, čili poučení křítek přistupujících ponejprv ku svátosti pokání. Sepsal J. M. Gasser. Cena 24 kr., franko poštou 29 kr.

Tomáše Kempenského o následování Krista čtvero knih, z latinského přeložil a připojenými vybranými modlitbami opatřil František Poimon, druhé vydání. S obrazem titulním, 240 str. Cena 45 kr., franko poštou 50 kr.

**Nevinný sv. mládenec Aloisius Gonzaga, patron
čistých srdcí; aneb: Modlitby obsahující v sobě:
kromě jitřní, polední, večerní, mešní, zpovědní,
k sv. přijímání, rozličných modliteb, pobožnosti
odpolední a k neposkvrněnému početí blahoslav.
Panny, též dvojí šestinedělní pobožnost k uctění
sv. Aloisia a jeho životopis. Od Jana Ev. Krbce.
Osmé opravené vydání. Cena 60 kr., franko
poštou 65 kr.**